

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Μελέτη διάγνωσης αναγκών αγοράς εργασίας Περιφέρειας Πελοποννήσου

ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΩΤΗ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015

Κωνσταντίνος Κοκκινοπλίτης
Research & Innovation Strategy Experts

Υπεύθυνη Δήλωση

Δηλώνω υπεύθυνα και εν γνώσει των συνεπειών του νόμου ότι το παραδοτέο με τίτλο «Μελέτη Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας στην Πελοπόννησο» αποτελεί πρωτότυπο έργο και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί άλλες πηγές πέραν από αυτές στις οποίες γίνεται αναφορά. Όπου υπάρχει αναπαραγωγή δεδομένων, πινάκων και παραθεμάτων, αυτό δηλώνεται ρητά.

Υπογραφή

Κων/νος Κοκκινοπλίτης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	Η ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ.....	7
1.1	ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	7
1.2	Η ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	13
1.3	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	24
2	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΜΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΩΝ.....	29
2.1	ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ 29	
2.2	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	33
3	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	45
3.1	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	45
3.2	ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ.....	51
3.3	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΚΑΙ ΤΕΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ.....	53
3.4	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ - ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ	54
3.5	ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ.....	55
4	ΑΝΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	58
5	ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ.....	67
5.1	ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΈΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ	67
5.1.1	Ταυτότητα της έρευνας.....	67
5.1.2	Αποτελέσματα έρευνας πεδίου.....	67
6	ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	82
6.1	ΣΥΝΟΨΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΠΟΙΟΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	82
6.2	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	85
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	89
	Α. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	89
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	90
	ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ/ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΝΩΝ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	90
	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΕΔΙΟΥ	93
	ΗΜΙ-ΔΟΜΗΜΕΝΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	95
	ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΟΥΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	98

Συντομογραφίες

Συντομογραφία Ορισμός

ΕΠΑΣ	Επαγγελματική σχολή
ΣΕΚ	Σχολή Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
ΙΕΚ	Ινστιτούτο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
ΕΠΑΛ	Επαγγελματικό Λύκειο
ΚΔΒΜ	Κέντρα Δια Βίου Μάθησης
ΚΕΚ	Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΟΑΕΔ	Οργανισμός Απασχόλησης και Εργατικού Δυναμικού
ΚΠΑ	Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης
ΔΥΑ	Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης
ΝΘΕ	Νέων Θέσεων Εργασίας
ΝΕΕ	Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών

1 Η αγορά εργασίας στην Περιφέρεια της Πελοποννήσου

1.1 Γενικά χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας

Η αγορά εργασίας της Πελοποννήσου επλήγη σημαντικά από την κρίση δημοσίου χρέους που ξέσπασε το 2010, έτος πρώτης εφαρμογής του μνημονίου, και τη συνακόλουθη οικονομική ύφεση στην οποία βυθίστηκε η Χώρα. Έτσι επιδεινώθηκαν όλοι οι δείκτες και τα μεγέθη της αγοράς της Περιφέρειας.

Τα δυσμενή δημογραφικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού της Περιφέρειας Πελοποννήσου (όπως και ολόκληρης της χώρας, πρβλ. Πίνακα 1) και ειδικά οι υψηλοί δείκτες γήρανσης και εξάρτησης, σε συνδυασμό με την οικονομική ύφεση, καθώς και η ραγδαία αύξησή της ανεργίας και ιδιαίτερα της μακροχρόνιας ανεργίας, συμβάλλουν στην αύξηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Ακόμα, παρόλο που διαχρονικά η ανεργία είναι υψηλότερη για τις γυναίκες, η δραματική αύξηση της ανεργίας και δη η μακροχρόνια έχει επιδεινώσει τις εισοδηματικές συνθήκες στα νοικοκυριά, ενώ έχει επιτείνει την ανισότητα των δύο φύλων¹.

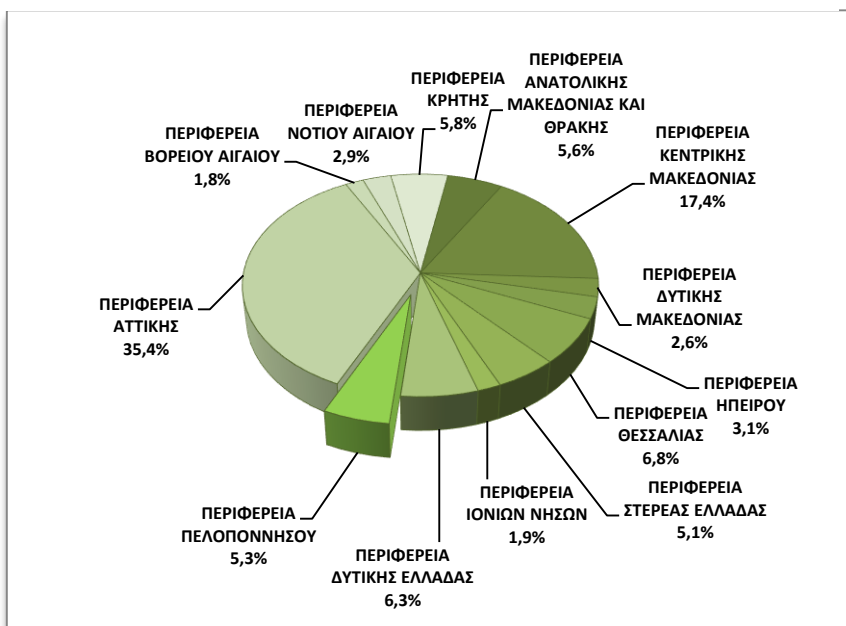
Πίνακας 1: Δημογραφικοί δείκτες της Περιφέρειας της Πελοποννήσου, 2014

Δημογραφικοί Δείκτες		Σύνολο Ελλάδας	ΕΕ-28	Περιφέρεια Πελοποννήσου
Δείκτης Γήρανσης	(Πληθυσμός 65 και άνω / Συνολικό Πληθυσμό) * 100	25,01	22,28	23,33
Δείκτης Νεανικότητας	(Πληθυσμός 0 έως 14 / Συνολικό Πληθυσμό) * 100	14,64	15,61	14,07
Δείκτης Εξάρτησης	(Πληθυσμός [0 έως 14 + 65 και άνω]) Συνολικό Πληθυσμό * 100	39,65	37,88	37,40

Πηγή: Εκτιμήσεις Eurostat (Νοέμβριος 2015) για το 2014, Ιδία Επεξεργασία.

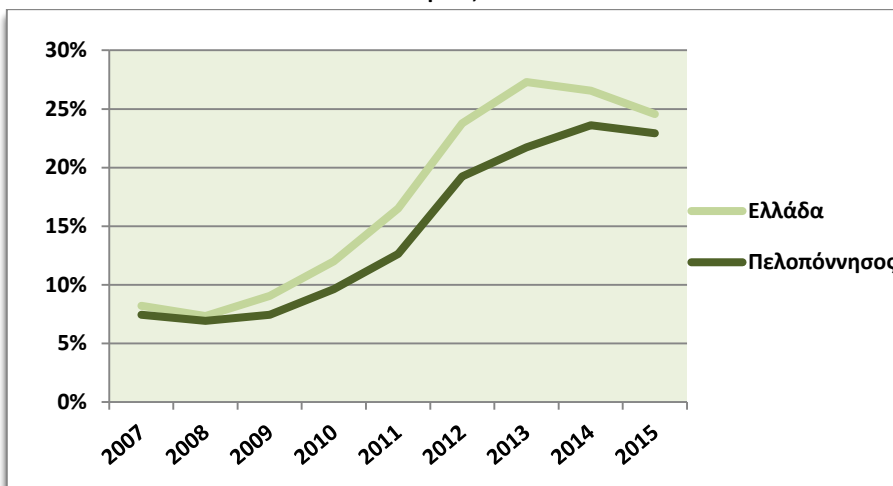
¹Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου 2014- 2020, σ. 13.

Γράφημα 1: Κατανομή Πληθυσμού στις 13 Περιφέρειες της Ελλάδας

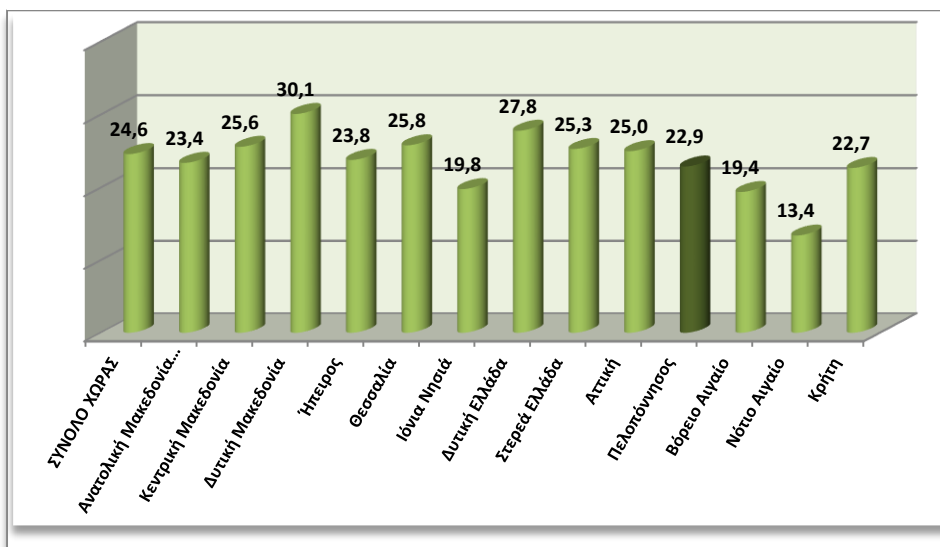
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, , Στοιχεία Απογραφής 2011 (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 2: Εξέλιξη ποσοστού ανεργίας στην Ελλάδα και την Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2007-2015

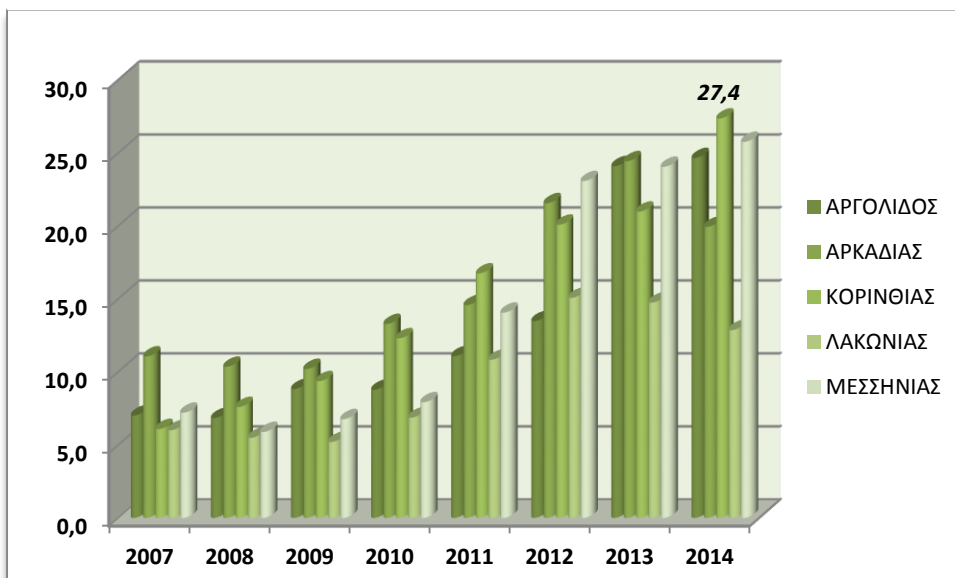
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 3: Ποσοστό Ανεργίας στις 13 Περιφέρειες της Ελλάδας, 2015 Q2

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 4: Εξέλιξη ποσοστού ανεργίας στις 5 Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Πελοποννήσου, 2007-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

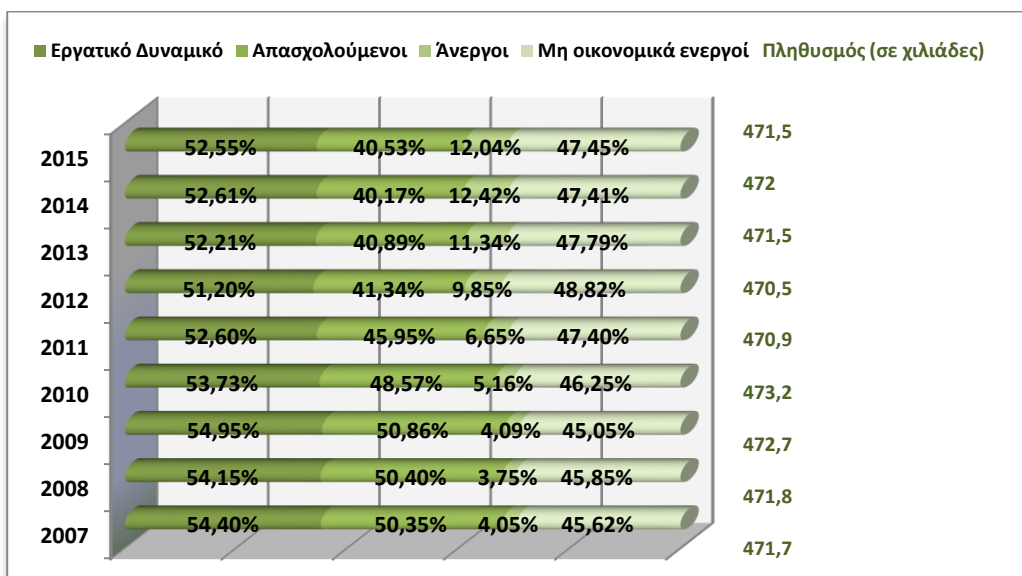
Το ποσοστό ανεργίας τόσο στην Περιφέρεια όσο και στο σύνολο της Χώρας τριπλασιάστηκε μεταξύ 2007 και 2015 (από 7,4% σε 22,9% και από 8% σε 24,6% αντίστοιχα). Η απασχόληση μεταξύ 2007 και 2015 μειώθηκε κατά 19,5% συνολικά. Η Περιφέρεια της Πελοποννήσου έχει σχετικά χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας από τον εθνικό μέσο όρο (22,9% εν συγκρίσει με 24,6%) και το **ένατο (9^ο)** υψηλότερο ποσοστό ανεργίας μεταξύ των Περιφερειών της Ελλάδας. Ο νομός/Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας έχει το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας μεταξύ των υπόλοιπων ΠΕ και έχει το 12^ο μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας μεταξύ των 51 νομών της Ελλάδας (πρβλ. Γράφημα 4).

Το μερίδιο του εργατικού δυναμικού (απασχολούμενοι και άνεργοι) στο συνολικό πληθυσμό της Περιφέρειας ανήλθε στο 52,6% (ΕΛΣΤΑΤ, Q2 2015), σε παρόμοιο επίπεδο δηλαδή με την υπόλοιπη Ελλάδα (51,9%). Το μερίδιο του εργατικού δυναμικού ως προς τον πληθυσμό σε ηλικία προς εργασία (15-64 ετών) ανέρχεται στο 71,3% σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Eurostat για το 2014, πράγμα που την κατατάσσει στην πρώτη θέση μεταξύ των Περιφερειών της Ελλάδας. Τα αντίστοιχα ποσοστά για την Ελλάδα και την ΕΕ-28 είναι 67,4% και 72,3%.

Σημαντικό πρόβλημα εντοπίζεται στην υψηλότερη **ανεργία των γυναικών**, με ποσοστό 28,6% έναντι 19,2% των ανδρών [Eurostat, 2014], ενώ και το **54,2% των ανέργων συνολικά** είναι γυναίκες (πρβλ. Πίνακα 2).

Με βάση τα συγκριτικά στοιχεία της Eurostat για το 2014 (επικαιροποιημένα στις 02-12-2015), στην Περιφέρεια της Πελοποννήσου το ποσοστό απασχόλησης του πληθυσμού **20-64 ετών** ανήλθε στο **57,8%**, στην Ελλάδα στο 53,3%, ενώ στην ΕΕ-28 στο 69,2%. Η επίδοση αυτή φέρνει την Περιφέρεια της Πελοποννήσου στην δεύτερη θέση μεταξύ των Περιφερειών της χώρας μαζί με τα Ιόνια Νησιά (μετά το Νότιο Αιγαίο). Ωστόσο απέχει σημαντικά από το στόχο του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων για το 2020 (70%) και ακόμα περισσότερο από το στόχο της Ε2020 (75%).

Γράφημα 5: Βασικά χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, 2007-2015

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 2: Άνεργοι ανά φύλο στην Περιφέρεια της Πελοποννήσου, 2015 Q2

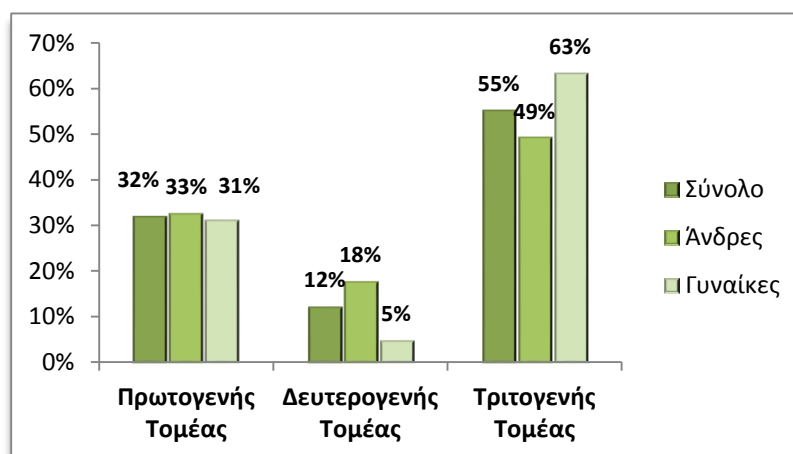
	Αριθμός Ανέργων	Ποσοστό επί του συνόλου των ανέργων	Ποσοστό ανεργίας (2014)*
Άνδρες	25.970	45,7%	19,2%
Γυναίκες	30.795	54,2%	28,6%
Σύνολο	56.766	100%	

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

* Στοιχεία Eurostat για το 2014

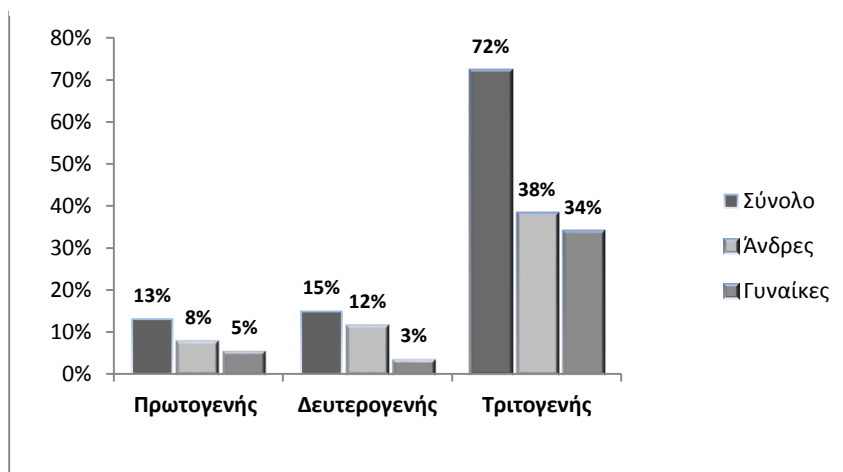
Αναφορικά με την τομεακή σύνθεση της απασχόλησης, παρόλο που ο μεγαλύτερος αριθμός απασχολουμένων συγκεντρώνεται στον Τριτογενή Τομέα (το 55%), ένας μεγάλος αριθμός απασχολείται στον Πρωτογενή Τομέα (32%).

Γράφημα 6: Σύνθεση τομεακής απασχόλησης Περιφέρειας Πελοποννήσου, 2015 Q2

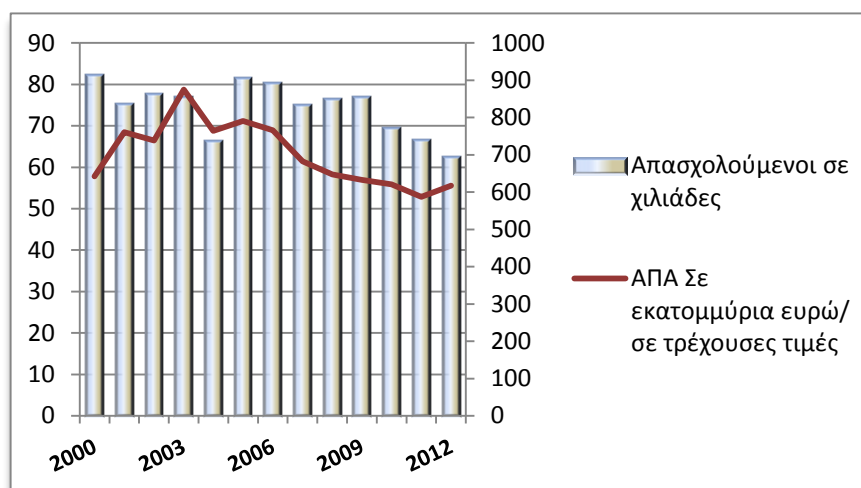
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 7: Σύνθεση τομεακής απασχόλησης Ελλάδα, 2015 Q2

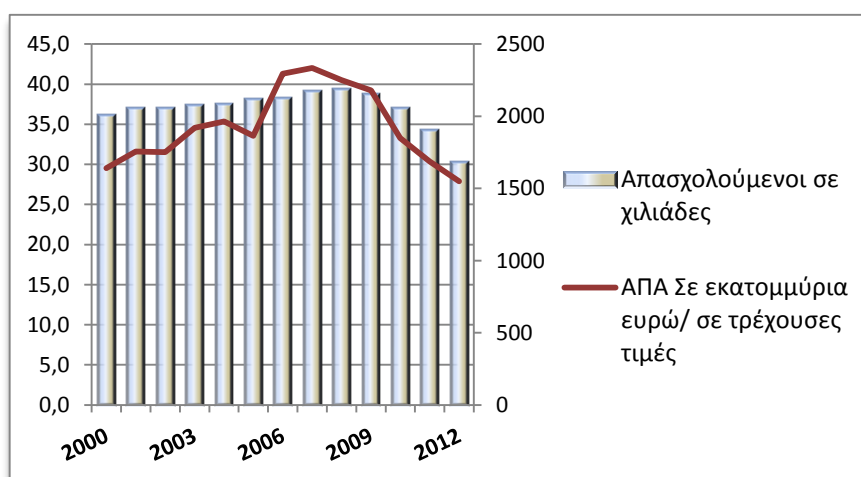
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 8: Αριθμός Απασχολούμενων και ΑΠΑ του Πρωτογενούς Τομέα στην Περιφέρεια της Πελοποννήσου, 2000-2012

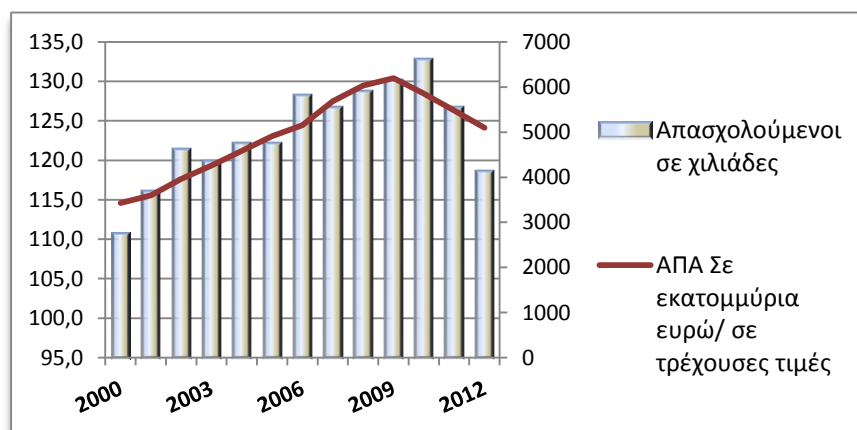
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 9: Αριθμός Απασχολούμενων και ΑΠΑ του Δευτερογενούς Τομέα στην Περιφέρεια της Πελοποννήσου, 2000-2012

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 10: Αριθμός Απασχολούμενων και ΑΠΑ του Τριτογενούς Τομέα στην Περιφέρεια της Πελοποννήσου, 2000-2012

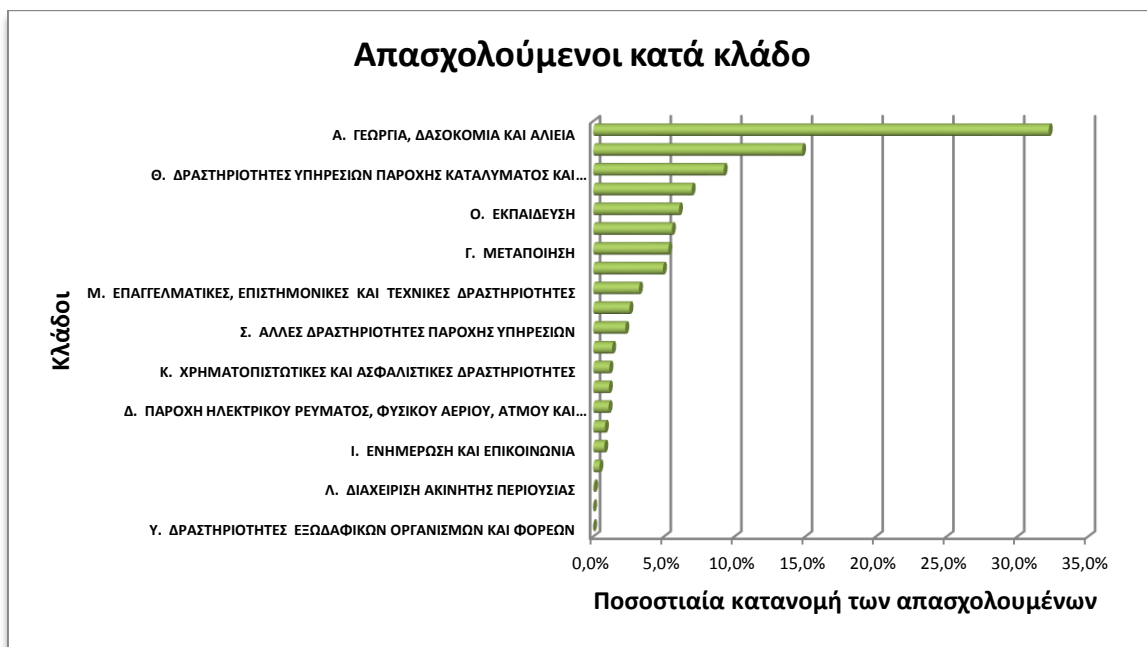
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

1.2 Η Απασχόληση κατά τομείς οικονομικής δραστηριότητας

Σε επίπεδο μονοψήφιου ΣΤΑΚΟΔ προκύπτει ότι οι βασικοί κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας της Περιφέρειας Πελοποννήσου είναι με φθίνουσα σειρά οι εξής:

- Η γεωργία, δασοκομία και η αλιεία συμπεριλαμβανομένης της ιχθυοκαλλιέργειας (32,2%)
- Το χονδρικό και λιανικό εμπόριο (14,8%)
- Οι δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης (9,2%)
- Η δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση (7,0%)
- Η Εκπαίδευση (6,1%)
- Οι Κατασκευές (5,6%)
- Η Μεταποίηση (5,3%)
- Οι δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας (4,9%)
- Οι επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες (3,2%)

Γράφημα 11: Απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου κατά κλάδο μονοψήφιου ΣΤΑΚΟΔ σε φθίνουσα σειρά, 2015 Q2

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Πίνακας 3: Απασχολούμενοι ηλικίας 15 ετών και άνω στην Περιφέρεια Πελοποννήσου κατά μονοψήφιες κατηγορίες οικονομικής δραστηριότητας και ομάδες ηλικιών, Β΄ τρίμηνο 2015

	Ομάδες ηλικιών						
	Σύνολο	15-19	20-24	25-29	30-44	45-64	65+
Σύνολο	191157	413	6434	14826	73083	90267	6133
Α. ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	61582	93	1398	3589	16431	36204	3867
Β. ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	0	0	0	0	0	0	0
Γ. ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	10175	0	746	727	3638	4847	216
Δ. ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	2122	0	0	0	974	1148	0
Ε. ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	845	0	0	0	618	228	0
ΣΤ. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	10650	0	166	273	4250	5961	0
Ζ. ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ. ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	28251	93	955	4145	12174	10322	563
Η. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	4905	0	160	126	2236	2269	114
Θ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	17654	0	1786	2875	7829	4851	313
Ι. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	1585	0	0	155	441	989	0
Κ. ΧΡΗΜΑΤΟ-ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	2086	0	0	291	1153	642	0
Λ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	131	0	0	0	131	0	0
Μ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	6197	0	0	645	3060	2096	396
Ν. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ	2566	0	169	291	984	1121	0

ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

	Ομάδες ηλικιών						
	Σύνολο	15-19	20-24	25-29	30-44	45-64	65+
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ							
Ξ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	13319	0	522	363	6249	6185	0
Ο. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	11604	0	168	664	4973	5677	122
Π. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ	9441	0	151	681	3934	4674	0
Ρ. ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	1506	0	0	0	1020	338	148
Σ. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	4345	227	0	0	2371	1548	199
Τ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ	2192	0	212	0	617	1168	196
Υ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΩΔΑΦΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	0	0	0	0	0	0	0

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ίδια Επεξεργασία

ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Πίνακας 4: Απασχολούμενοι 15 ετών και άνω κατά μονοψήφιες κατηγορίες οικονομικής δραστηριότητας και επίπεδο εκπαίδευσης, Περιφέρεια Πελοποννήσου, Β' τρίμηνο 2015

Ετήσια στοιχεία: 2015 β' τρίμηνο	Σύνολο	Έχουν μεταπτυχιακό τίτλο (Τριτοβάθμια εκπαίδευση)	Πτυχιούχοι ανωτάτων σχολών (Τριτοβάθμια εκπαίδευση)	Πτυχιούχοι Τεχνολόγοι (Τριτοβάθμια εκπαίδευση)	Έχουν Επαγγελματική Κατάρτιση (μεταλυκειακή, μη 3βάθμια εκπ)	Έχουν απολυτήριο μέσης εκπαίδευσης	Έχουν τελειώσει την Γ' τάξη μέσης εκπαίδευσης	Έχουν απολυτήριο στοιχειώδους εκπαίδευσης	Δεν τελείωσαν τη στοιχειώδη εκπαίδευση	Δεν πήγαν καθόλου σε σχολείο
Σύνολο Απασχολούμενων	191157	468	26814	15143	12860	71811	23316	40227	364	153
A. ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	61582	0	1269	1151	2258	20844	10195	25585	126	153
B. ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Γ. ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	10175	0	858	655	658	4878	1215	1910	0	0
Δ. ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	2122	0	565	308	129	587	205	328	0	0
Ε. ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	845	0	0	0	0	321	369	156	0	0
ΣΤ. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	10650	0	527	572	182	4007	2023	3340	0	0
Ζ. ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ. ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΚΛΕΤΩΝ	28251	0	2833	2653	2560	14301	2927	2977	0	0
Η. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	4905	0	268	483	0	2622	483	1049	0	0
Θ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	17654	0	482	502	1305	9933	3370	2061	0	0

ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Ι. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	1585	0	549	309	0	602	0	125	0	0
Κ. ΧΡΗΜΑΤΟ-ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	2086	0	773	272	156	806	0	79	0	0
Λ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	131	0	0	0	0	131	0	0	0	0
Μ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	6197	0	3153	1282	1351	410	0	0	0	0
Ν. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	2566	0	125	0	0	1473	438	530	0	0
Ξ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	13319	175	1852	3056	838	5953	951	495	0	0
Ο. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	11604	137	9198	1094	246	701	0	228	0	0
Π. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ	9441	0	3273	2295	2063	1186	151	354	119	0
Ρ. ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	1506	0	633	140	146	588	0	0	0	0
Σ. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	4345	156	456	128	968	1943	562	131	0	0
Τ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ	2192	0	0	243	0	523	428	879	119	0
Υ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΩΔΑΦΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 5: Απόλυτη και σχετική μεταβολή της απασχόλησης ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας μονοψήφιου ΣΤΑΚΟΔ 2015-2008

	2015 Q2	2008 Q2	Απόλυτη μεταβολή	Ποσοστιαία Μεταβολή
Σύνολο	191157	237865	-25286	-12%
Α Γεωργία, δασοκομία & αλιεία	61582	72531	-4704	-7%
Β Ορυχεία & λατομεία	0	1305	-214	-100%
Γ Μεταποίηση	10175	16993	-4053	-28%
Δ Παροχή ηλεκτρ. ρεύματος-φυσικού αερίου-ατμού-κλιματισμού	2122	2609	-110	-5%
Ε Παροχή νερού-διαχ. λυμάτων, αποβλήτων-δραστ.εξυγίανσης	845	1112	-1118	-57%
ΣΤ Κατασκευές	10650	18682	-5557	-34%
Ζ Χονδρικό-λιανικό εμπόριο-επισκευή οχημάτων & μοτοσυκλετών	28251	35823	269	1%
Η Μεταφορά & αποθήκευση	4905	8403	-4110	-46%
Θ Υπηρεσίες παροχής καταλύματος & υπηρεσιών εστίασης	17654	13212	573	3%
Ι Ενημέρωση & επικοινωνία	1585	1636	441	39%
Κ Χρηματοπιστωτικές & ασφαλιστικές δραστηριότητες	2086	2594	-1571	-43%
Λ Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	131	186	-130	-50%
Μ Επαγγελματικές, επιστημονικές & τεχνικές δραστηριότητες	6197	6799	-1138	-16%
Ν Διοικητικές & υποστηρικτικές δραστηριότητες	2566	2055	1294	102%
Ξ Δημόσια διοίκηση & άμυνα-υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	13319	18715	-644	-5%
Ο Εκπαίδευση	11604	17279	-1834	-14%
Π Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας & κοινωνικής μέριμνας	9441	9517	199	2%

ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Ρ Τέχνες, διασκέδαση & ψυχαγωγία	1506	2937	-2046	-58%
Σ Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	4345	3088	-147	-3%
Τ Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών	2192	2389	-687	-24%
Υ Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών & φορέων	0	0	0	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 6: : Δυναμικοί κλάδοι. Απόλυτη και σχετική μεταβολή της απασχόλησης ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας διψήφιου ΣΤΑΚΟΔ 2015-2008

Δυναμικοί κλάδοι	2015 Q2	2008 Q2	Απόλυτη μεταβολή	Ποσοστιαία Μεταβολή
03 Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια	1531	725	806	111,0%
11 Ποτοποιία	521	170	351	206,7%
12 Παραγωγή προϊόντων καπνού	653	331	322	97,4%
21 Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων & σκευασμάτων	168	120	48	40,0%
24 Παραγωγή βασικών μετάλλων	125	99	26	26,5%
29 Κατασκ.μηχ/κίνητων-ρυμουλκούμενων-ημιρυμουλκούμενων οχημ.	125	31	95	307,6%
32 Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	263	154	110	71,5%
38 Συλλογή, επεξεργ. & διάθεση αποβλήτων, ανάκτηση υλικών	742	736	6	0,9%
42 Έργα πολιτικού μηχανικού	795	432	363	84,1%
46 Χονδρικό εμπόριο	5361	3178	2182	68,7%
50 Πλωτές μεταφορές	712	275	436	158,6%
55 Καταλύματα	3146	1582	1564	98,8%
56 Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	14169	12008	2161	18,0%
58 Εκδοτικές δραστηριότητες	429	135	294	218,4%
60 Δραστηρ. προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών	184	128	56	43,4%
65 Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία	609	455	154	33,9%
66 Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες-ασφαλιστικές δραστηριότητες	511	124	387	311,5%

ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

69 Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	3515	3491	24	0,7%
70 Δραστηρ. κεντρικών γραφείων-παροχής συμβουλών διαχείρισης	350	89	261	293,3%
72 Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	139	114	26	22,7%
80 Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας	414	80	334	417,4%
81 Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών κτιρίων-εξωτερικοί χώροι	1143	669	474	70,9%
82 Διοικητική-γραμματειακή & άλλη υποστήριξη σε επιχ/σεις	596	293	302	103,1%
86 Δραστηριότητες άσκησης ιατρικών-οδοντιατρικών επαγ/των	8488	7889	598	7,6%
87 Δραστηριότητες βοήθειας κατ'οίκον	537	423	113	26,8%
93 Δραστηριότητες άθλησης-διασκέδασης-ψυχαγωγίας	529	482	47	9,7%
94 Δραστηριότητες οργανώσεων	2147	1208	939	77,8%
95 Επίσκεψη Η/Υ και ειδών ατομικής η οικιακής χρήσης	435	387	48	12,3%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 7: Φθίνοντες κλάδοι. Απόλυτη και σχετική μεταβολή της απασχόλησης ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας διψήφιου ΣΤΑΚΟΔ 2015-2018

Φθίνοντες κλάδοι	2015	2008	Απόλυτη μεταβολή	Ποσοστιαία Μεταβολή
Σύνολο	190983	240381	-49398	-20,6%
01 Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα & συναφείς δραστηριότητες	58782	73124	-14342	-19,6%
02 Δασοκομία και υλοτομία	114	255	-141	-55,3%
05 Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη	0	1247	-1247	-100,0%
08 Λοιπά ορυχεία και λατομεία	0	115	-115	-100,0%
13 Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	0	218	-218	-100,0%
14 Κατασκευή ειδών ένδυσης	226	445	-219	-49,2%
16 Βιομ.ξύλου/πρ.ξύλου-φελλού/καλαθοποιία-σπαρτοπλεκτική	868	1720	-852	-49,5%
17 Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων	50	419	-369	-88,1%
18 Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων	62	510	-448	-87,9%
19 Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου	746	872	-126	-14,4%
22 Κατασκευή προϊόντων με ελαστικό(καουτσούκ)-πλαστικές ύλες	64	248	-183	-74,0%
23 Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	270	1401	-1131	-80,7%
25 Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων	709	2361	-1652	-70,0%
26 Κατασκευή Η/Υ, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων	52	261	-208	-80,0%

ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Φθίνοντες κλάδοι	2015	2008	Απόλυτη μεταβολή	Ποσοστιαία Μεταβολή
27 Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	443	746	-303	-40,6%
28 Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.	146	678	-532	-78,5%
30 Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών	0	30	-30	-100,0%
31 Κατασκευή επίπλων	245	1012	-767	-75,7%
33 Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού	425	563	-138	-24,4%
35 Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος-φυσ.αερίου-ατμού-κλιματισμού	2119	2535	-416	-16,4%
36 Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού	215	386	-171	-44,3%
41 Κατασκευή κτιρίων	5273	6420	-1148	-17,9%
43 Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	4850	12667	-7817	-61,7%
45 Χονδρ.-λιαν.εμπ.& επισκ.μηχ/κίνητων οχημάτων-μοτοσικλετών	1965	3681	-1716	-46,6%
47 Λιανικό εμπόριο	20460	28397	-7937	-27,9%
49 Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	3314	6859	-3545	-51,7%
52 Αποθήκευση-υποστηρικτικές με τη μεταφορά δραστηριότητες	232	689	-457	-66,3%
59 Παραγ.κιν/φικών ταινιών-video-προγρ.TV,ηχογ/σεις κλπ	0	89	-89	-100,0%
61 Τηλεπικοινωνίες	686	898	-211	-23,6%
62 Δραστηριότητες προγρ/σμού Η/Υ, παροχής συμβουλών & συναφή	195	353	-159	-44,9%
64 Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών	1023	1926	-903	-46,9%
68 Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	131	147	-16	-11,0%
71 Δραστ. αρχιτεκτόνων & μηχανικών· τεχν. δοκιμές-αναλύσεις	1375	2269	-893	-39,4%
73 Διαφήμιση και έρευνα αγοράς	0	210	-210	-100,0%
74 Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές & τεχν. δραστ.	526	746	-220	-29,5%
77 Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης	0	307	-307	-100,0%
79 Ταξιδ.πρακτορεία/γραφεία ταξιδιών/άλλες υπηρεσίες	212	535	-322	-60,3%
84 Δημόσια διοίκηση & άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	13848	18697	-4850	-25,9%
85 Εκπαίδευση	11704	17383	-5679	-32,7%
88 Δραστηρ. κοινωνικής μέριμνας, όχι παροχή καταλύματος	503	1204	-701	-58,2%
90 Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση	91	244	-154	-62,9%
91 Βιβλιοθήκες-αρχαιοφυλάκεια-μουσεία-πολιτιστικές δραστ.	712	1453	-741	-51,0%
92 Τυχρά παιχνίδια και στοιχήματα	419	887	-468	-52,8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Το **50%** περίπου των απασχολούμενων στην Περιφέρεια της Πελοποννήσου, απασχολείται στους εξής 11 υποκλάδους οικονομικής δραστηριότητας τριψήφιας ανάλυσης ΣΤΑΚΟΔ:

- Πολυτελείς καλλιέργειες (23,9%)
- Κρατική διοίκηση, οικονομική και κοινωνική πολιτική (4,3%)

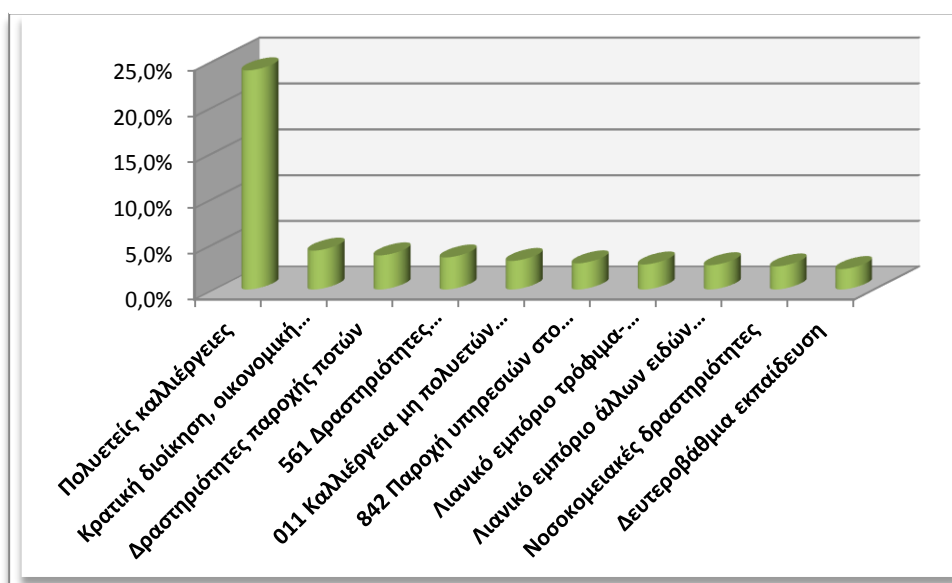
- Δραστηριότητες παροχής ποτών (3,7%)
- Δραστηριότητες εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης (3,5%)
- Καλλιέργεια μη πολυετών φυτών (3,1%)
- Παροχή υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο (2,9%)
- Λιανικό εμπόριο τρόφιμα-ποτά-καπνός/ειδ.καταστήματα (2,7%)
- Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών (ειδικευμένα καταστήματα) (2,7%)
- Νοσοκομειακές δραστηριότητες (2,5%)
- Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (2,2%)

Πίνακας 8: Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας τριψήφιου ΣΤΑΚΟΔ που συγκεντρώνουν το 50% των απασχολούμενων στην Περιφέρεια της Πελοποννήσου, 2015

	Κλάδοι σε τριψήφια	Συχνότητα (Αριθμός απασχολούμενων)	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
1.	012 Πολυετείς καλλιέργειες	45718	23,9%	23,9%
2.	841 Κρατική διοίκηση, οικονομική και κοινωνική πολιτική	8129	4,3%	28,2%
3.	563 Δραστηριότητες παροχής ποτών	7137	3,7%	31,9%
4.	561 Δραστηριότητες εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης	6696	3,5%	35,4%
5.	011 Καλλιέργεια μη πολυετών φυτών	5975	3,1%	38,6%
6.	842 Παροχή υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο	5470	2,9%	41,4%
7.	472 Λιανικό εμπόριο τρόφιμα-ποτά-καπνός/ειδ.καταστήματα	5237	2,7%	44,2%
8.	477 Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών (ειδικευμένα καταστήματα)	5081	2,7%	46,8%
9.	861 Νοσοκομειακές δραστηριότητες	4820	2,5%	49,4%
10.	853 Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	4275	2,2%	51,6%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), *Ίδια Επεξεργασία*

Γράφημα 12: Οι 10 κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας τριψήφιου ΣΤΑΚΟΔ με τον μεγαλύτερο αριθμό απασχολούμενων, 2015

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), *Ιδία Επεξεργασία*

Πίνακας 9: Τα 10 επαγγέλματα σε διψήφιο κωδικό ISCO 08 με τον μεγαλύτερο αριθμό απασχολούμενων στην Περιφέρεια της Πελοποννήσου, 2015

	Επάγγελμα σε διψήφιο κωδικό ISCO 2008	Συχνότητα (Αριθμός απασχολούμενων)	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
1.	61 Ειδικευμένοι γεωργοί και κτηνοτρόφοι επαγγελματίες	51048	26,7%	26,7%
2.	52 Πωλητές	18890	9,9%	36,6%
3.	51 Απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών	14907	7,8%	44,4%
4.	23 Εκπαιδευτικοί	10191	5,3%	49,8%
5.	92 Ανειδίκευτοι εργάτες γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας	7248	3,8%	53,6%
6.	71 Τεχνίτες ανέγερσης και αποπεράτωσης κτιρίων, εξαιρουμένων τω	7248	3,8%	57,4%
7.	83 Οδηγοί μέσων μεταφορά και χειριστές κινητού εξοπλισμού	6959	3,6%	57,2%
8.	41 Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων και χειριστές μηχανών με πληκτρ	5508	2,9%	60,1%
9.	93 Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων, κατασκευών, μεταποίησης και μ	5255	2,8%	60,1%
10.	91 Καθαριστές και βοηθοί	4878	2,6%	62,7%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), *Ιδία Επεξεργασία*

Πίνακας 10: Τα επαγγέλματα σε τριψήφιο κωδικό ISCO 08 2015 με τον μεγαλύτερο αριθμό απασχολούμενων στην Περιφέρεια της Πελοποννήσου, 2015

	Επάγγελμα σε τριψήφιο ISCO 2008	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
1.	611 Καλλιεργητές προσανατολισμένοι στην αγορά	44729	23,4%	23,4%
2.	522 Πωλητές σε καταστήματα	17726	9,3%	32,7%
3.	513 Σερβιτόροι, εν γένει	10449	5,5%	38,2%
4.	921 Εργάτες γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας	7248	3,8%	42,0%
5.	711 Κτίστες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	4971	2,6%	44,6%
6.	411 Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων	4899	2,6%	47,1%
7.	541 Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών προστασίας	4596	2,4%	49,5%
8.	911 Καθαριστές και βοηθοί οικιών, ξενοδοχείων και γραφείων	4099	2,1%	51,7%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), *Ιδία Επεξεργασία*

1.3 Χαρακτηριστικά Ανεργίας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Πίνακας 11: Εγγεγραμμένοι άνεργοι στον ΟΑΕΔ για την Περιφέρεια Πελοποννήσου, Νοέμβριος 2015

	Άνεργοι [Αναζητούντες Εργασία]	Λοιποί [Μη αναζητούντες εργασία]
ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ≥ 12 ΜΗΝΕΣ	18.636	2.430
ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ < 12 ΜΗΝΕΣ	16.609	4.236
ΣΥΝΟΛΟ	35.245	6.666

Πηγή: ΟΑΕΔ, στατιστικά στοιχεία για τον Νοέμβριο του 2015

Πίνακας 12: Ποσοστά ανεργίας ανά ηλικία (άνδρες και γυναίκες) (Q2 2015)

	Σύνολο	15-19	20-24	25-29	30-44	45-64	65+
Πελοπόννησος	56.766	0,5%	9,6%	19,8%	46,1%	23,1%	0,8%
Ελλάδα	1.180.141	1,36%	10,39%	16,06%	42,90%	28,72%	0,57%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), *Ιδία Επεξεργασία*

Πίνακας 13: Ποσοστά Ανεργίας ανά ηλικίας Άνδρες (Q2 2015)

	Σύνολο	15-19	20-24	25-29	30-44	45-64	65+
Πελοπόννησος	25.970	1,2%	9,0%	23,0%	41,1%	24,5%	1,3%
Ελλάδα	573.348	1,1%	10,7%	16,3%	40,1%	30,9%	0,9%

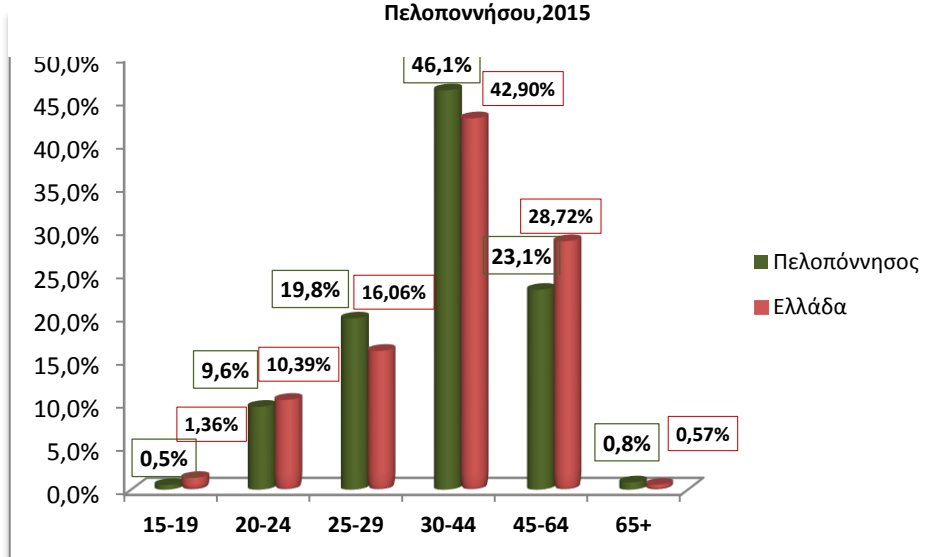
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 14: Ποσοστά Ανεργίας ανά ηλικία Γυναίκες(Q2 2015)

	Σύνολο	15-19	20-24	25-29	30-44	45-64	65+
Πελοπόννησος	30.795	0,0%	10,1%	17,1%	50,4%	21,9%	0,5%
Ελλάδα	606.792	1,6%	10,1%	15,9%	45,5%	26,7%	0,2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 13: Ποσοστά ανεργίας ανά ηλικιακή ομάδα στην Ελλάδα και την Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2015

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Η **Μακροχρόνια ανεργία**, δηλαδή ανεργία άνω των 12 μηνών, αφορά το 73,8% της συνολικής ανεργίας, ποσοστό που είναι περίπου με το αντίστοιχο ποσοστό για τον εθνικό μέσο όρο (73,5%)².

Αναφορικά με την **ανεργία ανά επίπεδο εκπαίδευσης**, το 71,52% των ανέργων έχουν το πολύ απολυτήριο μέσης εκπαίδευσης, δηλαδή έχουν χαμηλό επίπεδο προσόντων και έλλειψη επαγγελματικής κατάρτισης.

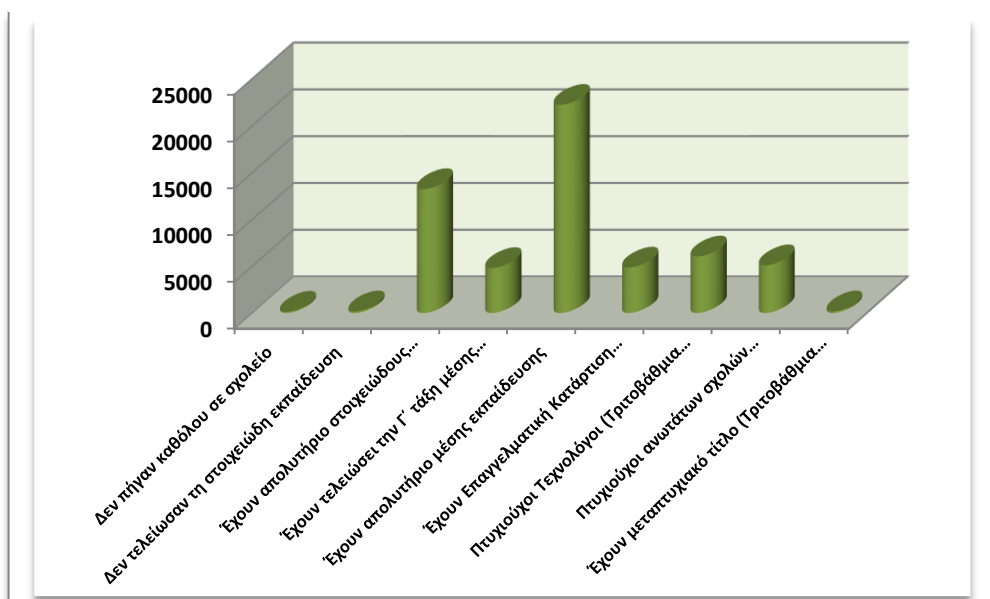
² Στοιχεία Eurostat (Νοέμβριος 2015) για το 2014.

Πίνακας 15: Ανεργία ανά επίπεδο εκπαίδευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2015 Q2

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Δεν πήγαν καθόλου σε σχολείο	136	0,24%	0,24%
Δεν τελείωσαν τη στοιχειώδη εκπαίδευση	175	0,31%	0,55%
Έχουν απολυτήριο στοιχειώδους εκπαίδευσης	13239	23,32%	23,87%
Έχουν τελειώσει την Γ' τάξη μέσης εκπαίδευσης	4805	8,46%	32,33%
Έχουν απολυτήριο μέσης εκπαίδευσης	22243	39,18%	71,52%
Έχουν Επαγγελματική Κατάρτιση (μεταλυκειακή, μη 3βάθμια εκπ)	4858	8,56%	80,08%
Πτυχιούχοι Τεχνολόγοι (Τριτοβάθμια εκπαίδευση)	6042	10,64%	90,72%
Πτυχιούχοι ανωτάτων σχολών (Τριτοβάθμια εκπαίδευση)	5093	8,97%	99,69%
Έχουν μεταπτυχιακό τίτλο (Τριτοβάθμια εκπαίδευση)	175	0,31%	100,00%
Σύνολο	56766	100,00%	

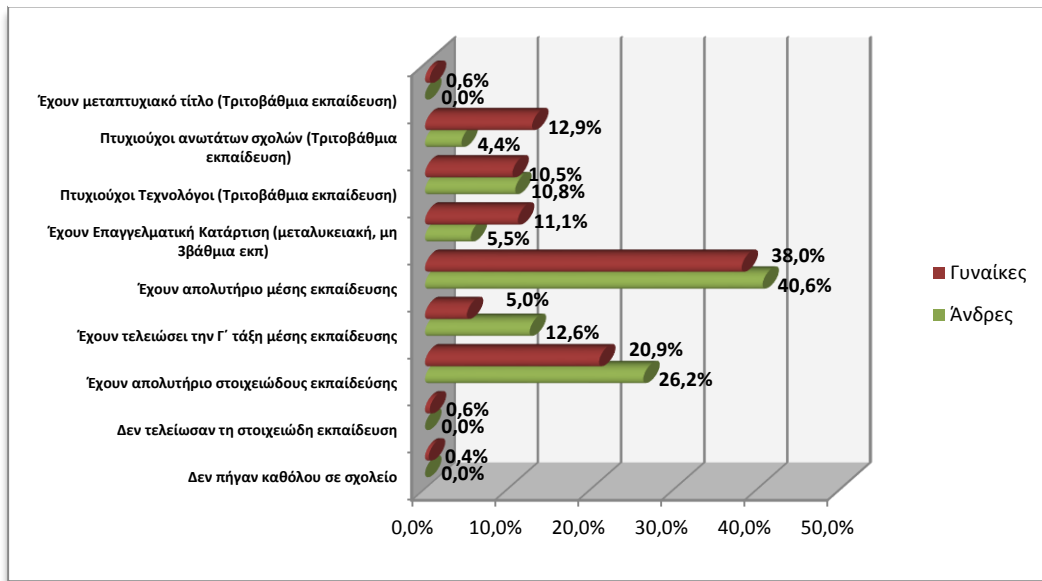
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 14: Αριθμός ανέργων ανά επίπεδο εκπαίδευσης στην Περιφέρεια της Πελοποννήσου, 2015 Q2

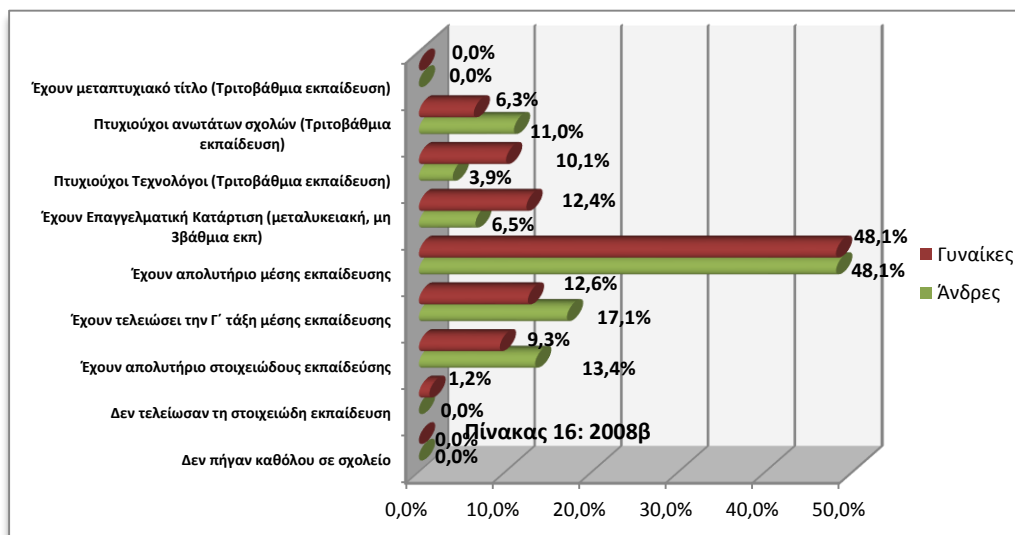
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 15: Ποσοστό ανέργων ανά επίπεδο εκπαίδευσης και φύλο, 2015 Q2

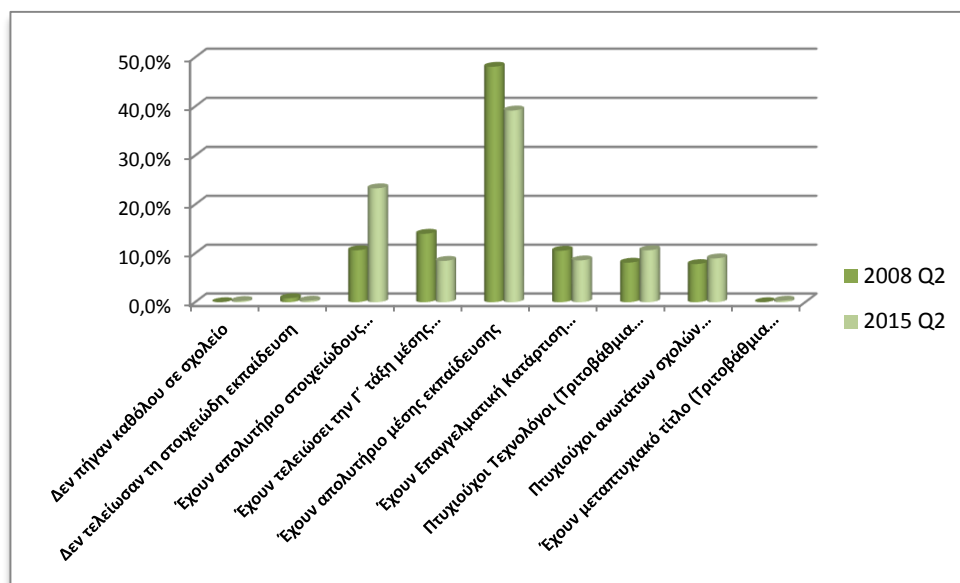
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 16: Ποσοστό ανέργων ανά επίπεδο εκπαίδευσης και φύλο, 2008 Q2

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 17 Ανεργία ανά επίπεδο εκπαίδευσης στην Περιφέρεια της Πελοποννήσου, 2008 Q2 και 2015 Q2

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 17: Αριθμός ανέργων ανά επίπεδο εκπαίδευσης στην Περιφέρεια της Πελοποννήσου, 2008 Q2

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Δεν πήγαν καθόλου σε σχολείο	0	0,0%	0,0%
Δεν τελείωσαν τη στοιχειώδη εκπαίδευση	146	0,8%	0,8%
Έχουν απολυτήριο στοιχειώδους εκπαίδευσης	1886	10,6%	11,5%
Έχουν τελειώσει την Γ' τάξη μέσης εκπαίδευσης	2485	14,0%	25,5%
Έχουν απολυτήριο μέσης εκπαίδευσης	8528	48,1%	73,6%
Έχουν Επαγγελματική Κατάρτιση (μεταλυκειακή, μη ββάθμια εκπ)	1867	10,5%	84,1%
Πτυχιούχοι Τεχνολόγοι (Τριτοβάθμια εκπαίδευση)	1436	8,1%	92,2%
Πτυχιούχοι ανωτάτων σχολών (Τριτοβάθμια εκπαίδευση)	1385	7,8%	100,0%
Έχουν μεταπτυχιακό τίτλο (Τριτοβάθμια εκπαίδευση)	0	0,0%	100,0%
Σύνολο	17733	100,0%	

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Νοέμβριος 2015), Ιδία Επεξεργασία

2 Βιβλιογραφική επισκόπηση μελέτων και εμειρογνωμοσυμών

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται τα σημαντικότερα σημεία και συμπεράσματα μελετών, ερευνών, εμπειρογνωμοσυμών, στοιχείων προγραμμάτων και λοιπών εργασιών που αφορούν την απασχόληση, την ανεργία, το εργατικό δυναμικό, την παραγωγική διάρθρωση και τις ανάγκες επιχειρήσεων σε δεξιότητες.

2.1 Σχέδιο Δράσης και Εφαρμογής Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης της Περιφέρειας Πελοποννήσου

Στα πλαίσια του έργου «Σχεδιασμός ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης και μηχανισμοί υποστήριξης της προώθησης της απασχόλησης στην περιφέρεια Πελοποννήσου για την περίοδο 2014-2020» εκπονήθηκε από την ανάδοχη εταιρεία της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Πελοποννήσου, ΟΜΑΣ ΑΕ, η μελέτη «Σχέδιο Δράσης και Εφαρμογής Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης της Περιφέρειας Πελοποννήσου» (2014) η οποία αφορά στο σχεδιασμό προτάσεων Προγραμμάτων Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης για την προώθηση της απασχόλησης, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, κατά τη προγραμματική περίοδο 2014-2020, καθώς και προτάσεων για τη δημιουργία αναγκαίων μηχανισμών, σε επίπεδο Περιφέρειας, με στόχο τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας / απασχόλησης.

Στο πλαίσιο των προτάσεων βελτίωσης των πολιτικών απασχόλησης και όσον αφορά στην εφαρμογή των πολιτικών με επί μέρους δράσεις, σχεδιάστηκαν δώδεκα (12) νέες δράσεις, με τη μορφή προγραμμάτων τα οποία προτάθηκαν να υλοποιηθούν για την προώθηση της απασχόλησης, στη Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Δημιουργήθηκαν τέσσερις κεντρικές κατηγορίες βάσει των οποίων ομαδοποιήθηκαν οι προαναφερόμενες προτάσεις. Σκοπός των κατηγοριών ήταν να διευκολυνθεί η αντιστοίχιση των νέων προτεινόμενων προγραμμάτων με τα βασικά προγράμματα εφαρμογής ενεργητικών πολιτικών του ΟΑΕΔ. Οι κατηγορίες είναι:

A. Προγράμματα κάλυψης Νέων Θέσεων Εργασίας (ΝΘΕ)

B. Προγράμματα Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΝΕΕ)

Γ. Προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας (Μαθητεία/Πρακτική Άσκηση).

Συμπληρωματικά, υπάρχει και μια τέταρτη (Δ) κατηγορία προγραμμάτων, με τίτλο «Άλλα Προγράμματα».

Τα βασικά χαρακτηριστικά των προγραμμάτων που προτείνονταν είναι τα εξής:

- Η επικέντρωσή τους σε συγκεκριμένες ομάδες – στόχους, με κυριότερες τους νέους και τις γυναίκες που αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες δυσκολίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας.
- Διαφοροποίηση έντασης στόχευσης και προϋποθέσεων ένταξης ανά ομάδα στόχο.
- «Ανοιχτή» πρόσκληση δηλαδή αόριστη διάρκεια ισχύος της εκάστοτε σχετικής πρόσκλησης, μέχρι το επιτρεπτό εκείνο χρονικό σημείο κατά το οποίο δεν δημιουργούνται προβλήματα στην χρηματοδότηση του προγράμματος.
- Με στόχο την ελκυστικότητα και την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων προτάθηκε η δυνατότητα συνδυασμού περισσοτέρων της μιας δράσεων σε ένα πρόγραμμα³.

³ Για παράδειγμα, ένα πρόγραμμα κάλυψης Νέων Θέσεων Εργασίας πλαισιώνεται, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά των εν δυνάμει ωφελουμένων και από δράσεις κατάρτισης, απόκτησης εργασιακής εμπειρίας ή / και συμβουλευτικής.

ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Κατά τη δημιουργία των προγραμμάτων λήφθηκε υπόψη το περιεχόμενο του Θεματικού Στόχου 8 των ΕΔΕΤ της περιόδου 2014 – 2020, «Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης, υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων», καλύπτοντας έξι (6) από τις επτά (7) επενδυτικές προτεραιότητες αυτού του Θεματικού Στόχου, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1α του Κ (ΕΚ) 1304 / 2013 του Συμβουλίου.

Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνονται τα προγράμματα ενεργητικής πολιτικής ανά κατηγορία καθώς επίσης επισημαίνονται και οι ομάδες στόχοι που αφορούν.

Πίνακας 18: Προτεινόμενα προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης και ομάδες στόχοι

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ				Άνεργοι μεγαλύτερης ηλικίας (άνδρες άνω των 50 ετών και γυναίκες άνω των 45 ετών)	Λοιπές κατηγορίες ανέργων	Όλες οι κατηγορίες ανέργων ή εργαζόμενοι σε κίνδυνο ανεργίας
	Νέοι κάτω των 25 ετών	Νέοι κάτω των 30 ετών	Γυναίκες	Μακροχρόνια Άνεργοι			
A. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΛΥΨΗΣ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΝΘΕ)							
A.1 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΣΤΙΣ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	✓	✓	✓	✓	✓		
A.2 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ, ΗΛΙΚΙΑΣ 35 – 45 ΕΤΩΝ			✓				
A.3. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΣΤΙΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	✓	✓	✓	✓	✓		
A.4 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΕ ΠΛΗΡΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ							✓
B. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ (ΝΕΕ)							
B.1 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ / ΠΡΩΗΝ ΑΝΕΡΓΩΝ	✓		✓	✓	✓		✓
Γ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ / ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ / ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ							
Γ.1 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ / ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ / ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΝΕΩΝ, ΩΦΕΛΗΘΕΝΤΩΝ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	✓	✓					
Γ.2 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΜΕ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ / ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ / ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΑΝΕΡΓΟΥΣ	✓	✓					
Γ.3 ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ / ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ / ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΡΓΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (Α' & Β' ΒΑΘΜΟΥ)	✓	✓					
Δ. ΆΛΛΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ							
Δ.1 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΡΟΣΚΑΙΡΗΣ ΑΠΟΥΣΙΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΑΝΕΡΓΟΥΣ							✓
Δ.2 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΑΠΟ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΥΨΗΛΗ ΑΝΕΡΓΙΑ							✓

ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ	Νέοι κάτω των 25 ετών	Νέοι κάτω των 30 ετών	Γυναίκες	Μακροχρόνια Άνεργοι	Άνεργοι μεγαλύτερης ηλικίας (άνδρες άνω των 50 ετών και γυναίκες άνω των 45 ετών)	Λοιπές κατηγορίες ανέργων	Όλες οι κατηγορίες ανέργων ή εργαζόμενοι σε κίνδυνο ανεργίας
Δ.3 ΑΜΒΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΠΟΧΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ							√
Δ.4 ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ / ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ / ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ	√	√					

Πηγή: μελέτη «Σχέδιο Δράσης και Εφαρμογής Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης της Περιφέρειας Πελοποννήσου» (2014), Ειδικής διαχειριστικής αρχής Πελοποννήσου

Οι στόχοι του κάθε προγράμματος περιγράφονται συνοπτικά στον επόμενο πίνακα:

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
Α. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΛΥΨΗΣ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΝΘΕ)	
A.1 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΣΤΙΣ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	Ενίσχυση της απασχολησιμότητας. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των πολύ μικρών επιχειρήσεων.
A.2 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ, ΗΛΙΚΙΑΣ 35 – 45 ΕΤΩΝ	Ενίσχυση της μερικής απασχόλησης των ανέργων γυναικών, ηλικίας 35 – 45 ετών (πληθυσμιακή ομάδα με έντονα προβλήματα ανεργίας και ένταξης στην αγορά εργασίας). Παραμονή ή επανένταξη στην αγορά εργασίας γυναικών, οι οποίες απέχουν από την αγορά εργασίας, κυρίως, λόγω οικογενειακών υποχρεώσεων.
A.3. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΣΤΙΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και της απασχόλησης των ανέργων.
A.4 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΕ ΠΛΗΡΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	Πρωώθηση της απασχόλησης για αύξηση του εισοδήματος, κυρίως σε χαμηλών προσόντων θέσεις εργασίας. Αύξηση της ασφάλειας των εργαζομένων. Αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας.
Β. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ (ΝΕΕ)	
B.1 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ / ΠΡΩΗΝ ΑΝΕΡΓΩΝ	Πρωώθηση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας των ανέργων. Πρόληψη της μακροχρόνιας ανεργίας.
Γ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ / ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ / ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	
Γ.1 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ / ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ / ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΝΕΩΝ, ΩΦΕΛΗΘΕΝΤΩΝ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	Ενίσχυση ανέργων νέας ηλικίας που έχουν ωφεληθεί από προγράμματα κατάρτισης, για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και αύξηση της απασχολησιμότητάς τους. Πρόληψη της ανεργίας και της μακροχρόνιας ανεργίας των νέων.
Γ.2 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΜΕ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ / ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ / ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΑΝΕΡΓΟΥΣ	Ενίσχυση ανέργων νέας ηλικίας για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και αύξηση της απασχολησιμότητάς τους. Πρόληψη της ανεργίας και της μακροχρόνιας ανεργίας των νέων.

ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
	– Ιδιαίτερη ενίσχυση των νέων ανέργων που δεν έχουν ωφεληθεί από άλλες παρεμβάσεις ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης.
Γ.3 ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ / ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ / ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΡΓΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (Α' & Β' ΒΑΘΜΟΥ)	– Ενίσχυση ανέργων νέας ηλικίας για την απόκτηση εργασιακής και επαγγελματικής εμπειρίας σε δεξιότητες τεχνικής / κατασκευαστικής κατεύθυνσης. – Πρόληψη της ανεργίας και της μακροχρόνιας ανεργίας των νέων. – Ιδιαίτερη ενίσχυση των νέων ανέργων που δεν έχουν ωφεληθεί από άλλες παρεμβάσεις ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης.
Δ. ΑΛΛΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	
Δ.1 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΡΟΣΚΑΙΡΗΣ ΑΠΟΥΣΙΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΑΝΕΡΓΟΥΣ	– Απόκτηση εργασιακής και επαγγελματικής εμπειρίας από ανέργους, οι οποίοι αντικαθιστούν τους εργαζόμενους, που απουσιάζουν. – Διασφάλιση επιστροφής στην εργασία, μετά από πρόσκαιρη απουσία. – Ενίσχυση της συμμετοχής των εργαζομένων σε δράσεις δια βίου μάθησης. – Προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση και ενίσχυση του συνδυασμού οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.
Δ.2 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΑΠΟ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΥΨΗΛΗ ΑΝΕΡΓΙΑ	– Ενίσχυση της γεωγραφικής κινητικότητας για την καταπολέμηση της ανεργίας, σε περιοχές της Περιφέρειας, με υψηλό ποσοστό ανεργίας. – Πρόληψη της μακροχρόνιας ανεργίας και αποφυγή μακράς παραμονής εκτός αγοράς εργασίας.
Δ.3 ΑΜΒΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΠΟΧΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ	– Η ενίσχυση της απασχόλησης στον τουριστικό τομέα. – Η μετατροπή των παθητικών πολιτικών σε ενεργητικές. – Η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και η άμβλυση της εποχικότητας της απασχόλησης στην τουριστική δραστηριότητα.
Δ.4 ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ / ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ / ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ	– Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και της απασχόλησης των νέων ανέργων. – Άμβλυση της εποχικότητας της απασχόλησης στον τουριστικό τομέα. – Ανάπτυξη των συνεργασιών στον τουριστικό τομέα για αύξηση της απασχόλησης. – Επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.

Στη συνέχεια της μελέτης με σκοπό την καλύτερη εφαρμογή των παραπάνω ενεργητικών πολιτικών προτάθηκαν μηχανισμοί προώθησης των προγραμμάτων/δράσεων απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου με βάση δύο κύριους άξονες ήτοι:

- Προτάσεις βελτίωσης της λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών απασχόλησης (ΔΥΑ) / κέντρα προώθησης της απασχόλησης (ΚΠΑ) καθώς και
- Προτάσεις προώθησης συμπράξεων/συνεργασιών των ΚΠΑ του ΟΑΕΔ με τρίτους.

2.2 Σχεδιασμός ενεργειών καταπολέμησης της φτώχειας και εμβάθυνσης της κοινωνικής συνοχής στην περιφέρεια Πελοποννήσου

Η συγκεκριμένη μελέτη εκπονήθηκε από την ETAM Ανώνυμη Εταιρία Συμβουλευτικών και Μελετητικών Υπηρεσιών, για λογαριασμό της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Αντικείμενο της μελέτης ήταν ο σχεδιασμός κατάλληλων και αναγκαίων προτάσεων και παρεμβάσεων για την υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου πλέγματος δράσεων για την καταπολέμηση των φαινομένων της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής στην Περιφέρεια Πελοποννήσου κατά τη νέα Προγραμματιστική Περίοδο 2014-2020.

Η μελέτη αποτελείται από δύο διακριτά μέρη (Α΄ και Β΄ μέρος). Στόχος του Α΄ μέρους ήταν η ανάλυση του φαινομένου της φτώχειας, καταλήγοντας σε ένα ξεκάθαρο εννοιολογικό πλαίσιο εντός του οποίου δομήθηκε στη συνέχεια η στρατηγική και το περιεχόμενο του Σχεδίου Δράσης τα οποία αναπτύχθηκαν στο Β΄ μέρος. Επίσης κατά το Α΄ μέρος έγινε ο προσδιορισμός και η κατηγοριοποίηση / ομαδοποίηση των εν δυνάμει ωφελούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, καθώς και η σκιαγράφηση των αναγκών σε παρεμβάσεις στις ομάδες στόχους που εντοπίζονται.

Α΄ μέρος

Με βάση τις πληθυσμιακές ομάδες που είναι περισσότερο ευάλωτες και πλήττονται από το φαινόμενο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, παρουσιάστηκαν τα βασικά χαρακτηριστικά και οι εκφάνσεις του φαινομένου της φτώχειας για τις εξής ομάδες:

- Νοικοκυριά που διαβιούν κοντά ή κάτω από το όριο της φτώχειας
- Άνεργοι
- Μετανάστες
- Ρομά
- Άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ) και
- Ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Οι αναλύσεις έλαβαν υπόψη τα δημογραφικά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά των γενικών κατηγοριών, εξειδικεύοντας περαιτέρω το προφίλ των εν δυνάμει ωφελούμενων.

Στη συνέχεια ακολουθεί μια συνοπτική αναφορά στα στοιχεία και τις ανάγκες της κάθε ομάδας των εν δυνάμει ωφελούμενων της Περιφέρειας Πελοποννήσου:

Νοικοκυριά που διαβιούν κοντά ή κάτω από τα όρια της φτώχειας

Η μείωση των αποδοχών των εργαζομένων και των κοινωνικών παροχών, αποτελεί τη βασικότερη αιτία για τη φτώχεια που βιώνουν οι Έλληνες. Το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών μειώθηκε κατά 8% στο τρίτο τρίμηνο του 2013 έναντι του ίδιου διαστήματος του 2012.

Από τα στοιχεία της μελέτης διαφαίνεται ότι ο κίνδυνος φτώχειας είναι μεγαλύτερος για τα νοικοκυριά με εξαρτώμενα μέλη. Μεγάλες δυσκολίες αντιμετωπίζουν τα μονογονεϊκά νοικοκυριά (66% των ελληνικών νοικοκυριών), ενώ από τα νοικοκυριά με δύο ενήλικες μεγαλύτερο κίνδυνο φτώχειας έχουν εκείνα με τρία ή περισσότερα εξαρτώμενα μέλη (36,8% των ελληνικών νοικοκυριών).

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου σύμφωνα με την απογραφή πληθυσμού του 2011 κυριαρχούν τα νοικοκυριά με ένα, δύο και τρία μέλη (73,39%). Ακολουθούν τα νοικοκυριά με τέσσερα μέλη (17,11%), ενώ σημαντικό είναι και το ποσοστό των νοικοκυριών με πέντε έως και δέκα μέλη που συνολικά φθάνει στο 9,50%.

Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνεται ο κίνδυνος φτώχειας κατά τύπο νοικοκυριού.

Πίνακας 19: Κίνδυνος φτώχειας κατά τύπο νοικοκυριού

Τύπος Νοικοκυριού	Κίνδυνος φτώχειας
Νοικοκυριά χωρίς εξαρτώμενα μέλη	18,6
Μονομελή νοικοκυριά	21,1
Δύο ενήλικες ο ένας > 65 ετών	15,4
Δύο ενήλικες ο ένας < 65 ετών	14,6
Τρεις ή περισσότεροι ενήλικες	20,5
Νοικοκυριά με εξαρτώμενα παιδιά	28,1
Ένα άτομο με εξαρτώμενα παιδιά	66
Δύο ενήλικες με ένα εξαρτώμενο παιδί	25,3
Δύο ενήλικες με δύο εξαρτώμενα παιδιά	25,9
Δύο ενήλικες με τρία ή περισσότερα εξαρτώμενα παιδιά	36,8
Τρεις ή περισσότεροι ενήλικες με εξαρτώμενα παιδιά	31,3

Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ., Έρευνα εισοδήματος & συνθηκών διαβίωσης των νοικοκυριών, 2012

Ακόμα ένας παράγοντας που έχει παρατηρηθεί ότι συμβάλλει στη φτώχεια είναι το μορφωτικό επίπεδο. Ο κίνδυνος φτώχειας αυξάνει όσο χαμηλότερο είναι το μορφωτικό επίπεδο. Βάσει της απογραφής πληθυσμού του 2001, η Περιφέρεια Πελοποννήσου διακρίνεται από πληθυσμό χαμηλού μορφωτικού επιπέδου.

Σημαντική παρατήρηση αποτελεί ότι στην Ελλάδα το ποσοστό των υπερχρεωμένων νοικοκυριών εκτινάχθηκε στο 65% από το 10% που ήταν πριν από 2,5 χρόνια.

Ένας ακόμη δείκτης ο οποίος αποτυπώνει την κατάσταση υστέρησης και το επίπεδο ευημερίας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι το ΑΕΠ/ κάτοικο σε μονάδες αγοραστικής δύναμης. Το 2010 η Περιφέρεια κατατάσσεται στην έβδομη θέση μεταξύ των Περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας και Βορείου Αιγαίου με τη χαμηλότερη αγοραστική δύναμη της τάξης των 16.000€. Ο εν λόγω δείκτης αποκλίνει σημαντικά από τους αντίστοιχους σε επίπεδο χώρας (19.600€) και Ευρωπαϊκής Ένωσης (24.500€).

Μονογονεϊκές⁴ οικογένειες

Στην αποκεντρωμένη διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου καταγράφονται 54.920 μονογονεϊκά νοικοκυριά που αναλογούν στο 13% των μονογονεϊκών οικογενειών της χώρας. Το 82% των νοικοκυριών αυτών αποτελούνται από μητέρα που κατά συντριπτική πλειοψηφία (81%) διαβιεί μόνη με το/τα παιδιά της.

Γενικά, υπάρχουν διαφορές στο εισόδημα των μονογονεϊκών οικογενειών ανάλογα με το φύλο του μόνου γονιού, αλλά και τον τύπο της μονογονεϊκότητας. Η κυριότερη δυσκολία, όμως,

⁴ Η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ως μονογονεϊκή «την οικογένεια στην οποία ένας γονέας χωρίς σύζυγο, ανεξάρτητα από το λόγο για τον οποίο έχει μείνει μόνος / - η και ανεξάρτητα από την ύπαρξη άλλων ενήλικων μελών στην οικογένεια, ζει με ένα τουλάχιστον ανύπαντρο παιδί, εξαρτημένο από αυτόν/-η (άγαμη μητέρα ή άγαμος πατέρας, χήρος/-α, διαζευγμένος/-η)».

που αντιμετωπίζουν είναι η επίτευξη ή η διατήρηση ικανοποιητικού επιπέδου διαβίωσης, στην καλύτερη εκδοχή με κύρια εισοδηματική πηγή την απασχόληση του μόνου γονιού.

Οι αρνητικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης πλήττουν περισσότερο τις οικονομικά και κοινωνικά ασθενέστερες ομάδες. Οι μονογονεϊκές οικογένειες με μόνο γονιό μητέρα -που αποτελούν συντριπτική πλειοψηφία των μόνων γονέων - ανήκουν στις οικογένειες που πλήττονται περισσότερο. Όσες μονογονεϊκές οικογένειες βρίσκονταν πάνω ή κοντά στη γραμμή φτώχειας τώρα με την γιγάντωση της κρίσης έχουν κατακυλήσει κάτω από αυτήν. Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου το 2010 το 1,8% των μονογονεϊκών οικογενειών ο γονέας δεν εργαζόταν.

Ανεργοί

Ένα από τα μείζονα προβλήματα, συνεπεία της κρίσης, είναι η ανεργία. Το ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα έχει ανοδική πορεία, ειδικότερα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, το ποσοστό ανεργίας την τετραετία 2008-2012 υπερδιπλασιάστηκε (8%: 2009, 19,9% : 2012), ενώ το τρίτο τρίμηνο του 2013 σημείωσε περεταίρω αύξηση της τάξης του 22,90% καταλαμβάνοντας την ένατη θέση μεταξύ των περιφερειών της χώρας.

Σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες πέραν της Αργολίδας, το ποσοστό ανεργίας βρέθηκε υψηλότερο του μέσου όρου της Περιφέρειας, ενώ εντονότερο πρόβλημα φάνηκε να αντιμετωπίζει η Π.Ε. Λακωνίας με το ποσοστό ανεργίας το 2012 να κυμαίνεται στο 25,8%, μεγαλύτερο ακόμη και από τον εθνικό μέσο όρο (24,3%).

Πίνακας 20: Μ.Ο. ανεργίας ανά περιφερειακή ενότητα Πελοποννήσου

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	2012
ΠΕ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	13,8
ΠΕ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	22,3
ΠΕ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	20,9
ΠΕ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	25,8
ΠΕ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	23,8
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	19,9

Η αδυναμία εύρεσης εργασίας συνιστά ένα από τους βασικούς παράγοντες κινδύνου φτώχειας . Σύμφωνα με τα στοιχεία της μελέτης οι εγγεγραμμένοι άνεργοι της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανέρχονται στους 36.698 περίπου το 4,27% των ανέργων της χώρας. Σημειώνεται ότι το 2007 ο κίνδυνος φτώχειας των ανέργων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου κυμαίνονταν περίπου στο 40% όταν το αντίστοιχο ποσοστό για τους εργαζόμενους ήταν 25,8%.

Μακροχρόνια άνεργοι

Ένα χαρακτηριστικό της ανεργίας είναι η διάρκειά της. Τη στιγμή που θα ξεπεράσει το διάστημα των 12 μηνών θεωρείται μακροχρόνια φαινόμενο.

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου η μακροχρόνια ανεργία αποτελεί ένα σημαντικό πρόβλημα με τους μακροχρόνια ανέργους το 2012 να φθάνουν τους 33.572 και να αποτελούν σχεδόν το 5% των μακροχρόνια ανέργων της χώρας. Ο δείκτης μακροχρόνιας ανεργίας επί του συνόλου των ανέργων είναι πολύ υψηλός της τάξης του 68,6% και κατατάσσει την Πελοπόννησο στις δέκα Περιφέρειες της Ε.Ε. με την υψηλότερη μακροχρόνια ανεργία.

Ο ρυθμός μακροχρόνιας ανεργίας στην Περιφέρεια από το 2008 και μετά αυξάνεται συνεχώς και το 2012 φθάνει στο 13,63%. Το συμπέρασμα αυτό ενισχύεται καθώς το Νοέμβριο του 2013 το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων στην Πελοπόννησο επί του συνόλου των ανέργων άγγιξε το 41,79%, ενώ το Νοέμβριο του 2012 το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 37,09%.

Μετανάστες

Βάσει της τελευταίας απογραφής πληθυσμού (2011) της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, οι αλλοδαποί αποτελούν το 9,2% του πληθυσμού της χώρας και η μεταναστευτική κίνηση καταγράφει διαχρονικά αυξητικές τάσεις.

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου βάσει της ίδιας απογραφής είναι συγκεντρωμένο το 12% του αλλοδαπού πληθυσμού της χώρας. Ειδικότερα καταγράφονται 61.902 αλλοδαποί κάτοικοι που αποτελούν το 10,71% του μόνιμου πληθυσμού της Περιφέρειας

Σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο, μεγαλύτερες συγκεντρώσεις αλλοδαπών καταγράφονται στις Περιφερειακές Ενότητες Μεσσηνίας (31,59%) και Κορινθίας (24,21%), ενώ οι λιγότεροι μετανάστες εντοπίζονται στην Αρκαδία (10,43%).

Το ποσοστό των αλλοδαπών ανέργων στην περιφέρεια (Νοέμβριος 2013) φθάνει στο 7% το οποίο αναλύεται σε 3% ανέργων υπηκόων χωρών ΕΕ και 4% ανέργων υπηκόων τρίτων χωρών.

Από το σύνολο των αλλοδαπών ανέργων, το 23% αφορά μακροχρόνια ανέργους και το υπόλοιπο 77% ανέργους διάρκειας μικρότερης των 12 μηνών.

Η ανεργία συνιστά ένα κρίσιμο παράγοντα που συνδέεται άμεσα με τον κίνδυνο της φτώχειας στον οποίο εμφανίζονται ιδιαίτερα ευάλωτοι οι μετανάστες και δη οι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα για το έτος 2012 το ποσοστό του αλλοδαπού πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού ηλικίας άνω των 18 ετών ήταν 62,3%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τον ημεδαπό πληθυσμό ήταν 32,9%.

Ρομά

Οι Ρομά είναι ένας κατά βάση νομαδικός λαός με ινδική καταγωγή. Παγκοσμίως ανέρχονται περίπου στα 12 εκατομμύρια και στην Ευρώπη ο πληθυσμός τους υπολογίζεται περίπου σε 8 με 10 εκατομμύρια άτομα.

Από τα στοιχεία της μελέτης για το έτος 2013 προκύπτει ότι στην Πελοπόννησο ζουν 3.174 άτομα εκ των οποίων 1.540 άνδρες και 1.634 γυναίκες. Από πλευράς χωρικής συγκέντρωσης η πλειονότητα των Ρομά (63,20%) εντοπίζεται στις Περιφερειακές Ενότητες Μεσσηνίας και Αρκαδίας (31% και 32%), ενώ ο μέσος όρος διαμονής είναι περί τα 22 χρόνια.

Το μορφωτικό επίπεδο των παιδιών της συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας είναι το πολύ η Τετάρτη Τάξη του Δημοτικού και σύνηθες είναι το φαινόμενο της παιδικής εργασίας.

Η συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα υφίσταται πολλαπλό κοινωνικό αποκλεισμό στους τομείς της απασχόλησης, της στέγασης, της υγείας και της εκπαίδευσης.

Πολλά νοικοκυριά στηρίζονται στην εποχιακή απασχόληση ενός μέλους και στα επιδόματα πρόνοιας που δικαιούνται ως πολύτεκνοι και άποροι. Η συντριπτική πλειοψηφία των νοικοκυριών έχει εισόδημα πολύ κάτω από το όριο της φτώχειας.

Οι συνθήκες διαβίωσης των Ρομά τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και στην Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι δύσκολες. Τα αποτελέσματα σχετικής έρευνας έδειξαν ότι η πλειοψηφία των Ρομά (65%) διαβιεί σε παράγκες, ενώ ένα 2% των συμμετεχόντων στην έρευνα δήλωσε ότι ζει σε αντίσκηνα και σε άλλα πρόχειρα καταλύματα. Μεγάλα βρέθηκαν τα ποσοστά των καταλυμάτων των Ρομά που δε διαθέτουν σύνδεση με δίκτυο ύδρευσης (43%), δε διαθέτουν ηλεκτρισμό (66%), δε διαθέτει σύνδεση με αποχέτευση (57%).

Άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ)

Το μεγαλύτερο ποσοστό των ΑμεΑ εμφανίζει κινητικά προβλήματα (παραπληγία, τετραπληγία κ.ά.) και ακολουθούν τα άτομα με ψυχική αναπηρία (κατάθλιψη, σχιζοφρένεια κ.α.), τα άτομα με νοητικά προβλήματα (νοητική υστέρηση, αυτισμός, σύνδρομο down, κ.ά.) και τα άτομα με αισθητηριακή αναπηρία (τύφλωση, κώφωση).

Τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν νοικοκυριά με ΑμεΑ είναι κατά σειρά σημαντικότητας οικονομικά ζητήματα, οι σχέσεις με δημόσιες υπηρεσίες, η ανάγκη εξωτερικής βοήθειας για τη φροντίδα των ΑμεΑ, ψυχολογικά και συναισθηματικά ζητήματα, διακρίσεις και κοινωνικός αποκλεισμός.

Σε ότι αφορά τις διακρίσεις που βιώνουν τα άτομα με αναπηρίες εντονότερα καταγράφονται στην αγορά εργασίας, στις καθημερινές συναναστροφές, στους χώρους διασκέδασης, στα μέσα μαζικής μεταφοράς, στις δημόσιες υπηρεσίες και τα εμπορικά καταστήματα, στον τομέα της εκπαίδευσης και στον τομέα της υγείας –πρόνοιας.

Βάσει των στοιχείων της μελέτης τα νοικοκυριά ΑμεΑ έχουν κόστος διαβίωσης πολύ υψηλότερο από οικογένειες χωρίς άτομα με αναπηρία. Η οικονομική δε κρίση έχει προκαλέσει ανυπέβλητες δυσκολίες στα προαναφερόμενα νοικοκυριά.

Ηλικιωμένοι

Ένα άτομο θεωρείται ηλικιωμένο όταν ξεπερνάει το ηλικιακό όριο των 65 ετών. Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου διακρίνεται έντονο το πρόβλημα της γήρανσης του πληθυσμού αφού ο μόνιμος πληθυσμός ηλικίας άνω των 65 ετών αποτελεί το 23% του συνολικού πληθυσμού.

Σε όλες τις Περιφερειακές ενότητες το ποσοστό των ατόμων τρίτης ηλικίας ξεπερνά το 20% με το μεγαλύτερο ποσοστό να καταγράφεται στην Π.Ε. Αρκαδίας και το μικρότερο στην Π.Ε. Κορινθίας.

Βάσει στοιχείων της μελέτης η Περιφέρεια Πελοποννήσου κατέχει το μεγαλύτερο ποσοστό καταγεγραμμένων συνταξιούχων (για το 2010) 178.704 άτομα περίπου το 7,9% των συνταξιούχων της χώρας και αποτελεί ένδειξη του βαθμού γήρανσης καθώς και της μεγαλύτερης συγκριτικά εισοδηματικής εξάρτησης της περιοχής από συντάξεις.

Τα ηλικιωμένα άτομα, που αποτελούν κατά βάση τους συνταξιούχους, έχουν επιβαρυνθεί, όπως προαναφέρθηκε, από τις περικοπές σε συντάξεις με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν πρόβλημα φτώχειας και να αποκλείονται από αγαθά και υπηρεσίες.

Όσον αφορά στον κίνδυνο φτώχειας, κατά κύρια οικονομική δραστηριότητα, το αντίστοιχο ποσοστό για τους συνταξιούχους κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα σε όλη την Περιφέρεια Πελοποννήσου. Το μεγαλύτερο ποσοστό κινδύνου φτώχειας καταγράφεται στην ΠΕ Μεσσηνίας (39,5%) και το μικρότερο στην ΠΕ Κορινθίας (22,3%).

Το τελευταίο κεφάλαιο του Α΄ μέρους της μελέτης περιλαμβάνει τον προσδιορισμό και την εξειδίκευση των αναγκών ανά κατηγορία των προαναφερόμενων εν δυνάμει ωφελούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Η μέθοδος ανάλυσης που ακολουθήθηκε βασίστηκε σε δύο βάσεις, αυτή της ιεράρχησης ανθρώπινων αναγκών βάσει της πυραμίδας του Maslow καθώς και των εξειδικευμένων αναγκών που διαπιστώθηκαν ανά ομάδα στόχου. Συνοπτικά οι ανάγκες και οι προτεινόμενες λύσεις της μελέτης ανά κατηγορία ωφελούμενων αποτυπώνονται στο παράρτημα

Β΄ μέρος

Στόχος του δεύτερου μέρους της μελέτης ήταν ο προσδιορισμός μιας ενιαίας στρατηγικής καταπολέμησης της φτώχειας και εμβάθυνσης της κοινωνικής συνοχής στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, ως άμεση και αποτελεσματική απάντηση στις συνέπειες της τρέχουσας κρίσης.

Ο Στρατηγικός Στόχος της Περιφέρειας Πελοποννήσου βάσει του οποίου σχεδιάστηκαν οι Άξονες Προτεραιότητας ήταν η δημιουργία μιας “αλληλέγγυας κοινωνίας πολιτών με ίσα δικαιώματα, χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις, με ένα αξιοπρεπές κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο διαβίωσης για όλους/ες, ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή και στοχεύοντας στη βιώσιμη ανάπτυξη”. Χαρακτηριστικό του είναι ότι ενσωματώνει τη φιλοσοφία και σχεδιασμό του Θεματικού Στόχου 9 «Πρώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης» της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Η στρατηγική προσέγγιση αναλύθηκε περαιτέρω σε Άξονες Προτεραιοτήτων και σε ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων, οι οποίες συνθέσαν ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης. Ο βασικός σκελετός όπου δομήθηκε το σχέδιο δράσης αποτελούνταν από έξι (6) Άξονες Προτεραιοτήτων, ήτοι:

1. **«Τροφή και Στέγαση»:** Ο άξονας αυτός αποτελεί θεμελιώδη προτεραιότητα που στοχεύει στην αντιμετώπιση θεμελιακών αναγκών επιβίωσης για κοινωνικές ομάδες που βιώνουν τη φτώχεια σε σημαντικό βαθμό.
2. **«Προσβασιμότητα σε Υπηρεσίες Υγείας»** Ο συγκεκριμένος άξονας στοχεύει στην ανάπτυξη ή την ενίσχυση υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας για κοινωνικές ομάδες και περιοχές που πλήττονται σημαντικά από την απορρύθμιση του Εθνικού Συστήματος Υγείας και των υπηρεσιών υγείας στην Ελλάδα.
3. **«Υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας / συμβουλευτική»** Ο τρίτος άξονας είναι μείζονος σημασίας και έχει χαρακτηριστικά τόσο πρόληψης όσο και αντιμετώπισης σε άτομα που αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια / προβλήματα και αδυνατούν να τα προσδιορίσουν ή και να τα αντιμετωπίσουν.
4. **«Απασχόληση και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα»** Ο άξονας αυτός αποτελεί εξαιρετικά σημαντικό άξονα που αναδεικνύει τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της παρουσιαζόμενης στρατηγικής, αφού στοχεύει στην ενίσχυση τη απασχολησιμότητας αλλά και ταυτόχρονα στη κοινωνική επιχειρηματικότητα των κοινωνικών ομάδων που πλήττονται από την κρίση.
5. **«Επιμόρφωση και Δια Βίου Μάθηση»:** Ο πέμπτος άξονας στοχεύει στην αντιμετώπιση ζητημάτων που σχετίζονται τη σχολική διαρροή, την έλλειψη γνωστικών, επαγγελματικών και οριζόντιων δεξιοτήτων, την αδυναμία πρόσβασης σε δομές επιμόρφωσης, γεγονότα που αναπαράγουν τον αποκλεισμό και τη φτώχεια.
6. **«Εξάλειψη στερεοτύπων, διακρίσεων και κοινωνικού αποκλεισμού»:** Στόχος του τελευταίου άξονα είναι η κοινοποίηση, η συζήτηση και η συλλογική αντιμετώπιση της

έντασης των στερεοτυπικών και ρατσιστικών αντιλήψεων που ενισχύονται σε περιόδους κρίσεις και εντείνουν τον κοινωνικό αποκλεισμό των στοχοθετούμενων ομάδων.

Στους επόμενους πίνακες παρουσιάζονται συνοπτικά οι επιμέρους δράσεις κάθε Άξονα Προτεραιότητας καθώς και ο σκοπός και η ομάδα στόχος κάθε δράσης.

ΑΠ1: Τροφή και Στέγαση		
Δράσεις	Σκοπός	Ομάδα Στόχος
1.1. Κοινωνικό Παντοπωλείο	Παροχή ενός καλαθιού βασικών προϊόντων σίτισης και διατροφής σε οικογένειες και νοικοκυριά τα οποία διαβιούν στα όρια της φτώχειας.	▪ Ευπαθείς ομάδες ▪ Άνεργοι/ες. κοινωνικές
1.2. Δημοτικός Λαχανόκηπος	Η εκμετάλλευση της γης γίνεται προκειμένου οι επωφελούμενοι να αξιοποιηθούν στο πρωτογενή τομέα της οικονομίας, ενώ η παραγωγή λαμβάνει χώρα σε συγκεκριμένες υποδομές, με υλικοτεχνική υποστήριξη και συμβουλευτική (π.χ. γεωπόνος). Τα προϊόντα της δράσης κατευθύνονται στη κάλυψη αναγκών των καλλιεργητών και κατά 10% σε κοινωφελείς δραστηριότητες (π.χ. κοινωνικό παντοπωλείο, συσσίτια).	▪ Ευπαθείς ομάδες ▪ Άνεργοι/ες κοινωνικές
1.3. Κέντρο Ημερήσιας Υποδοχής Αστεγών	Η αλληλεγγύη των αστεγών μέσα από τη κάλυψη βασικών τους αναγκών (π.χ. υγιεινή) που αντιμετωπίζουν καθημερινά οι άνθρωποι αυτοί	▪ Άστεγοι/ες, ▪ Μέλη νοικοκυριών που διαβιούν κάτω από το όριο της φτώχειας, ▪ Λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες που αντιμετωπίζουν σημαντική αδυναμία κάλυψης βασικών αναγκών
1.4. Υπνωτήρια	Παροχή στέγασης και ενός χώρου διαμονής.	▪ Άστεγοι/ες, ▪ Μέλη νοικοκυριών που διαβιούν κάτω από το όριο της φτώχειας και αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα στέγασης
1.5. Παροχή Συσσιτίων	Η παροχή συσσιτίου και η κάλυψη των αναγκών τροφής σε άτομα ή κοινωνικές ομάδες που είναι φτωχοί και δεν μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες αυτές.	▪ Άστεγοι/ες, ▪ Μέλη νοικοκυριών που διαβιούν κοντά ή κάτω από το όριο της φτώχειας ▪ Μαθητές/τριες
1.6. Κοινωνική Ιματιοθήκη	Η επαναχρησιμοποίηση αντικειμένων που βρίσκονται σε καλή κατάσταση από πολίτες που απειλούνται καθημερινά από τη φτώχεια και δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τις ανάγκες ένδυσης και υπόδησης	▪ Άνεργοι/ες, ▪ Μετανάστες/στρίες, ▪ Νοικοκυριά σε κίνδυνο φτώχειας, ▪ Ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.
1.7. Στέγαση και Οικισμοί Ρομά	Η αντιμετώπιση της φτώχειας στους κατοίκους της περιφέρειας που ανήκουν στη κοινωνική ομάδας των Ρομά και οι οποίοι αντιμετωπίζουν το διαχρονικό πρόβλημα της εξεύρεσης στέγης ή της βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης στους καταυλισμούς της περιοχής.	▪ Ρομά.

ΑΠ2: Προσβασιμότητα σε υπηρεσίες Υγείας

Δράσεις	Σκοπός	Ομάδα Στόχος
2.1. Φροντίδα στο Σπίτι	Παροχή πρόληψης, περίθαλψης και ιατροφαρμακευτικής φροντίδας σε ευαίσθητες και εκτεθειμένες στην κρίση κοινωνικές ομάδες	▪ Νοικοκυριά με ηλικιωμένους, ▪ ΑμεΑ, ▪ Λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες που είναι αποκλεισμένες από υπηρεσίες φροντίδας.
2.2. Κινητές Μονάδες Υγείας	Να επιύσει το ζήτημα της προσβασιμότητας σε υπηρεσίες υγείας και πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης. Στοχεύει κυρίως σε κατοικημένες περιοχές με αντικειμενικά χαμηλή προσβασιμότητα σε μονάδες υγείας αλλά και για κατοίκους που στερούνται του δικαιώματος πρόσβασης σε μονάδες υγείας του ΕΣΥ.	▪ Νοικοκυριά που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό, ▪ ΑμεΑ, ▪ Μετανάστες/στρίες, ▪ Ρομά, ▪ Λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες ειδικότερα σε απομακρυσμένες περιοχές
2.3. Κοινωνικό Ιατρείο και Φαρμακείο	Η ενίσχυση των υπαρχουσών δομών υγείας με στόχο την αντιμετώπιση της κρίσης και των επιπτώσεων της στη δημόσια υγεία από τη φτώχεια και την απορρύθμιση του κράτους πρόνοιας.	▪ Νοικοκυριά που διαβιούν κοντά ή κάτω από το όριο της φτώχειας, ▪ ΑμεΑ, ▪ Μετανάστες/στρίες, ▪ Ρομά, ▪ Ανασφάλιστοι/ες, ▪ Λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες που αδυνατούν να εξυπηρετηθούν από το δημόσιο σύστημα υγείας
2.4. Ψηφιακή Επίσκεψη	Η άρση του κοινωνικού αποκλεισμού και της πρόσβασης σε ειδικές υπηρεσίες υγείας μέσα από τη χρήση της τηλεϊατρικής και τηλεδιάγνωσης προκειμένου να αντιμετωπιστεί η αδυναμία πρόσβασης λόγω κόστους ή γεωγραφικής τοποθεσίας	▪ Σύνολο πληθυσμού με έμφαση στην εξυπηρέτηση ατόμων από απομακρυσμένες περιοχές και ευπαθών κοινωνικών ομάδων.
2.5. Κέντρο ενημέρωσης και αντιμετώπισης των εξαρτήσεων	Η αντιμετώπιση του φαινόμενο της εξάρτησης των ατόμων από το αλκοόλ, το κάπνισμα, το τζόγο και τις ναρκωτικές ουσίες.	▪ Σύνολο πληθυσμού με προτεραιότητα στην εξυπηρέτηση ατόμων που απειλούνται από τη φτώχεια και των κοινωνικό αποκλεισμό καθώς και λοιπών ευπαθών ομάδων.
2.6. Παρατηρητήριο Υγείας και Κοινωνικής Πολιτικής	Η δράση αυτή έχει χαρακτηριστικά πρόληψης και στοχεύει σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες μέσα από το πρίσμα των νέων κοινωνικών αναγκών της κρίσης. Ο μηχανισμό αυτός θα επιτρέψει εκτός από την ανάδειξη των τάσεων και την αξιολόγηση των	▪ Τοπική Κοινωνία, ▪ Επαγγελματίες στο χώρο της υγείας και κοινωνικής φροντίδας, ▪ Λοιποί ενδιαφερόμενοι φορείς

ΑΠ2: Προσβασιμότητα σε υπηρεσίες Υγείας

Δράσεις	Σκοπός	Ομάδα Στόχος
	υπαρχουσών δράσεων ιατρικής.	
2.7. Προληπτική Ιατρική	Η σύνθεση των πεδίων περιφερειακά μέσα από ένα κεντρικό σχεδιασμό και συνέργιες με τον επιστημονικό, εκπαιδευτικό, τουριστικό και αγροτοδιατροφικό κλάδο.	▪ Σύνολο τοπικών κοινωνιών με προτεραιότητα σε άτομα που δεν έχουν πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες υγείας ▪ Ρομά, ▪ Γυναίκες ▪ Λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες

ΑΠ3: Υπηρεσίες Κοινωνικής Φροντίδας & Συμβουλευτικής

Δράσεις	Σκοπός	Ομάδα Στόχος
3.1. «Επάγγελμα Γονέας» και παιδιά	Η ανάπτυξη συμβουλευτικής και εκπαίδευσης στους γονείς σχετικά με την ιδιότητα του κηδεμόνα και του «επαγγέλματος» γονέα και στα δύο φύλα προκειμένου να αναζητηθούν και να κατανοηθούν οι σύνθετοι ρόλοι που προκύπτουν για τους γονείς, στο νέο κοινωνικό περιβάλλον της φτώχειας.	▪ Νοικοκυριά, ▪ ΑμεΑ, ▪ Μετανάστες, ▪ Ρομά, ▪ Λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες
3.2. Δίκτυο Υποστήριξης Νοικοκυριών	Η δωρεάν κατά κύριο λόγο συμβουλευτική υπηρεσία με συμβεβλημένους επαγγελματίες και επιστήμονες στο δίκτυο με στόχο την παροχή κατευθύνσεων και συμβουλών οικονομικής διαχείρισης, τραπεζικών κανονισμών και νομοθεσίας στα νοικοκυριά που το έχουν ανάγκη και διαβιούν στα όρια της φτώχειας.	▪ Νοικοκυριά σε κίνδυνο φτώχειας.
3.3. Κέντρο Εξυπηρέτησης Μεταναστών	Η ανάπτυξη υπηρεσιών βασισμένων στη μεθοδολογία των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών με ειδική αναφορά στους μετανάστες/στρίες, τους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες που βρίσκονται ή διαμένουν στην επικράτεια της περιφέρειας.	▪ Μετανάστες/στρίες.
3.4. Κοινωνικό Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ2ΕΠ)	Η ανάπτυξη μιας υπηρεσίας βασισμένης στη ορθή μεθοδολογία των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών με ειδική αναφορά σε κοινωνικές ομάδες που πλήττονται άμεσα από τη φτώχεια και απαιτούν ειδική πληροφόρηση-υποστήριξη από	▪ ΑμεΑ, ▪ Ρομά, ▪ Ηλικιωμένοι, ▪ Λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες

ΑΠ3: Υπηρεσίες Κοινωνικής Φροντίδας & Συμβουλευτικής

Δράσεις	Σκοπός	Ομάδα Στόχος
	προσωπικό εξειδικευμένο στα ζητήματα που τους απασχολούν.	
3.5. Κοινωνική εργασία δρόμου «Social Street Work»	Η στήριξη και προστασία ευπαθών κοινωνικών ομάδων, τον εντοπισμό τους και την παροχή βοήθειας με στόχο την ενίσχυση της δυνατότητας τους να προστατεύσουν τον εαυτό τους.	▪ Ρομά, ▪ Μετανάστες/στρίες, ▪ Παιδιά σε κίνδυνο, ▪ Άστεγοι/ες, ▪ Τοξικοεξαρτώμενοι/ες

ΑΠ4: Απασχόληση & Κοινωνική Επιχειρηματικότητα

Δράσεις	Σκοπός	Ομάδα Στόχος
4.1. Απασχόληση και Κοινωνική Αλληλεγγύη	Η αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας μέσα από τη διασύνδεση των απειλούμενων ομάδων του πληθυσμού με την απασχόληση.	▪ ΑμεΑ, ▪ Ρομά, ▪ Άνεργοι/ες, ▪ Ηλικιωμένοι/ες, ▪ Λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες
4.2. Δίκτυο Απασχόλησης και κοινωνικής δικαιοσύνης	Η ανάπτυξη ενός δικτύου θεσμών που σχετίζονται με την απασχόληση, την αντιμετώπιση των διακρίσεων και της παρανομίας στους χώρους εργασίας.	▪ ΑμεΑ, ▪ Ρομά, ▪ Άνεργοι/ες, ▪ Λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες
4.3. Θερμοκοιτίδα Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας	Η ανάπτυξη ενός υποστηρικτικού θεσμού στην απασχόληση για άτομα που επιθυμούν να επιχειρήσουν, ενώ απειλούνται από το κοινωνικό αποκλεισμό και τη φτώχεια.	▪ ΑμεΑ, ▪ Ρομά, ▪ Μετανάστες, ▪ Λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, ▪ Άνεργοι/ες
4.4. Τράπεζα Χρόνου	Η απασχόληση, η ανταλλακτική οικονομία και η διαμόρφωση μίας εναλλακτικής αγοράς με άξονα την κοινωνία, την αλληλεγγύη, την ανταλλαγή και την αλληλοβοήθεια.	▪ Άνεργοι/ες, ▪ Μετανάστες/στρίες, ▪ Νοικοκυριά σε κίνδυνο φτώχειας, ▪ Λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.
4.5. Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες	Η υποστήριξη των ευπαθών κοινωνικά ομάδων του πληθυσμού μέσα από ένα ευρύ πλέγμα δράσεων, οι οποίες καλύπτουν συμπληρωματικά τις διαφορετικές ανάγκες των ωφελούμενων, παρέχοντάς τους ολοκληρωμένη υποστήριξη.	▪ ΑμεΑ, ▪ Νοικοκυριά, ▪ Ρομά, ▪ Άνεργοι/ες, ▪ Μετανάστες/στρίες, Ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

ΑΠ5: Επιμόρφωση & Δια Βίου Μάθηση

Δράσεις	Σκοπός	Ομάδα Στόχος
5.1. Υποστήριξη Δομών Δια Βίου Μάθησης και αντιμετώπιση της φτώχειας	Η υποστήριξη των υπαρχουσών δομών εντοπίζονται στη περιφέρεια ή λειτουργούν στην υπόλοιπη ελληνική επικράτεια και που μπορούν να επεκταθούν τοπικά	▪ ΑμεΑ, ▪ Μέλη νοικοκυριών σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, ▪ Ρομά, ▪ Άνεργοι/ες, ▪ Λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.
5.2. Επιμόρφωση δημοσίων λειτουργών και λοιπών επαγγελματιών για τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό	Η επιμόρφωση και η δια βίου μάθηση των δημοσίων λειτουργών και λοιπών επαγγελματιών αναφορικά με τις επιπτώσεις της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, τις ανάγκες των ομάδων – στόχων και τον τρόπο εξατομικευμένη αντιμετώπισης κάθε περιστατικό από το πόστο εργασίας τους	▪ Δημόσιοι λειτουργοί και λοιποί επαγγελματίες, διαμεσολαβητές
5.3. Ανάπτυξη οριζόντιων δεξιοτήτων απέναντι στη φτώχεια	Η ανάπτυξη οριζόντιων δεξιοτήτων, όπως περιγράφονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, στις κοινωνικές ομάδες και τα νοικοκυριά που απειλούνται από τη φτώχεια, βιώνουν το κοινωνικό αποκλεισμό και είναι θύματα της ανεργίας	▪ ΑμεΑ, ▪ Ρομά, ▪ Άνεργοι/ες με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, ▪ Λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.
5.4. Συμβουλευτική υποστήριξη για την καταπολέμηση της σχολικής διαρροής	Η ενδυνάμωση της συμμετοχής των παιδιών, που συμμετέχουν στην δράση «Παράλληλη στήριξη», στη σχολική διαδικασία, η αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού και η αντιμετώπιση της σχολικής διαρροής, μέσα από υποστηρικτικά προγράμματα και εκτός της σχολικής μονάδας	▪ Μετανάστες/στρίες, ▪ Ρομά, ▪ Παιδιά που πλήττονται από τη φτώχεια, ▪ Θύματα ενδοσχολικής βίας.
5.5. Δημιουργική Απασχόληση για Ρομά (ενήλικες και παιδιά)	Η ενίσχυση και ο εμπλουτισμός της μαθησιακής διαδικασίας που απευθύνεται στους Ρομά μέσα από παρεμβάσεις που είναι προσιτές σε αυτούς/ες.	▪ Ρομά με έμφαση στις γυναίκες και στα παιδιά
5.6. Κοινωνικά Φροντιστήρια	Η ενδυνάμωση μαθητών/τριών που δεν μπορούν να καλύψουν το κόστος εκπαίδευσης τους σε ιδιωτικά φροντιστήρια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.	▪ Παιδιά και μέλη νοικοκυριών σε κίνδυνο φτώχειας, ▪ Λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες

ΑΠ6: Εξάλειψη στερεοτύπων, διακρίσεων & κοινωνικού αποκλεισμού

Δράσεις	Σκοπός	Ομάδα Στόχος
6.1. Καταπολέμηση του Ρατσισμού	Η ενημέρωση στα ζητήματα διαφόρων μορφών ρατσισμού που σχετίζονται με τις κοινωνικές	▪ Τοπική κοινωνία, ▪ ΑμεΑ, ▪ Ρομά,

ΑΠ6: Εξάλειψη στερεοτύπων, διακρίσεων & κοινωνικού αποκλεισμού

Δράσεις	Σκοπός	Ομάδα Στόχος
6.2. Δομές Ισότητας των Φύλων	ομάδες που αποτελούν θύματα αυτού και ταυτόχρονα της φτώχειας. Η διάχυση της ισότητας στα κέντρα των αποφάσεων, των προϋπολογισμών των ΟΤΑ, την ενδυνάμωση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων, τη συμβουλευτική και την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας που στο περιβάλλον της κρίσης και της φτώχειας πλήττει σημαντικά την οικογένεια και τη κοινωνία.	▪ Μετανάστες/στρίες, ▪ Λοιπές ομάδες που απειλούνται από το φαινόμενο του ρατσισμού ▪ Νοικοκυριά, ▪ ΑμεΑ, ▪ Μετανάστες, ▪ Ρομά, ▪ Λοιπές ευπαθείς ομάδες

3 Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Σκοπός της παρούσας ενότητας είναι η συνοπτική παρουσίαση των δομών εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Στο πλαίσιο αυτό παρατίθενται στοιχεία για:

- τις σχολές επαγγελματικής εκπαίδευσης του ΟΑΕΔ
- τις σχολές επαγγελματικής εκπαίδευσης (επαγγελματικά λύκεια) του Υπουργείου Παιδείας
- τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)
- τα Πανεπιστήμια και ΤΕΙ
- τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης (στο πλαίσιο της εκπαίδευσης ενηλίκων)
- τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης

Στις επόμενες ενότητες παρατίθενται αναλυτικά στοιχεία για όλες τις δομές εκπαίδευσης και κατάρτισης.

3.1 Δευτεροβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση

Σε ότι αφορά τη δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων με βάση τα πλέον πρόσφατα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ κατά την έναρξη του σχολικού έτους 2014/15 λειτουργούσαν οι κάτωθι Σχολικές Μονάδες:

ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΥΠΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ			ΦΟΡΕΑΣ	
	Σύνολο	Ημερήσιες	Εσπερινές	ΔΗΜΟΣΙΕΣ	ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ
				Σύνολο	Σύνολο
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	34	31	3	34	0
ΕΠΑ.Λ ΥΠΕΠΘ	25	22	3	25	0
ΣΕΚ	1	1	0	1	0
ΕΠΑ.Σ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ (ΟΑΕΔ)	4	4	0	4	0
ΕΠΑ.Σ ΥΠ. ΤΟΥΡΙΣΤ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	1	1	0	1	0
ΕΠΑ.Σ ΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ-ΚΟΙΝ. ΑΛΛΗΛ.	2	2	0	2	0
ΕΠΑ.Σ ΥΠ. ΑΓΡΟΤ. ΑΝΑΠΤ.-ΤΡΟΦ.	1	1	0	1	0
ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	5	5	0	5	0
ΕΠΑ.Λ ΥΠΕΠΘ	3	3	0	3	0
ΕΠΑ.Σ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ (ΟΑΕΔ)	1	1	0	1	0
ΕΠΑ.Σ ΥΠ. ΤΟΥΡΙΣΤ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	1	1	0	1	0
ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	7	6	1	7	0
ΕΠΑ.Λ ΥΠΕΠΘ	5	4	1	5	0
ΕΠΑ.Σ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ (ΟΑΕΔ)	1	1	0	1	0
ΕΠΑ.Σ ΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ-ΚΟΙΝ. ΑΛΛΗΛ.	1	1	0	1	0
ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	8	7	1	8	0
ΕΠΑ.Λ ΥΠΕΠΘ	7	6	1	7	0
ΕΠΑ.Σ ΥΠ. ΑΓΡΟΤ. ΑΝΑΠΤ.-ΤΡΟΦ.	1	1	0	1	0
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	5	5	0	5	0

ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΥΠΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ			ΦΟΡΕΑΣ	
	Σύνολο	Ημερήσιες	Εσπερινές	ΔΗΜΟΣΙΕΣ	ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ
				Σύνολο	Σύνολο
ΕΠΑ.Λ ΥΠΕΠΘ	4	4	0	4	0
ΕΠΑ.Σ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ (ΟΑΕΔ)	1	1	0	1	0
ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	9	8	1	9	0
ΕΠΑ.Λ ΥΠΕΠΘ	6	5	1	6	0
ΣΕΚ	1	1	0	1	0
ΕΠΑ.Σ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ (ΟΑΕΔ)	1	1	0	1	0
ΕΠΑ.Σ ΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ-ΚΟΙΝ. ΑΛΛΗΛ.	1	1	0	1	0

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Δευτεροβάθμια Επαγγελματική και Εκκλησιαστική Εκπαίδευση, Σχολικές μονάδες κατά φορέα, είδος, τύπο, περιφέρεια και νομό (στοιχεία έναρξης σχολικού έτους 2014/15)

Ειδικότητες Επαγγελματικών Σχολών

Σε ότι αφορά τις προσφερόμενες ειδικότητες στο πλαίσιο των Επαγγελματικών Σχολών Μαθητείας του ΟΑΕΔ αυτές έχουν ως ακολούθως:

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΑΝ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015*	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΟΥΝ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016 ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ**
ΕΠΑΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	ΑΡΤΟΠΟΪΑΣ - ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΜΗΧΑΝΩΝ ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΘΕΡΜΙΚΩΝ & ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	ΑΡΤΟΠΟΪΙΑΣ – ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΜΗΧΑΝΩΝ ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΘΕΡΜΙΚΩΝ & ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΦΥΤΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-ΑΡΧΙΤ/ΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ
ΕΠΑΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ & ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΘΕΡΜΙΚΩΝ & ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ & ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΒΟΗΘΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΙΑΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΦΥΤΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-ΑΡΧΙΤ/ΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ
ΕΠΑΣ ΣΠΑΡΤΗΣ	ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΦΥΤΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-ΑΡΧΙΤ/ΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ	ΑΡΤΟΠΟΪΙΑΣ – ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ
ΕΠΑΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΒΟΗΘΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΑΕΡΙΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

* Οι ειδικότητες προκύπτουν από στοιχεία του ΟΑΕΔ (Γενική Δ/ση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης) για τους απόφοιτους του σχολικού έτους 2014-2015

** Οι ειδικότητες που προβλέπεται να λειτουργήσουν στις ΕΠΑΣ Μαθητείας του ΟΑΕΔ το σχολικό έτος 2015-2016, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 50153/22-06-15 εγκύκλιο του Οργανισμού σχετικά με την Εισαγωγή Μαθητών στις ΕΠΑΣ Μαθητείας του ΟΑΕΔ, για το Σχολικό Έτος 2015-2016.

ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται στοιχεία για τους αποφοίτους του σχολικού έτους 2014-2015 ανά ειδικότητα των Επαγγελματικών Σχολών του ΟΑΕΔ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου:

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	ΕΠΑΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΕΠΑΣ ΣΠΑΡΤΗΣ	ΕΠΑΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΡΤΟΠΟΪΑΣ-ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ	12				12
ΒΟΗΘΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ				7	7
ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	17	18			35
ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	14	20		15	49
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	6				6
ΤΕΧΝ. ΘΕΡΜΙΚΩΝ & ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	9	2			11
ΤΕΧΝ. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ			10	9	19
ΤΕΧΝ.ΗΛΕΚΤΡΟΝ.ΣΥΣΚ.ΕΓΚΑΤ.& ΥΠΟΛ.ΜΟΝΑΔΩΝ		11			11
ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΜΗΧΑΝΩΝ	8				8
ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ	15	22			37
ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ		4			4
ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ			7		7
ΦΥΤΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-ΑΡΧΙΤ/ΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ			7		7
ΣΥΝΟΛΟ	81	77	24	31	213

Πηγή: ΟΑΕΔ, απόφοιτοι σχολικού έτους 2014-2015

Ακόμη το Υπουργείο Αγροτικής ανάπτυξης και τροφίμων και ειδικότερα ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «Δήμητρα» (ΕΛ.Γ.Ο <http://www.elgo.gr/>) υποστηρίζει στην περιφέρεια Πελοποννήσου την ΕΠΑ.Σ. Νεμέας η οποία για το έτος 2015-2016 παρέχει την ειδικότητα: "Αμπελουργίας και Οινοτεχνίας".⁵

Τέλος, όσον αφορά το Υπουργείο Παιδείας για το τρέχον σχολικό έτος 2015-2016 προκηρύχθηκαν⁶ οι παρακάτω ειδικότητες οι οποίες αφορούν τη Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ) της Επιδαύρου. Το σχολικό έτος 2014-2015 είχαν προκηρυχθεί ειδικότητες και για τη ΣΕΚ Καλαμάτας που όμως δεν προκηρύχθηκαν εκ νέου το σχολικό έτος 2015-2016 (πρβλ. σχόλια επόμενου πίνακα).

⁵ Πηγή: ΕΠΑ.Σ Νεμέας, http://www.ogeeka-dimitra.org.gr/eisagogi/tee_nemeas.htm, <http://www.elgo.gr/>, καθώς και επίσημη ιστοσελίδα στο facebook «ΕΠΑ.Σ. Νεμέας "Αμπελουργίας-Οινοτεχνίας"», τελευταία επίσκεψη 10/12/2015.

⁶ Για το σχολικό έτος 2015 πηγή αποτελεί: η απόφαση της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης με Αρ.Πρωτ.Κ1/141741/10-09-2015/ΥΠΟΠΑΙΘ.

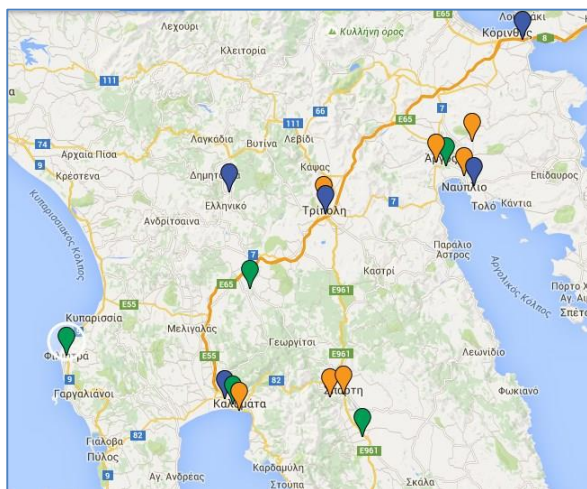
ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΑΝ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015*	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΟΥΝ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016 ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ**
ΣΕΚ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	1. ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ - ΤΥΡΟΚΟΜΙΑΣ 2. ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΛΙΘΟΞΟΟΣ – ΜΑΡΜΑΡΑΣ ΚΑΙ ΛΙΘΟΧΑΡΑΚΤΗΣ 3. ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ 4. ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	1. ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ 2. ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΛΙΘΟΞΟΟΣ-ΜΑΡΜΑΡΑΣ-ΛΙΘΟΧΑΡΑΚΤΗΣ 3. ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ-ΤΥΡΟΚΟΜΙΑΣ
ΣΕΚ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	1. ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑΣ - ΟΙΝΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΠΟΤΟΠΟΙΙΑΣ 2. ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΥ - ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ (ΣΕΡΒΙΤΟΡΟΣ) 3. ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 4. ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ 5. ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ 6. ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΠΟΤΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΛΟΓΙΑΣ (ΜΠΑΡΙΣΤΑΣ) 7. ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ (ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ - ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΡΟΦΩΝ - ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΓΝΩΣΙΑ)	

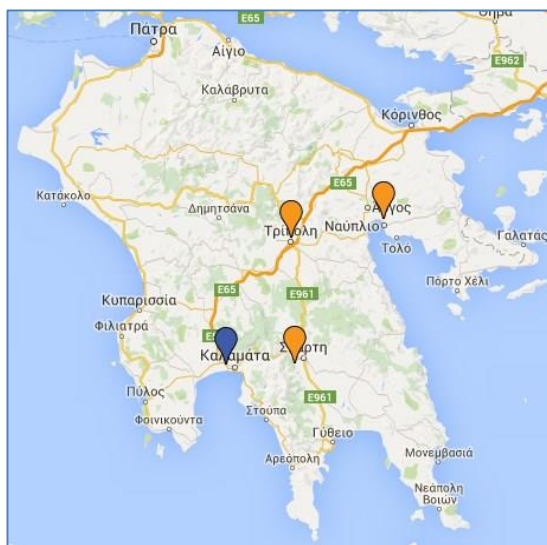
* Οι σχολές και οι ειδικότητες για το 2014 προκύπτουν από την απόφαση της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης, υπ' αριθμ. 11943, 10/10/2014 με θέμα «ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (Δ.ΣΕΚ) ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2014 2015».

** Οι σχολές και οι ειδικότητες που προβλέπεται να λειτουργήσουν στις Δ.ΣΕΚ το σχολικό έτος 2015-2016, προκύπτουν από την απόφαση της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης υπ' αριθμ. Κ1/141741/10-09-2015/ΥΠΟΠΑΙΘ.

Στους παρακάτω χάρτες αποτυπώνονται οι προαναφερόμενες σχολές της περιφέρειας Πελοποννήσου⁷.

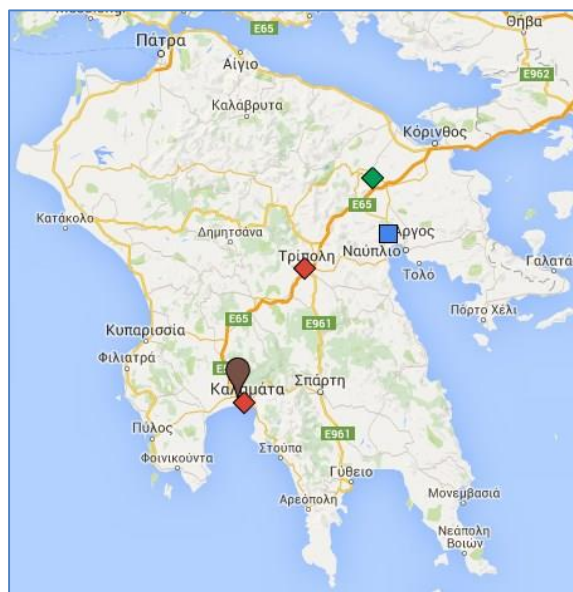
Εικόνα 2: Επαγγελματικές Σχολές Υπουργείου Παιδείας (ΣΕΚ, Δ.ΙΕΚ)

Εικόνα 1: Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας ΟΑΕΔ (ΕΠΑ.Σ - ΙΕΚ)

Υπόμνημα εικόνων 1 και 2: - Με πορτοκαλί σύμβολο εμφανίζονται οι ΕΠΑ.Σ και οι ΣΕΚ, - Με μπλε σκούρο σύμβολο εμφανίζονται οι δομές όπου συστεγάζονται ΕΠΑ.Σ/ΣΕΚ με ΙΕΚ, - Με πράσινο σύμβολο εμφανίζονται τα ΙΕΚ κάθε φορά.

⁷ Για τη δημιουργία της γεωγραφικής αναπαράστασης των επαγγελματικών σχολών της Πελοποννήσου συλλέχθηκαν τα απαιτούμενα δεδομένα (Διευθύνσεις, τηλ. επικοινωνίας κτλ) και ενσωματώθηκαν σε χάρτη της Google. Σημειώνεται ότι στο συνοδευτικό CD του παραδοτέου έχει συμπεριληφθεί το αρχείο δεδομένων τύπου .KML το οποίο περιέχει όλες τις συλλεχθέντες πληροφορίες και μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε επόμενη στιγμή για τη δημιουργία νέου χάρτη αναπαράστασης των δεδομένων. Τα σημεία στον χάρτη καθώς και οι αντίστοιχες πληροφορίες εισάγονται αυτόματα από το σύστημα.

Εικόνα 3: Επαγγελματικές σχολές άλλων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων

Υπόμνημα εικόνας 2: - Με κόκκινο σύμβολο εμφανίζονται τα Δ.Ι.ΕΚ του Υπουργείου Υγείας, - Με μπλε σύμβολο εμφανίζεται η σχολή του Υπουργείου Τουρισμού, - Με πράσινο σύμβολο η σχολή του Υπουργείου Αγροτικής ανάπτυξης και τροφίμων και με καφέ σκούρο σύμβολο εμφανίζεται ένα ιδιωτικό ΙΕΚ.

Σημειώνεται ότι στοιχεία σχετικά με ΙΕΚ του κάθε φορέα που εμφανίζονται στους παραπάνω χάρτες παρατίθενται σε επόμενη ενότητα.

Ειδικότητες Επαγγελματικών Λυκείων

Σε ότι αφορά τις ειδικότητες που προσφέρονται από τα Επαγγελματικά Λύκεια από το σχολικό έτος 2015-2016 έχουν ως ακολούθως:

Ημερήσια ΕΠΑΛ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	ΤΟΜΕΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
A. Τεχνολογικών Εφαρμογών	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής Τεχνικός Η/Υ και Δικτύων Η/Υ Τεχνικός Εφαρμογών Λογισμικού
	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ	Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Κατασκευών Τεχνικός Μηχανικός Θερμικών Εγκαταστάσεων και Μηχανικός Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου Τεχνικός Εγκαταστάσεων ψύξης αερισμού και κλιματισμού Τεχνικός Οχημάτων Τεχνικός Μηχανοσυνθέτης Αεροσκαφών
	Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής και Αυτοματισμού	Τεχνικός Ηλεκτρονικών και Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων και Δικτύων Τεχνικός Αυτοματισμού Τεχνικός Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών
	Δομικών Έργων	Σχεδιαστής Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής
	Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων	Τεχνικός Διαχείρισης και Ανακύκλωσης Τεχνικός Ελέγχου Ρύπανσης και Εγκαταστάσεων Αντιρύπανσης
B. Διοίκησης και Οικονομίας	Διοίκησης και Οικονομίας	Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών Υπάλληλος Αποθήκης και Συστημάτων Εφοδιασμού Υπάλληλος Εμπορίας και Διαφήμισης Υπάλληλος Οικονομίας και Διοίκησης στον Τουρισμό

ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Γ. Γεωπονίας, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής	Γεωπονίας, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής	Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής Τεχνικός Αλιείας και Υδατοκαλλιεργειών Τεχνικός Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου Τεχνικός Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών Τεχνικός Δασοπονίας και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος
Δ. Ναυτιλιακών Επαγγελματιών	Πλοιάρχων	Πλοίαρχος Εμπορικού Ναυτικού
	Μηχανικών	Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού
Ε. Υγείας - Πρόνοιας και Αισθητικής - Κομμωτικής	ΥΓΕΙΑΣ - ΠΡΟΝΟΙΑΣ	Βοηθός Νοσηλεύτη Βοηθός Ιατρικών - Βιολογικών Εργαστηρίων Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων Βοηθός Φυσικοθεραπευτή Βοηθός Οδοντοτεχνίτη Βοηθός Ακτινολογικών Εργαστηρίων Βοηθός Φαρμακείου
	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ - ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ	Αισθητικής Τέχνης Κομμωτικής Τέχνης
Στ. Εφαρμοσμένων Τεχνών και Καλλιτεχνικών Εφαρμογών	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	Γραφικών Τεχνών Σχεδιασμού Εσωτερικών Χώρων Αργυροχρυσοχοΐας Συντήρησης Έργων Τέχνης - Αποκατάστασης Ψηφιδογραφίας - Υαλογραφίας
	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	Σχεδίασης και Παραγωγής Ενδύματος Επιτηλοποιίας - Ξυλογλυπτικής

Πηγή: ΦΕΚ 1053/2015 «ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ - ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΛ», ΦΕΚ 2042/2015 «ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ», <http://edu.klimaka.gr/nomothesia/fek/2644-fek-2042-wrologio-programma-epal-dapanes-eap.html>

Εσπερινά ΕΠΑΛ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	ΤΟΜΕΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
Α. Τεχνολογικών Εφαρμογών	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής Τεχνικός Η/Υ και Δικτύων Η/Υ Τεχνικός Εφαρμογών Λογισμικού
	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ	Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Κατασκευών Τεχνικός Μηχανικός Θερμικών Εγκαταστάσεων και Μηχανικός Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου Τεχνικός Εγκαταστάσεων ψύξης αερισμού και κλιματισμού Τεχνικός Οχημάτων Τεχνικός Μηχανοσυνθέτης Αεροσκαφών
	Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής και Αυτοματισμού	Τεχνικός Ηλεκτρονικών και Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων και Δικτύων Τεχνικός Αυτοματισμού Τεχνικός Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών
Β. Διοίκησης και Οικονομίας	Δομικών Έργων	Σχεδιαστής Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής
	Διοίκησης και Οικονομίας	Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών Υπάλληλος Αποθήκης και Συστημάτων Εφοδιασμού Υπάλληλος Εμπορίας και Διαφήμισης Υπάλληλος Οικονομίας και Διοίκησης στον Τουρισμό
Γ. Γεωπονίας, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής	Γεωπονίας, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής	Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής Τεχνικός Αλιείας και Υδατοκαλλιεργειών Τεχνικός Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου Τεχνικός Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών

ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

		Τεχνικός Δασοπονίας και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος
Δ. Ναυτιλιακών Επαγγελμάτων	Πλοίαρχων	Πλοίαρχος Εμπορικού Ναυτικού
	Μηχανικών	Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού
Ε. Υγείας - Πρόνοιας και Αισθητικής - Κομμωτικής	ΥΓΕΙΑΣ - ΠΡΟΝΟΙΑΣ	Βοηθός Νοσηλεύτη Βοηθός Ιατρικών - Βιολογικών Εργαστηρίων Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων Βοηθός Φυσικοθεραπευτή Βοηθός Οδοντοτεχνίτη Βοηθός Ακτινολογικών Εργαστηρίων Βοηθός Φαρμακείου
	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ - ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ	Αισθητικής Τέχνης Κομμωτικής Τέχνης
Στ. Εφαρμοσμένων Τεχνών και Καλλιτεχνικών Εφαρμογών	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	Γραφικών Τεχνών Σχεδιασμού Εσωτερικών Χώρων Αργυροχρυσοχοΐας Συντήρησης Έργων Τέχνης & Αποκατάστασης Ψηφιδογραφίας - Υαλογραφίας
	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	Σχεδίασης και Παραγωγής Ενδύματος Επιπλοποιίας - Ξυλογλυπτικής

Πηγή: ΦΕΚ 1053/2015 «ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ - ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΛ», ΦΕΚ 2042/2015 «ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ», <http://edu.klimaka.gr/nomothesia/fek/2644-fek-2042-wrologio-programma-epal-dapanes-eap.html>

3.2 Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου λειτουργούν δημόσια και ιδιωτικά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Στους πίνακες που ακολουθεί παρουσιάζονται τα δημόσια και Ιδιωτικά ΙΕΚ (Δ. ΙΕΚ & Ι. ΙΕΚ, αντίστοιχα) που λειτουργούν με τις προσφερόμενες ειδικότητες.

Δ. ΙΕΚ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΟΥΝ ΤΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016*
ΑΡΓΟΥΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΡΑΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΒΟΗΘΟΣ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΝ ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΩΝ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΟΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
ΑΡΓΟΥΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ (ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ - ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΡΟΦΩΝ - ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΓΝΩΣΙΑ) ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ - ΑΡΧΙΜΑΓΕΙΡΑΣ (CHEF)
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΡΑΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΒΟΗΘΟΣ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΚΑΙ ΡΕΠΟΡΤΕΡ
		ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΜΑΚΙΓΙΑΣ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ – ΑΡΧΙΜΑΓΕΙΡΑΣ (CHEF) ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ, ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΦΕΡΩΝ

ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Δ. ΙΕΚ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΟΥΝ ΤΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016*
		ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ 10. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΟΥ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΟΑΕΔ	1. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (ΠΟΛΥΜΕΣΑ/ WEB DESIGNER – DEVELOPER/ VIDEO GAMES)
ΓΝΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	1. ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ
ΚΟΡΙΝΘΟΥ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	1. ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΡΑΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ 2. ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ 3. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΑΚΙΓΙΑΣ 4. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (ΠΟΛΥΜΕΣΑ/ WEB DESIGNER – DEVELOPER/ VIDEO GAMES) 5. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	1. ΒΟΗΘΟΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ 2. ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ 3. ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΣ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ 4. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΜΑΚΙΓΙΑΣ 5. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ – ΤΥΡΟΚΟΜΟΣ 6. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΘΕΡΜΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ 7. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ 8. ΦΥΛΑΚΑΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΝΑΥΠΛΙΟΥ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	1. ΒΟΗΘΟΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ 2. ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ 3. ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ – ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ 4. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 5. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
		6. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ (ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ – ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΡΟΦΩΝ – ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΓΝΩΣΙΑ) 7. ΦΥΛΑΚΑΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΣΠΑΡΤΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	1. ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ – ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ 2. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ 3. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΕΜΝΙΤΣΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	1. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ 2. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΟΥ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ
ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	1. ΒΟΗΘΟΣ ΒΡΑΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ 2. ΒΟΗΘΟΣ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ 3. ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ 4. ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ – ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ 5. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ 6. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΩΝ 7. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ 8. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ 9. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ 10. ΦΥΛΑΚΑΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΓΝΑ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	1. ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ
ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	2. ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ 3. ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ –

ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Δ. ΙΕΚ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΟΥΝ ΤΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016*
		ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ 4. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΜΑΚΙΓΙΑΣ 5. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ – ΑΡΧΙΜΑΓΕΙΡΑΣ (CHEF) 6. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΘΕΡΜΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ 7. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ (ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ – ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΡΟΦΩΝ – ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΓΝΩΣΙΑ)

*Πηγή: α) Για τα ΙΕΚ του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων: πηγή αποτελεί η υπ' αριθμ. 143043/Κ1/14-09-15 απόφαση του Γενικού Γραμματέα σχετικά με τις «Ειδικότητες Δημοσίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης Εξαμήνου 2015B», β) για τα ΙΕΚ του Υπουργείου Τουρισμού: πηγή αποτελεί η με Α.Π.17931/27-08-2015 «ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΙΕΚ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2015-2016» του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, γ) για τα ΙΕΚ του ΟΑΕΔ: πηγή αποτελεί η με αρ. Πρωτ.:67396/04-09-2015/ΟΕΑΔ/ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΣΤΑ ΙΕΚ ΤΟΥ ΟΑΕΔ, ΓΙΑ ΤΟ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΕΤΟΥΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2015-2016, δ) για τα ΙΕΚ του Υπουργείου Υγείας: πηγή αποτελεί η ΥΑ υπ'αριθμ. Γ4α/Γ.Π. 12972 (ΦΕΚ 1038/Β'/3-06-2015) Ίδρυση Δημοσίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δ.Ι.Ε.Κ) αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας.

Ι.ΙΕΚ*	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ**
Ι.Ι.Ε.Κ. ΟΡΙΖΩΝ	• ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ – ΑΡΧΙΜΑΓΕΙΡΑΣ (CHEF) • ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ • ΒΟΗΘΟΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ

*Πηγή: Διαδικτυακός τόπος Γενικής Γραμματείας Διά Βίου Μάθησης/ Πίνακες Ιδιωτικών ΙΕΚ/ Πελοπόννησος

**Πηγή: Οι διαδικτυακοί τόποι των Ι.ΙΕΚ που αναφέρονται στον πίνακα.

Για την γεωγραφική αναπαράσταση των προαναφερομένων ΙΕΚ πρβλ. Εικόνα 1, Εικόνα 2 καθώς και Εικόνα 3.

3.3 Πανεπιστήμια και ΤΕΙ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Αναφορικά με την τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Πελοπόννησο λειτουργούν 2 ΑΕΙ (ένα Πανεπιστήμιο και ένα Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα) με τις ακόλουθες Σχολές και Τμήματα:

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ	ΣΧΟΛΕΣ & ΤΜΗΜΑΤΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	Σχολή Οικονομίας Διοίκησης και Πληροφορικής (Έδρα Τρίπολη) • Τμήμα Οικονομικών Επιστημών • Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών. Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών (Έδρα την Καλαμάτα) • Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών • Τμήμα Φιλολογίας Σχολή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Έδρα Κόρινθος) • Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής • Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων Σχολή Καλών Τεχνών (Έδρα το Ναύπλιο) • Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής (Έδρα Σπάρτη) • Τμήμα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού • Τμήμα Νοσηλευτικής
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	Σχολή Τεχνολογίας Γεωπονίας και Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής (Έδρα Καλαμάτα) • Τμήμα Τεχνολόγων Γεωπόνων • Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων

Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας (Έδρα Καλαμάτα)

- Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών
- Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής

Σχολή Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας (Έδρα Καλαμάτα)

- Τμήμα Λογοθεραπείας

Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών (Έδρα Σπάρτη)

- Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής Τ.Ε.

Πηγή: Οι διαδικτυακοί τόποι των ανωτέρω εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (<http://www.uop.gr/> & <http://www.teikal.gr/>, αντίστοιχα)

3.4 Εκπαίδευση Ενηλίκων - Κέντρα Διά Βίου Μάθησης

Τα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης⁸ (Κ.Δ.Β.Μ.) είναι η βασική δομή εκπαίδευσης ενηλίκων που από το 2010 λειτουργεί σε τοπικό επίπεδο (επίπεδο Δήμου). Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το ν.3879/2010 «Ανάπτυξη της Διά Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις», αρθρ.8, παρ. 4, ο Δήμος αναλαμβάνει την «ίδρυση και λειτουργία Κέντρων Διά Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.), που οργανώνονται στο πλαίσιο της υπηρεσιακής μονάδας που ασκεί αρμοδιότητες δια βίου μάθησης ή νομικού προσώπου του Δήμου που εφαρμόζουν το τοπικό πρόγραμμα διά βίου μάθησης».

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου λειτουργούν συνολικά 22 ΚΔΒΜ τα οποία κατανέμονται ως εξής ανά Περιφερειακή Ενότητα και Δήμο:

Περιφερειακή Ενότητα	ΚΔΒΜ
Αργολίδας	– ΚΔΒΜ Άργους – Μυκηνών – ΚΔΒΜ Ερμιονίδας – ΚΔΒΜ Ναυπλιέων
Αρκαδίας	– ΚΔΒΜ Βόρειας Κυνουρίας – ΚΔΒΜ Γορτυνίας – ΚΔΒΜ Μεγαλόπολης – ΚΔΒΜ Νότιας Κυνουρίας – ΚΔΒΜ Τρίπολης
Κορινθίας	– ΚΔΒΜ Βέλου-Βόχας Κορινθίας – ΚΔΒΜ Κορινθίων – ΚΔΒΜ Νεμέας – ΚΔΒΜ Σικυωνίων
Λακωνίας	– ΚΔΒΜ Ανατολικής Μάνης – ΚΔΒΜ Ελαφονήσου – ΚΔΒΜ Ευρώτα – ΚΔΒΜ Μονεμβασιάς – ΚΔΒΜ Σπάρτης
Μεσσηνίας	– ΚΔΒΜ Καλαμάτας – ΚΔΒΜ Μεσσήνης – ΚΔΒΜ Οιχαλίας – ΚΔΒΜ Πύλου – Νέστορος – ΚΔΒΜ Τριφυλίας

Πηγή: Επίσημη ιστοσελίδα Κέντρων Διά Βίου Μάθησης, <http://www.kdvm.gr/kentra>, Τελευταία επίσκεψη 10/12/2015

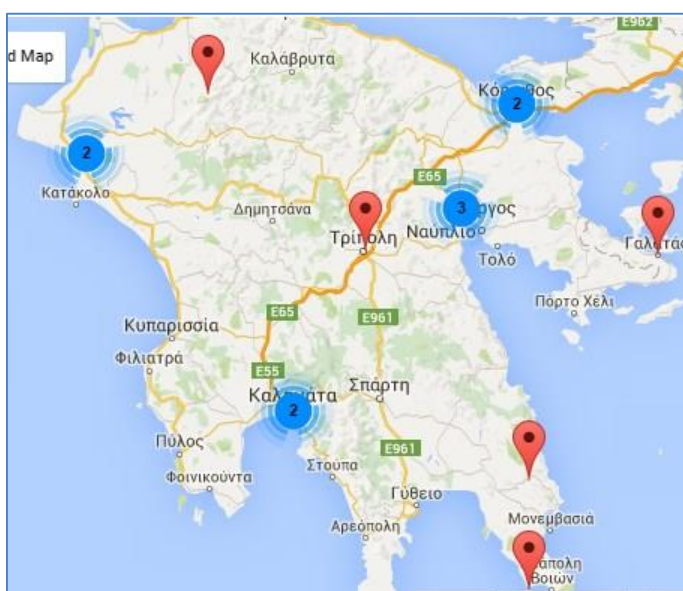
Οι δεξιότητες που αναπτύσσονται και οι γνώσεις που αποκτώνται από τα ΚΔΒΜ εντάσσονται στα Προγράμματα Εθνικής Εμβέλειας, τα οποία επιλέγονται από τους Δήμους και τα οποία αφορούν τα εξής θεματικά πεδία:

⁸ Πηγή: Διαδικτυακός τόπος: ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ: <http://www.kdvm.gr/>

- Οικονομία – Επιχειρηματικότητα
- Νέες τεχνολογίες
- Κοινωνικές δεξιότητες και δράσεις
- Γλώσσα και επικοινωνία
- Ποιότητα Ζωής – Περιβάλλον
- Πολιτισμός και Τέχνη
- Προγράμματα Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων

Επιπρόσθετα, τα ΚΔΒΜ υλοποιούν και **Προγράμματα Τοπικής Εμβέλειας**, τα οποία προτείνονται από τους Δήμους με γνώμονα τις τοπικές ανάγκες και την προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτιστικής και προσωπικής ανάπτυξης των δημοτών.

Γεωγραφικά τα ΚΔΒΜ κατανέμονται στην περιφέρεια Πελοποννήσου όπως στον ακόλουθο χάρτη:

Εικόνα 4: ΚΔΒΜ Πελοποννήσου

3.5 Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κέντρα Διά Βίου Μάθησης Επιπέδου 2 - ΚΔΒΜ 2) που λειτουργούν σε κάθε περιφερειακή ενότητα.

Περιφερειακή Ενότητα	ΚΕΚ
Αργολίδας	ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Α.Ε. (δ.τ. ΚΕΚΑΠ Α.Ε.) <i>ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ - Πελοποννήσου: ΝΑΥΠΛΙΟ</i> ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (δ.τ. Κ.Ε.Κ. ΔΙΑΣΤΑΣΗ Α.Ε.) <i>ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ - Πελοποννήσου: ΚΡΑΝΙΔΙ</i> <i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΝΑΥΠΛΙΟ</i> ΙΣΤΟΣ Α.Ε. (δ.τ. ΑΥΤΕΝΕΡΓΩ) <i>ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ - Πελοποννήσου: ΑΡΓΟΣ</i> ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΠΟΨΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ(δ.τ. Κ.Ε.Κ. ΑΠΟΨΗ Α.Ε.)

ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Περιφερειακή Ενότητα	ΚΕΚ
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΔΗΜΟΣ ΜΙΔΕΑΣ / ΑΡΓΟΛΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ (δ.τ. Κ.Ε.Κ. Π.Ε.Α) ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ - Πελοποννήσου: Ναύπλιο / Παραλιακή Οδός Ναυπλίου - Ν. Κίου
Αρκαδίας	"ΣΑΡΩΝΙΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ" (δ.τ. "ΣΑΡΩΝΙΣ ΑΤΕΒΕ") ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΒΟΡΕΙΑ ΚΥΝΟΥΡΙΑ / ΞΗΡΟΠΗΓΑΔΟ Β. ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ ΔΕΗ/ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ/ ΣΧΟΛΕΣ ΤΑΧΥΡΥΘΜΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (δ.τ. ΔΕΗ/ΔΕΚΠ/ΣΤΕ) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΚΜΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (δ.τ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΚΜΩΝ Α.Ε.) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΤΡΙΠΟΛΗ Ινστιτούτο Μελετών Επιχειρήσεων & Εκπαίδευσης (δ.τ. ΙΜΕ&Ε) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΤΡΙΠΟΛΗ ΚΕΚ ΜΑΝΩΛΑ Α.Ε. (δ.τ. ΚΕΚ ΜΑΝΩΛΑ) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ Κ.Ε.Κ. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ Ο.Ε. (δ.τ. Κ.Ε.Κ. ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΕΞΕΛΙΞΗ) ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ - Πελοποννήσου: ΑΣΤΡΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΤΡΙΠΟΛΗ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ (δ.τ. Κ.Ε.Κ./ΙΝ.Ε-Γ.Σ.Ε.Ε) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΤΡΙΠΟΛΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ Ε.Π.Ε. (δ.τ. ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΤΡΙΠΟΛΗ
Κορινθίας	ΕΛ.Γ.Ο . "ΔΗΜΗΤΡΑ" (δ.τ. ΚΕΚ ΕΛ.Γ.Ο. "ΔΗΜΗΤΡΑ") ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΒΕΛΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ ΕΥΡΩΠΡΟΟΔΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ (δ.τ. ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΚ ΕΥΡΩΠΡΟΟΔΟΣ) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΚΟΡΙΝΘΟΣ Κ.Ε.Κ. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ (δ.τ. Κ.Ε.Κ ΑΝ.ΕΠ. ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ) ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ - Πελοποννήσου: ΚΟΡΙΝΘΟΣ Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Εθνικής Εμβέλειας Z-INVEST (δ.τ. Z-INVEST) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΚΟΡΙΝΘΟΣ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ Ν. ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ (δ.τ. ΚΕΚ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ) ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ - Πελοποννήσου: ΚΟΡΙΝΘΟΣ MASTER ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (δ.τ. MASTER Α.Ε) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΚΙΑΤΟ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε. (δ.τ. STATUS ΚΕΚ) ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ - Πελοποννήσου
Λακωνίας	CONSUL ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (δ.τ. CONSUL Α.Ε.) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΣΠΑΡΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (δ.τ. Κ.Ε.Κ. ΔΙΑΣΤΑΣΗ Α.Ε.) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΣΠΑΡΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΚΜΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (δ.τ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΚΜΩΝ Α.Ε.) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΣΠΑΡΤΗ
Μεσσηνίας	CONSUL ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (δ.τ. CONSUL Α.Ε.) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΚΑΛΑΜΑΤΑ EUROTEAM ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ Α.Ε. (δ.τ. EUROTEAM ΚΕΚ Α.Ε.) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΚΑΛΑΜΑΤΑ HONESTY ΕΠΕ (δ.τ. HONESTY ΕΠΕ) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΜΕΣΣΗΝΗ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Περιφερειακή Ενότητα	ΚΕΚ
	ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ Ε.Π.Ε. (δ.τ. ΑΓΡΟΠΕΔΕ) <i>ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ - Πελοποννήσου: ΚΑΛΑΜΑΤΑ</i> ΔΙΟΝ - ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (δ.τ. ΔΙΟΝ Ε.Π.Ε.Κ.Α.) <i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: Καλαμάτα</i> ΕΛ.Γ.Ο. "ΔΗΜΗΤΡΑ" (δ.τ. ΚΕΚ ΕΛ.Γ.Ο. "ΔΗΜΗΤΡΑ") <i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ</i> <i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΦΙΛΙΑΤΡΑ</i> ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΚΑΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ (δ.τ. ΕΤ.Α.Π. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΚΑΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ) <i>ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ - Πελοποννήσου: ΚΑΛΑΜΑΤΑ</i> Κ.Ε.Κ. ΑΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (δ.τ. Κ.Ε.Κ. ΑΙΑΣ Α.Ε.) <i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΔΗΜΟΣ ΘΟΥΡΙΑΣ</i> Κ.Ε.Κ.ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ (δ.τ. Κ.Ε.Κ.ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ) <i>ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ - Πελοποννήσου: ΚΑΛΑΜΑΤΑ</i> ΚΕΚ ΑΛΦΑ ΕΠΕ (δ.τ. ΑΛΦΑ) <i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Πελοποννήσου: ΚΑΛΑΜΑΤΑ</i> ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ (δ.τ. ΦΑΡΙΣ) <i>ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ - Πελοποννήσου: Καλαμάτα</i>

Πηγή: ΕΟΠΠΕΠ/ ΚΕΚ- ΚΔΒΜ2 (http://www.eoppep.gr/index.php/el/search-for/learning-institutions/kdvm_search_page), τελευταία επίσκεψη 11/10/2015.

4 Αναντιστοιχία προσφοράς και ζήτησης δεξιοτήτων στην Ελλάδα

Τα τελευταία χρόνια σε πολλές χώρες της ζώνης του ευρώ η δυσμενής οικονομική συγκυρία έχει οδηγήσει σε απώλεια πολλών θέσεων εργασίας. Η απώλεια αυτή είναι εντονότερη σε ορισμένους κλάδους απασχόλησης. Παράλληλα όμως παρατηρήθηκε, από την έναρξη της κρίσης, ότι έχει αυξηθεί η αναντιστοιχία μεταξύ των δεξιοτήτων που ζητούνται από την αγορά εργασίας και αυτών που προσφέρονται από το εργατικό δυναμικό, η οποία έχει σημαντική επίπτωση στην αύξηση του ποσοστού ανεργίας. Η αναντιστοιχία αυτή μπορεί να οφείλεται στα εξής:

1. Την πιθανή έλλειψη γεωγραφικής κινητικότητας, είτε διασυνοριακής είτε εσωτερικής, του εργατικού δυναμικού. Δηλαδή να μην είναι εύκολο να μετακινηθεί ένας εργαζόμενος από μια περιοχή στην οποία υπάρχει υπερβάλλουσα προσφορά των δεξιοτήτων που διαθέτει, σε μια περιοχή που υπάρχει υπερβάλλουσα ζήτηση των δεξιοτήτων του και που θα μπορούσε να βρει την εργασία στην οποία έχει εξειδικευτεί.
2. Το εκπαιδευτικό επίπεδο και η περιοχή εξειδίκευσης του εργαζόμενου. Αυτό μπορεί να συμβαίνει είτε επειδή υπάρχει ασυμβατότητα μεταξύ των δεξιοτήτων και το γνωστικού υποβάθρου του εργαζομένου και των αναγκών της (τοπικής) αγοράς εργασίας. Ακόμα μπορεί έχει περισσότερα προσόντα από αυτά που ζητούνται με αποτέλεσμα να δυσκολεύεται να παραμείνει σε μια θέση εργασίας που υπο-αξιοποιεί δεξιότητες του και οδηγεί σε χαμηλή ικανοποίηση από την εργασία του. Μια θεματική περιοχή επαγγελματών στην οποία υπάρχει ζήτηση μπορεί ακόμα να μην είναι αρκετά ελκυστική για τους εργαζομένους, λόγω για παράδειγμα χαμηλών αποδοχών και αδυναμίας επαγγελματικής ανέλιξης ή / και χαμηλής κοινωνικής αναγνώρισης.
3. Η αναντιστοιχία δεξιοτήτων μπορεί να οφείλεται σε παράγοντες που σχετίζονται με την ηλικία, το φύλο και την εθνικότητα. Οι διαφορές στα επίπεδα ανεργίας βάσει αυτών των χαρακτηριστικών μπορεί να αντανακλούν τόσο οικονομικούς καθεαυτό παράγοντες, όπως ανελαστικότητες της αγοράς εργασίας (πχ ρυθμιστικοί κανόνες που μπορεί να αυξάνουν το κόστος πρόσληψης ενός νέου και άπειρου εργαζόμενου) ή η έλλειψη επαρκούς κατάρτισης, όσο και παράγοντες που σχετίζονται με διακρίσεις και προκαταλήψεις.
4. Σύμφωνα με έρευνα του CEDEFOP, η απαξίωση δεξιοτήτων αποτελεί συχνά όψη της αναντιστοιχίας των δεξιοτήτων και δεν αφορά μόνο τους άνεργους, αλλά και τους εργαζομένους. Η συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη και η κατάρτιση σε τομείς ΤΠΕ είναι καίριας σημασίας για την επαγγελματική εξέλιξη ενός εργαζομένου αλλά και για την αύξηση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων.
5. Η αναντιστοιχία δεξιοτήτων οφείλεται επίσης σε **δομικές ανισοροπίες** μιας οικονομίας, το οποίο είναι ιδιαίτερα εμφανές στην ελληνική οικονομία. Πριν από την έναρξη της οικονομικής κρίσης κάποιοι τομείς, όπως ο τομέας των κατασκευών και του λιανικού εμπορίου, είχαν επεκταθεί σημαντικά εξαιτίας των ευνοϊκών συνθηκών που επικρατούσαν και των κινήτρων που δημιουργούσαν και επηρέαζαν τις αποφάσεις των εργαζομένων για εκπαίδευση και απασχόληση αλλά και τις αποφάσεις των επιχειρήσεων για επενδύσεις. Η επέκταση αυτή που συμβαίνει συχνά σε περιόδους οικονομικής ευφορίας αποδείχτηκε τελικά μη βιώσιμη, αναδεικνύοντας τα προβλήματα της δομής της ελληνικής οικονομίας. Έτσι, πολλοί από τους άνεργους σήμερα δεν έχουν τις κατάλληλες δεξιότητες για τους αναδυόμενους κλάδους της οικονομίας ή τους κλάδους που δεν ζημίωσε τόσο η κρίση με αποτέλεσμα να αυξάνεται η **μακροχρόνια (δομική ή διαρθρωτική) ανεργία** και ως εκ τούτου να περιορίζονται οι δυνατότητες οικονομικής ανάπτυξης.

Στην Ελλάδα, βεβαίως, η ανεργία είναι κυκλική, δηλαδή οφείλεται στη μειωμένη συνολική ζήτηση προϊόντων και υπηρεσιών και έτσι το μεγαλύτερο μέρος της αναντιστοιχίας της προσφοράς και της ζήτησης στην αγορά εργασίας οφείλεται στην οικονομική ύφεση και στην αδυναμία απορρόφησης εργατικού δυναμικού. Αυτό καταφαίνεται από την πολλή μεγάλη **στενότητα της αγοράς εργασίας**, αν συγκρίνουμε τον **αριθμό των κενών θέσεων** με τον αριθμό των ανέργων. Το σύνολο των κενών θέσεων σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το 4^ο τρίμηνο του 2014 ήταν **63.339** ενώ ο αριθμός των ανέργων ήταν **1.245.854**⁹.

Εδώ θα επικεντρωθούμε στο κομμάτι που αφορά στην ανεπάρκεια ή μη του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης να παρέχει τις δεξιότητες που ζητούνται από τις επιχειρήσεις.

Η νέα μεγάλη έρευνα του CEDEFOP για τις **τάσεις της αγοράς εργασίας σε θέσεις, επαγγέλματα και δεξιότητες**¹⁰, παρέχει στοιχεία σχετικά με τις επαγγελματικές προοπτικές με χρονικό ορίζοντα το 2025. Η έρευνα έδειξε ότι οι προσφερόμενες θέσεις εργασίας διαφέρουν πολύ από χώρα σε χώρα. Η **τάση** όμως στην ΕΕ-28 δείχνει ότι οι περισσότερες επαγγελματικές ευκαιρίες για την περίοδο 2013-25 θα αφορούν μεσαία και υψηλά προσόντα. Ειδικότερα, αναμένεται μείωση του εργατικού δυναμικού με χαμηλά προσόντα κατά 20,4%, ενώ ταυτόχρονα αναμένεται αύξηση κατά 19.5% του εργατικού δυναμικού με υψηλά επίπεδα προσόντων.

Αυτή άλλωστε η τάση επιβεβαιώνεται από τα επίσημα στοιχεία της Eurostat για την υφιστάμενη ανεργία η οποία σύμφωνα με το επίπεδο προσόντων ISCED δείχνει ότι η κρίση έχει πλήξει περισσότερο τους εργαζόμενους που προέρχονται από χαμηλότερες εκπαιδευτικές βαθμίδες συγκριτικά με εργαζόμενους υψηλών προσόντων. Το έτος 2014 το μέσο ποσοστό ανεργίας του πληθυσμού της ΕΕ-28 της ηλικίας 25-64 ήταν 17,4% για άτομα επιπέδου 0-2 της κλίμακας ISCED, ενώ για άτομα επιπέδου ISCED 3 και 4 ήταν λιγότερο από το μισό (8,1%) και για άτομα επιπέδου 5-8 ήταν λιγότερο από το 1/3, δηλαδή 5.7%¹¹.

Ειδικά για την Ελλάδα, οι περισσότερες προσφερόμενες θέσεις απασχόλησης θα συνοδεύονται κυρίως από απαιτήσεις για επαγγελματικά προσόντα μεσαίου επιπέδου (το 45%) και υψηλού επιπέδου (36%) όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα.

Πηγή: Προγνώσεις του CEDEFOP για τις δεξιότητες (2015), επεξεργασία Συμβούλου.

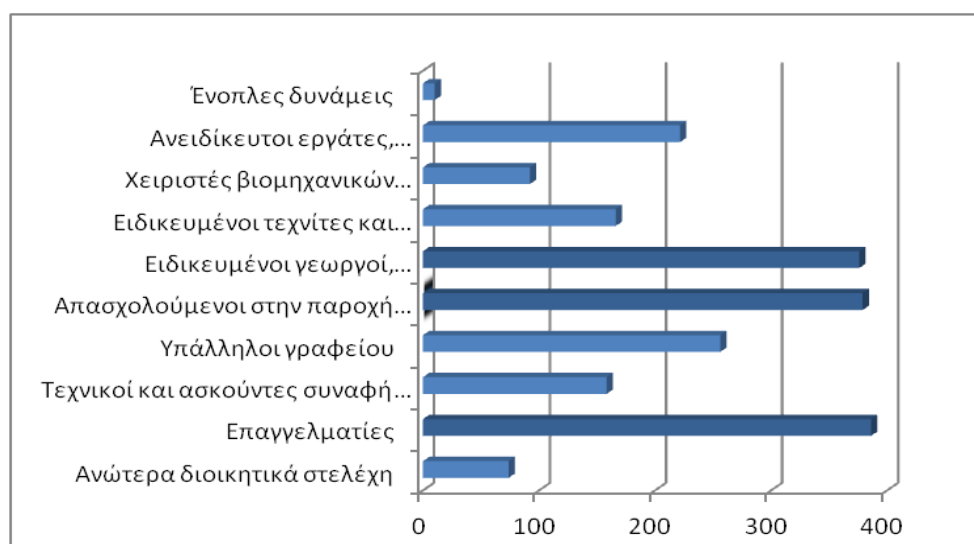
⁹ Η ΕΛΣΤΑΤ δημοσιεύει τα στοιχεία σχετικά με τις κενές θέσεις εργασίας μόνο σε επίπεδο χώρας και όχι κατά περιφέρεια.

¹⁰ Οι ευκαιρίες απασχόλησης αντιπροσωπεύουν το άθροισμα της μεταβολής της καθαρής απασχόλησης και την αντικατάσταση της ζήτησης. Η έννοια της ζήτησης αντικατάστασης βασίζεται στο γεγονός ότι ορισμένες θέσεις εργασίας που είναι διαθέσιμες οφείλεται στους ανθρώπους που αφήνουν χώρους εργασίας για διάφορους λόγους (συνταξιοδότηση, μετανάστευση κλπ). Αυτές οι κενές θέσεις πρέπει να καλυφθούν. Στην πράξη, οι ανάγκες αντικατάστασης είναι πολύ υψηλότερες από την καθαρή μεταβολή της απασχόλησης (ζήτηση λόγω επέκτασης). Δεδομένου ότι η κατανομή των ατόμων που εγκαταλείπουν τις δυνάμεις της εργασίας είναι δύσκολο να εκτιμηθεί σε ετήσια βάση, παρέχονται στοιχεία για την περίοδο 2013 – 2025 (CEDEFOP).

¹¹ Eurostat, Νοέμβριος 2015 για ετήσια στοιχεία του 2014. <http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/tps00066>

Ακόμα τα επαγγέλματα που αναμένεται να έχουν την υψηλότερη ζήτηση στην Ελλάδα, με βάση τις σημερινές τάσεις και τις προσδοκώμενες ανάγκες κατά τα επόμενα έτη αποτυπώνονται ποσοτικά στον παρακάτω Πίνακα, ενώ ακολουθεί και γραφική αναπαράσταση.

Επαγγέλματα	σε χιλιάδες
Ανώτερα διοικητικά στελέχη	73,8
Επαγγελματίες	386,2
Τεχνικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	158,3
Υπάλληλοι γραφείου	256,2
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές	379
Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	376,1
Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	166,1
Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού	92,2
Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	221,6
Ένοπλες δυνάμεις	10,1
Σύνολο	2119,6

Αξιοσημείωτο αποτέλεσμα της έρευνας είναι ότι ενώ ο πρωτογενής τομέας στην ΕΕ αναμένεται να απασχολήσει στο μέλλον λιγότερα άτομα, προβλέπεται ότι το 47% των επαγγελματιών ευκαιριών στη Ρουμανία, το 26% στην Πορτογαλία και **το 19% στην Ελλάδα** θα αφορούν **ειδικευμένους γεωργούς, κτηνοτρόφους και αλιείς**. Οι άλλες δύο κατηγορίες επαγγελμάτων στην Ελλάδα με υψηλή ζήτηση αναμένεται να είναι οι απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και οι επαγγελματίες.

Όσον αφορά τις **κενές θέσεις** όπως φαίνονται από τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, στα επαγγέλματα παροχής υπηρεσιών και στα επιστημονικά επαγγέλματα συγκεντρώνεται ο μεγαλύτερος αριθμός κενών θέσεων επιβεβαιώνοντας τον δυναμισμό των επαγγελμάτων αυτών.

ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Πίνακας: Αριθμός Κενών Θέσεων ανά Κλάδο Οικονομικής δραστηριότητας και στρώμα επαγγέλματος, 2014

Κλάδος Οικονομικής δραστηριότητας ανά στρώμα επαγγέλματος (NACE2)			Αριθμός Κενών Θέσεων
B	B	Ορυχεία και λατομεία.	37
	1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	0
	2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	0
	3	Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	0
	4	Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	12
	5	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	0
	7	Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	17
	8	Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	3
	9	Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	5
Γ	Γ	Μεταποίηση.	3918
	1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	87
	2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	58
	3	Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	59
	4	Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	309
	5	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	1114
	7	Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	552
	8	Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	355
	9	Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	1384
Δ	Δ	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού.	0
	1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	0
	2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	0
	3	Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	0
	4	Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	0
	5	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	0
	7	Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	0
	8	Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	0
	9	Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	0
E	E	Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης.	255
	1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	12
	2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	33
	3	Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	46
	4	Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	60
	5	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	4

ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Κλάδος Οικονομικής δραστηριότητας ανά στρώμα επαγγέλματος (NACE2)			Αριθμός Κενών Θέσεων
	7	Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	44
	8	Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	36
	9	Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	20
ΣΤ	ΣΤ	Κατασκευές.	824
	1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	0
	2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	45
	3	Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	51
	4	Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	18
	5	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	0
	7	Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	651
	8	Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	50
	9	Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	9
Z	Z	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκινήτων οχημάτων και μοτοσικλετών.	5098
	1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	13
	2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	11
	3	Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	9
	4	Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	868
	5	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	2353
	7	Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	129
	8	Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	33
	9	Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	1682
H	H	Μεταφορά και αποθήκευση.	2597
	1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	67
	2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	242
	3	Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	66
	4	Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	270
	5	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	119
	7	Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	492
	8	Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	1071
	9	Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	270
Θ	Θ	Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης.	13781
	1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	4
	2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	0

ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Κλάδος Οικονομικής δραστηριότητας ανά στρώμα επαγγέλματος (NACE2)		Αριθμός Κενών Θέσεων	
	3	Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	3
	4	Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	5
	5	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	11759
	7	Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	0
	8	Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	0
	9	Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	2010
I	I	Ενημέρωση και επικοινωνία.	1551
	1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	8
	2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	324
	3	Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	285
	4	Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	815
	5	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	76
	7	Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	43
	8	Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	0
	9	Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	0
K	K	Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες.	437
	1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	0
	2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	15
	3	Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	0
	4	Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	406
	5	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	0
	7	Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	16
	8	Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	0
	9	Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	0
Λ	Λ	Διαχείριση ακίνητης περιούσιας.	271
	1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	0
	2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	12
	3	Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	0
	4	Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	259
	5	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	0
	7	Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	0
	8	Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	0
	9	Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	0
M	M	Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες.	4046
	1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	0
	2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή	1774

ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Κλάδος Οικονομικής δραστηριότητας ανά στρώμα επαγγέλματος (NACE2)		Αριθμός Κενών Θέσεων
	επαγγέλματα	
	3 Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	71
	4 Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	858
	5 Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	74
	7 Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	1240
	8 Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	3
	9 Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	26
N	Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες.	887
	1 Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	13
	2 Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	112
	3 Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	28
	4 Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	345
	5 Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	10
	7 Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	24
	8 Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	1
	9 Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	354
Ξ	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.	20525
	1 Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	54
	2 Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	4767
	3 Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	2111
	4 Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	1849
	5 Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	162
	7 Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	3771
	8 Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	2282
	9 Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	5529
Ο	Εκπαίδευση.	3804
	1 Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	0
	2 Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	3498
	3 Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	46
	4 Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	243
	5 Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	8
	7 Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	0
	8 Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	0
	9 Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	9
Π	Δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα.	1534

ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Κλάδος Οικονομικής δραστηριότητας ανά στρώμα επαγγέλματος (NACE2)		Αριθμός Κενών Θέσεων	
	1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	0
	2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	560
	3	Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	723
	4	Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	49
	5	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	50
	7	Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	50
	8	Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	52
	9	Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	50
P	P	Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία.	1155
	1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	1
	2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	176
	3	Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	88
	4	Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	529
	5	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	10
	7	Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	10
	8	Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	103
	9	Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	238
Σ	Σ	Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών.	2619
	1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	0
	2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	211
	3	Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	36
	4	Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	99
	5	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	2213
	7	Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	14
	8	Χειριστές μηχανημάτων σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναρμολογητές	1
	9	Ανειδίκευτοι εργάτες χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	45
		Σύνολο κενών θέσεων	63339

Οι προγνώσεις του CEDEFOP συμφωνούν επίσης με τα **πρώτα αποτελέσματα της έρευνας διάγνωσης αναγκών του ΕΙΕΑΔ** για τον εντοπισμό των δυναμικών κλάδων και επαγγελμάτων και των αναγκών. Δίνουν μια ιδιαίτερα ενθαρρυντική εικόνα αναφορικά με τη μεταβολή της απασχόλησης που παρουσιάζεται σε ορισμένους κλάδους του πρωτογενούς τομέα (γεωργία και ζωική παραγωγή), του τουρισμού, της αποθήκευσης, των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών, και συγκεκριμένων υποκλάδων της μεταποίησης. Από δυναμισμό χαρακτηρίζονται οι κλάδοι της επεξεργασίας τροφίμων, ψαριών, οι υδατοκαλλιέργειες και η παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων. Γενικά με βάση την τάση που έχουν δείξει τα τελευταία έτη τα επαγγέλματα που χαρακτηρίζονται από τον υψηλότερο δυναμισμό είναι τα επαγγέλματα της παροχής υπηρεσιών

ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

και οι πωλητές και στον τουρισμό διαφαίνεται στην παρούσα περίοδο ότι εμπεριέχεται ο μεγαλύτερος βαθμός δυναμισμού.

Δυναμικοί/ φθίνοντες κλάδοι	Σε παρένθεση η μεταβολή της απασχόλησης
Δυναμικοί κλάδοι	
011	Καλλιέργεια μη πολυτετών φυτών (20.068)
862	Δραστηριότητες άσκησης ιατρικών – οδοντιατρικών επαγγελματιών (16.545)
561	Δραστηριότητες εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης (12.471)
869	Άλλες δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας (6.243)
851	Προσχολική εκπαίδευση (5.085)
478	Λιανικό εμπόριο σε υπαίθριους πάγκους και αγορές (5.084)
474	Λιανικό εμπόριο, εξοπλισμός πληροφοριακών-επικοινωνιακών συστημάτων (4.271)
014	Ζωική παραγωγή (3.560)
502	Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές εμπορευμάτων (3.413)
103	Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών (3.404)
Φθίνοντες κλάδοι	
412	Κατασκευή κτιρίων (-101.873)
433	Κατασκευαστικές εργασίες ολοκλήρωσης και τελειώματος (-95.418)
841	Κρατική διοίκηση, οικονομία και κοινωνική πολιτική (-57.641)
477	Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών (-48.007)
432	Δραστηριότητες ηλεκτρολόγων-υδραυλικών άλλων κατασκευών (-2.194)

Πηγή: ΕΙΕΑΔ

5 Ποιοτική έρευνα πεδίου σε επιχειρήσεις και Επιμελητήρια

5.1 Ποιοτική Έρευνα Πεδίου

5.1.1 Ταυτότητα της έρευνας

Η ποιοτική διάσταση της έρευνας πεδίου πραγματοποιήθηκε με εις βάθος συνεντεύξεις με εκπροσώπους επιχειρήσεων, επαγγελματικών φορέων και οργανώσεων και στις 5 Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Αντικείμενο της έρευνας ήταν η άντληση πληροφοριών τουλάχιστον για τις εξής τρεις θεματικές:

- i. Κενές θέσεις στην περιφέρεια. Σε ποιους κλάδους, ποια επαγγέλματα εμφανίζονται και για ποιους λόγους.
- ii. Δυναμισμός κλάδων και επαγγελμάτων στην περιφέρεια. Ποιοι είναι οι δυναμικοί κλάδοι και επαγγέλματα στην παρούσα φάση και ποιες είναι οι αναπτυξιακές δυνατότητες της περιφέρειας υπό προϋποθέσεις (ποιες είναι οι προϋποθέσεις αυτές).
- iii. Πληροφορίες για την αναντιστοιχία δεξιοτήτων στην περιφέρεια. Εντοπίζονται κάποιες «οριζόντιες» και/ή επαγγελματικές δεξιότητες στις οποίες διαπιστώνεται έλλειψη στην περιφέρεια; Ποιες είναι οι δεξιότητες αυτές, σε ποια επαγγέλματα και κλάδους διαπιστώνονται οι σχετικές ελλείψεις.

Για την πραγματοποίηση των εις βάθος συνεντεύξεων χρησιμοποιήθηκε κατάλληλα ημιδομημένος Οδηγός ο οποίος παρατίθεται στο Παράρτημα.

Η έρευνα διήρκησε 2 εβδομάδες και συνολικά πραγματοποιήθηκαν 25 συνεντεύξεις, στις οποίες συμμετείχαν εκπρόσωπο και από τους τρεις παραγωγικούς τομείς της οικονομίας (Γεωργία - Κτηνοτροφία, Μεταποίηση, Παροχή Υπηρεσιών).

Τα αποτελέσματα από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε παρουσιάζονται στις επόμενες ενότητες.

5.1.2 Αποτελέσματα έρευνας πεδίου

Η σύνθεση των αποκρίσεων των εις βάθος συνεντεύξεων διαρθρώνεται σε τρεις κύριες ενότητες:

- Στην πρώτη ενότητα αναλύονται τα χαρακτηριστικά των υπό εξέταση κλάδων (προϊόντα & υπηρεσίες, εργατικό δυναμικό).
- Στη δεύτερη ενότητα γίνεται σκιαγράφηση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού.
- Στην τρίτη ενότητα περιλαμβάνεται η συνολική αποτίμηση των προγραμμάτων κατάρτισης και διατυπώνονται προτάσεις για τη βελτίωση της αντιστοίχισης των απαιτούμενων δεξιοτήτων μεταξύ ζήτησης και προσφορά εργασίας.

Πιο αναλυτικά:

Ενότητα 1: Κλαδικά και επαγγελματικά χαρακτηριστικά

I. Αξιολόγηση κλάδων

a. Δυναμικοί κλάδοι

Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη **βιομηχανία τροφίμων** (κυρίως μεγάλες μονάδες) παρουσιάζουν ενίσχυση στις δραστηριότητές τους. Επίσης και οι εξαγωγές των επιχειρήσεων της βιομηχανίας τροφίμων εμφανίζουν μικρή αυξητική τάση.

Οι επιχειρήσεις που κινούνται γύρω από την **τεχνολογία, την έρευνα και την καινοτομία** επίσης παρουσιάζουν δυναμική. Οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας που μπορούν να ενταχθούν σε αυτήν την ομάδα είναι η παραγωγή ηλεκτρονικών προϊόντων (hardware) και η παραγωγή λογισμικού (software).

b. Στασιμοί κλάδοι

Στασιμότητα παρατηρείται στον κλάδο των **υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης**. Η τουριστική κίνηση στην Περιφέρεια παραμένει σταθερή. Παράλληλα και οι υπηρεσίες εστίασης δεν έχουν επηρεαστεί από την γενικότερη ύφεση. Παρατηρείται δε, ότι νέες επιχειρήσεις (κυρίως ατομικές) παροχής εστίασης ιδρύονται συνεχώς. Ωστόσο, στις περισσότερες των περιπτώσεων παρατηρείται αποτυχία των επιχειρήσεων αυτών να έχουν κερδοφορία, λόγω της ύπαρξης ήδη μεγάλου αριθμού ανταγωνιστών στην αγορά.

Σε ότι αφορά λοιπές οικονομικές δραστηριότητες, στασιμότητα παρουσιάζεται στις δραστηριότητες των **γεωπόνων** και των **κτηνιάτρων**, καθώς και στις **λογιστικές δραστηριότητες**.

c. Φθίνοντες κλάδοι

Συνολικά οι επιχειρήσεις **παροχής υπηρεσιών** με εξαίρεση αυτές που δραστηριοποιούνται στους κλάδους που αναφέρθηκαν παραπάνω (τεχνολογία, καταλύματα, εστίαση κλπ.) παρουσιάζουν φθίνουσα πορεία.

Ομοίως ο **κλάδος της μεταποίησης** δέχεται πιέσεις και μάλιστα πιο δυσμενείς είναι οι συνθήκες για τις μικρές μεταποιητικές επιχειρήσεις. Οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων που επιβλήθηκαν αλλά και η πολιτική αβεβαιότητα που επικράτησε το πρώτο εξάμηνο του 2015 οδήγησαν σε όξυνση των ήδη υφιστάμενων οικονομικών δυσχερειών.

Στον **εμπορικό κλάδο** η εικόνα είναι ανάλογη με αυτή του κλάδου της μεταποίησης. Πιο ευάλωτες είναι οι μικρές εμπορικές επιχειρήσεις (καταστήματα ένδυσης – υπόδησης ως επί το πλείστον) οι οποίες βρίσκονται σε συρρίκνωση και δέχονται μεγάλες πιέσεις λόγω της μείωσης της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών. Στον αντίποδα, παρουσιάζεται ενίσχυση των εξαγωγών στην περιφέρεια (που εξηγείται εν μέρει και από τη γεωγραφική της θέση) σε προϊόντα γεωργικής παραγωγής και τροφίμων.

Οι **κατασκευές** έχουν τη μεγαλύτερη συρρίκνωση σε σχέση με όλους τους υπό εξέταση κλάδους. Η γενική οικονομική ύφεση, η περιορισμένη δυνατότητα στους δυνητικούς πελάτες να λάβουν τραπεζικό δάνειο για αγορά ή κτίσιμο νέας κατοικίας και η υψηλή φορολογία στους κατόχους ακινήτων έχει περιορίσει την ανοικοδόμηση κατοικιών ενώ δεν υπάρχει πλήθος άλλων μεγάλων κατασκευαστικών έργων.

II. Διάσπαση της καινοτομίας στους υπό εξέταση κλάδους

Η καινοτομία στους περισσότερους από τους υπό εξέταση κλάδους δεν αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα. Οι περισσότερες από τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτου κλάδου προτιμούν να

λειτουργούν σύμφωνα με τα καθιερωμένα πρότυπα λειτουργίας. Επίσης, από τις παρατηρήσεις των περισσότερων συμμετεχόντων κατέστη σαφές ότι δεν ενημερώνονται γύρω από ζητήματα καινοτομίας.

Εκτός από τις επιχειρήσεις που κινούνται στους χώρους της τεχνολογίας και της έρευνας (για τις οποίες είτε η εφαρμογή καινοτόμων δραστηριοτήτων στη λειτουργία τους, είτε η αναζήτηση καινοτόμων ιδεών με σκοπό την εμπορευματοποίησή τους είναι αυτονόητη) μόνο οι επαγγελματίες στον κλάδο των κατασκευών φαίνεται να αναζητούν τρόπους για να εισάγουν καινοτόμες δράσεις για να ενισχύσουν τη λειτουργία τους. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι συγκεκριμένες κατηγορίες επαγγελματιών όπως πχ. μηχανικοί επισήμαναν τις προσπάθειές τους για τη σύλληψη καινοτόμων ιδεών γύρω από την ενδοπεριφερειακή διασύνδεση των τριών παραγωγικών κλάδων παραγωγής με τρόπο που να επωφελούνται όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Επίσης αναφέρθηκαν πρωτοβουλίες για την ενίσχυση του ιατρικού τουρισμού. Συγκεκριμένα τονίστηκε η δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας προσέλκυσης ασθενών από το εξωτερικό.

III. Προβλέψεις για τις προοπτικές των υπό εξέταση κλάδων και αιτιολόγηση

Οι προβλέψεις για όλους τους κλάδους ταυτίζονται με την τάση που ήδη έχει περιγραφεί στην πρώτη παράγραφο. Η κατηγοριοποίηση σε κλάδους δυναμικούς, στάσιμους και φθίνοντες αντικατοπτρίζει τις προοπτικές τους, τουλάχιστον βραχυχρόνια.

Η **μεταποίηση**, συνολικά κατά το 2014, παρουσίασε ανάκαμψη η οποία όμως εξανεμίστηκε το πρώτο εξάμηνο του 2015. Δυσμενέστερες είναι οι συνθήκες για τις μικρές μεταποιητικές επιχειρήσεις. Οι περιορισμοί που επιβλήθηκαν στην κίνηση κεφαλαίων αλλά και η πολιτική αβεβαιότητα που επικράτησε οδήγησαν σε όξυνση των οικονομικών δυσχερειών. Ως υποκατηγορία του συνολικού τομέα της μεταποίησης η **βιομηχανική δραστηριότητα** φαίνεται να έχει καλύτερες προοπτικές για το εγγύς μέλλον. Συγκεκριμένα η βιομηχανία τροφίμων και η βιομηχανική δραστηριότητα γύρω από την τεχνολογία έχουν θετική τάση ανάπτυξης.

Σταθερότητα αναμένεται να παρουσιάσει και ο **κλάδος παροχής υπηρεσιών εστίασης**. Όπως αναφέρθηκε, υπάρχει μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων στον κλάδο, ενώ δημιουργούνται συνεχώς νέες επιχειρήσεις που προσπαθούν να αποσπάσουν μερίδιο από την αγορά. Η σταθερότητα στον κλάδο οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι η μείωση του συνολικού εισοδήματος των καταναλωτών που έχει επισυμβεί τα τελευταία χρόνια δεν φαίνεται να έχει επηρεάσει τη ζήτηση για υπηρεσίες εστίασης.

Οι **ξενοδοχειακές μονάδες** που υποδέχονται επισκέπτες καθ όλη τη διάρκεια του έτους έχουν καλύτερη εικόνα από αυτές που βασίζονται σε εποχιακούς επισκέπτες (χειμερινό ή καλοκαιρινό τουρισμό), οι οποίες παρουσίασαν την τελευταία περίοδο μικρή πτώση στον κύκλο εργασιών τους. Συνολικά ο τουρισμός αναμένεται να ενισχυθεί ελαφρά την προσεχή περίοδο σύμφωνα με τους εκπροσώπους των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων με μια επιφύλαξη για τις επιχειρήσεις παροχής καταλύματος που βρίσκονται σε πιο απομακρυσμένα τουριστικά σημεία.

Οι **μικρές εμπορικές επιχειρήσεις** βρίσκονται σε συρρίκνωση και δέχονται μεγάλες πιέσεις λόγω της μείωσης της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών. Μάλιστα σε συγκεκριμένες περιοχές οι πιέσεις είναι ακόμη πιο έντονες λόγω της παύσης λειτουργίας ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπου προσέλκυαν σημαντικό αριθμό φοιτητών. Οι μεγαλύτερες εμπορικές

επιχειρήσεις που πραγματοποιούν και εξαγωγές βρίσκονται σε καλύτερη κατάσταση, συνολικά όμως αναμένεται να συνεχίσει η φθίνουσα πορεία του κλάδου στο επόμενο διάστημα.

Οι **κατασκευές** όπως προαναφέρθηκε έχουν τη μεγαλύτερη συρρίκνωση σε σχέση με όλους τους υπό εξέταση κλάδους.

Σε ότι αφορά τον κλάδο της **παροχής υπηρεσιών** δεδομένου ότι είναι ευρύτατος και η όποια γενίκευση στις προβλέψεις είναι ριψοκίνδυνη, στο σημείο αυτό αναφέρονται μόνο συγκεκριμένες παρατηρήσεις που προέκυψαν για υποδραστηριότητες του κλάδου. Ανάμεσα στις υπηρεσίες που παρέχουν Γεωπόνοι, Δασολόγοι, Κτηνίατροι, Ιχθυολόγοι και Γεωλόγοι, μεγαλύτερη είναι η δραστηριότητα για τους Γεωπόνους.

Η ενασχόληση με τη γη κρατά τη ζήτηση συμβουλευτικών υπηρεσιών από γεωπόνους σταθερή και προβλέπεται να παραμείνει σταθερή. Αντιθέτως πτωτική αναμένεται να είναι η δραστηριότητα των υπολοίπων ειδικοτήτων. Τέλος η παροχή λογιστικών-φοροτεχνικών υπηρεσιών παρουσιάζει μια βασική αντίθεση. Λόγω των συνεχών αλλαγών στη λογιστική και φορολογική νομοθεσία, ο όγκος εργασίας και ο αριθμός των επαγγελματιών τείνουν να αυξάνονται συνεχώς. Παρ' όλα αυτά, οι τιμές των προσφερόμενων υπηρεσιών συμπιέζονται. Ως βασικές αιτίες εντοπίζονται η έλλειψη ρευστότητας, η μείωση της αγοραστικής δύναμης των ληπτών των υπηρεσιών, αλλά και η διόγκωση του ανταγωνισμού δεδομένης της συνεχούς εισόδου νέων επαγγελματιών στον κλάδο. Η συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα θα συνεχίσει να είναι σταθερή και τα επόμενα χρόνια.

IV. Παραγόμενα προϊόντα-υπηρεσίες

Στην παρούσα παράγραφο, αναφέρονται χαρακτηριστικά για κάποιους από τους εξεταζόμενους κλάδους, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους. Οι πληροφορίες που αντλήθηκαν από τις εις βάθος συνεντεύξεις βοηθούν στην σκιαγράφηση της εικόνας του κάθε κλάδου.

Οι **ξενοδοχειακές επιχειρήσεις** της Περιφέρειας Πελοποννήσου μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε :

- (i) Επιχειρήσεις που προσελκύουν πελάτες καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου και μάλιστα όχι μόνο τουρίστες αλλά και επαγγελματίες που ταξιδεύουν. Οι μονάδες αυτές συνήθως είναι χωροθετημένες κοντά σε αρχαιολογικούς χώρους ή σε αστικά κέντρα.
- (ii) Επιχειρήσεις που προσελκύουν μόνο χειμερινό ή καλοκαιρινό τουρισμό. Ο πληθυσμός σε επιχειρήσεις της δεύτερης κατηγορίας είναι σαφώς μεγαλύτερος.

Οι επιχειρήσεις της ομάδας (ii) μπορούν να αναλυθούν ακόμη περισσότερο σε:

- Μονάδες που είναι χωροθετημένες σε μέρη όπου υπάρχει έντονο το τουριστικό στοιχείο με υψηλή επισκεψιμότητα.
- Μονάδες που βρίσκονται σε σχετικά απομονωμένες περιοχές (κυρίως ορεινές όπως το Θέρμο) και έχουν μεγαλύτερη ανάγκη να προσελκύσουν επισκέπτες. Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας, η δεύτερη υποκατηγορία αντιμετωπίζει περισσότερες πιέσεις από την πρώτη.

Η πλειονότητα των **εμπορικών επιχειρήσεων** της Περιφέρειας είναι μικρές επιχειρήσεις. Οι περισσότερες επιχειρήσεις είναι οικογενειακές και απασχολούν ελάχιστους ή καθόλου εργαζομένους εκτός της οικογένειας. Οι εργαζόμενοι στις εμπορικές επιχειρήσεις σε πολλές περιπτώσεις είναι εποχικοί. Καταγράφεται μεγάλη κινητικότητα στο εργατικό δυναμικό (ακόμη

και σε περιπτώσεις που δεν υπάρχει εποχική διάσταση), καθώς οι υπάλληλοι αποχωρούν αρκετά συχνά.

Οι **επιχειρήσεις στον τομέα της Τεχνολογίας, Έρευνας και Καινοτομίας** ενσωματώνουν οικονομικές δραστηριότητες όπως η κατασκευή ηλεκτρονικών προϊόντων (hardware), η παραγωγή λογισμικού. Παράλληλα καταγράφεται μια δυναμική τάση σε ότι αφορά την ίδρυση start-up επιχειρήσεων. Σε μια προσπάθεια κατηγοριοποίησης των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον χώρο αυτό διαπιστώνονται τα εξής:

- Από τη μια πλευρά υπάρχουν οι start-ups επιχειρήσεις, μικρές σε μέγεθος, που βρίσκονται στα πρώτα στάδια υλοποίησης των σχεδίων τους και αναζητούν πρόσβαση σε χρηματοδότηση, έτσι ώστε να επενδύσουν περισσότερο σε ιδέες που μπορούν να γίνουν εμπορεύσιμες.
- Από την άλλη πλευρά υπάρχουν οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ήδη επιτυχημένη πορεία και τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες τους διατίθενται ήδη στην αγορά.

Οι start-ups, παρά την αύξησή τους, δεν έχουν τα αποτελέσματα που υπό διαφορετικές συνθήκες θα μπορούσαν να επιτευχθούν. Ειδικότερα, το επιχειρείν αντιμετωπίζει δυσχέρειες λόγω του γενικού ασταθούς οικονομικού περιβάλλοντος. Η φορολογία είναι υψηλή, η φορολογική νομοθεσία μεταβάλλεται διαρκώς, η γραφειοκρατία εμποδίζει τις καινοτόμες επιχειρήσεις να εξελίξουν τις ιδέες τους και οι διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης είναι ελάχιστες με συνέπεια να μην επιτυγχάνεται η απαραίτητη ρευστότητα.

Επιπρόσθετα δεν υπάρχουν διαθέσιμοι χώροι θερμοκοιτίδας στις υφιστάμενες δομές της επομένως η εγκατάσταση των start-ups προϋποθέτει υψηλό κόστος.

Γενική πεποίθηση των συμμετεχόντων στην έρευνα είναι ότι υπάρχουν ιδέες υψηλών προδιαγραφών και ταλαντούχο ανθρώπινο δυναμικό που υπό διαφορετικές συνθήκες θα παρήγαγε προϊόντα ή υπηρεσίες υψηλής κερδοφορίας.

Στον αντίποδα, η κατάσταση είναι καλύτερη για τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις του τεχνολογικού κλάδου. Οι εταιρείες πολυεθνικού χαρακτήρα είναι εξ' ορισμού λιγότερο ευάλωτες στις εσωτερικές οικονομικές συνθήκες. Οι αντίστοιχες ελληνικές εταιρείες, παρά το country-risk που αντιμετωπίζουν στις συναλλαγές τους με προμηθευτές και πελάτες εκτός Ελλάδας, καταφέρνουν επίσης να ανταπεξέρχονται.

V. Στοιχεία εργατικού δυναμικού (εκτιμήσεις)

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα, δεν ήταν σε θέση να παρουσιάσουν ακριβή στοιχεία γύρω από τον αριθμό των εργαζομένων και τις κενές θέσεις εργασίας των κλάδων που εκπροσωπούν. Απέφυγαν δε επιμελώς να προχωρήσουν σε αριθμητικές εκτιμήσεις για να μην μεταφέρουν ακούσια λανθασμένες πληροφορίες. Κυρίως σημειώθηκαν εκτιμήσεις για τις τάσεις αύξησης ή μείωσης των θέσεων εργασίας αλλά και για δημογραφικά χαρακτηριστικά που ξεχωρίζουν.

Σε ότι αφορά τις θέσεις εργασίας συνολικά στον τομέα της **μεταποίησης**, οι προβλέψεις δείχνουν μείωση το προσεχές διάστημα. Εξαιρέση από την παραπάνω αρνητική πρόβλεψη αποτελούν οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε υποκατηγορίες του κλάδου της μεταποίησης, όπως είναι η βιομηχανία τροφίμων. Επιπρόσθετα οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην τεχνολογία αναμένεται να έχουν μικρή αύξηση των θέσεων εργασίας. Επίσης σε ότι αφορά τα χαρακτηριστικά των εργαζομένων σε αυτές σημειώνονται τα κάτωθι:

- Το εργατικό δυναμικό των επιχειρήσεων στον τομέα αυτό, αποτελείται από εξειδικευμένο προσωπικό, υψηλής μόρφωσης και κατάρτισης γύρω από θέματα τεχνολογίας
- Οι εργαζόμενοι στο χώρο της τεχνολογίας, της έρευνας και της καινοτομίας είναι σε συντριπτικό ποσοστό άνδρες κυρίως μηχανικοί διαφόρων ειδικοτήτων.
- Αξιοσημείωτο επίσης είναι το νεαρό της ηλικίας του ανθρώπινου δυναμικού.

Σε ότι αφορά τον κλάδο **υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης** κενές θέσεις εργασίας καταγράφηκαν μόνο στις ξενοδοχειακές μονάδες σε απομακρυσμένες περιοχές και κυρίως για εξειδικευμένο προσωπικό όπως σεφ. Ο συνολικός αριθμός των εργαζομένων παραμένει περίπου ίδιος από το 2010 έως και σήμερα παρά την γενική ύφεση. Σε ότι αφορά τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των εργαζομένων:

- Οι εργαζόμενοι είναι στη συντριπτική τους πλειοψηφία Έλληνες, ενώ κάποιες επιχειρήσεις απασχολούν εργαζόμενους από την Μεγάλη Βρετανία, για να εξυπηρετήσουν καλύτερα το πελατολόγιο τους που αποτελείται αποκλειστικά από Βρετανούς επισκέπτες.
- Το φύλο των εργαζομένων καθορίζεται κυρίως από το είδος της εργασίας με τις γυναίκες να έχουν προβάδισμα στις θέσεις υποδοχής αλλά και καθαριότητας και τους άνδρες σε θέσεις μαγείρων ή σερβιτόρων.

Στο **χονδρικό και λιανικό εμπόριο** το 2010 απασχολούνταν περίπου 45 χιλιάδες εργαζόμενοι, ενώ το 2014 απασχολήθηκαν 12 χιλιάδες λιγότεροι. Η τάση αναμένεται να συνεχίσει να είναι πτωτική τουλάχιστον για την επόμενη διετία. Σε ότι αφορά τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των απασχολούμενων, καταγράφηκαν τα εξής:

- Οι υπάλληλοι είναι ως επί το πλείστον κάτω των 35 ετών.
- Λόγω της ανάγκης για καλή επικοινωνία με τον πελάτη είναι απαραίτητο να είναι έχουν πολύ καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας.
- Το φύλο καθορίζεται κυρίως από το είδος της εργασίας με τις γυναίκες να έχουν προβάδισμα στα καταστήματα ένδυσης - υπόδησης και τους άνδρες σε εμπορικές επιχειρήσεις με περισσότερο τεχνικά χαρακτηριστικά.

Στις **κατασκευές** το 2010 εργάστηκαν περίπου 21 χιλιάδες εργαζόμενοι και το 2014 μόλις 10 χιλιάδες. Από τα τις συνεντεύξεις προκύπτει ότι δεν υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας στο σύνολο του κλάδου (μηχανικοί, οικοδόμοι-τεχνίτες κλπ.). Σε ότι αφορά τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των εργαζομένων:

- Στις κατασκευές το συντριπτικό ποσοστό των εργαζομένων είναι άνδρες.
- Εκτός από το εργατοτεχνικό προσωπικό που είναι συνήθως χωρίς τυπικά προσόντα, ένας μεγάλο μέρος των εργαζομένων έχει εκπαίδευση υψηλού επιπέδου.

Ενότητα 2: Δεξιότητες και ικανότητες εργατικού δυναμικού

I. Κριτήρια και διαδικασίες επιλογής προσωπικού

- Τα κριτήρια και οι διαδικασίες προσέλκυσης - επιλογής προσωπικού παρουσιάζουν ομοιογένεια ανεξαρτήτου κλάδου δραστηριότητας.
- Οι βασικοί παράγοντες που τα επηρεάζουν είναι το μέγεθος της εταιρείας αλλά και το είδος της θέσης. Ειδικότερα:
 - Όσο μεγαλύτερη και πιο οργανωμένη είναι η επιχείρηση, τόσο συναντά κανείς εγκατεστημένες διαδικασίες για κάθε είδους λειτουργία της.

- Ομοίως όσο πιο σημαντική είναι η κενή θέση εργασίας για την επιχειρηματική δραστηριότητα, τόσο πιο οριοθετημένα και αυστηρά είναι τα κριτήρια πλήρωσής της.
- Οι μικρές επιχειρήσεις κατά κανόνα αναζητούν θέσεις χαμηλής ευθύνης και με ελάχιστες απαιτήσεις σε τυπικά προσόντα. Ειδικότερα:
 - Απευθύνονται σε πρώτο χρόνο σε ανέργους που ήδη γνωρίζουν ή έχουν υπόψη τους από το ευρύτερο κοινωνικό τους περιβάλλον. Σε δεύτερο χρόνο αν δεν έχει καρποφορήσει το πρώτο βήμα, δημοσιεύονται αγγελίες στον τοπικό κυρίως τύπο. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε κάποιες περιπτώσεις, τα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ αποτελούν επίσης πηγή εύρεσης εργατικού δυναμικού.
 - Η διαδικασία πρόσληψης είναι επίσης απλή και σύντομη. Οι επιχειρηματίες ζητούν από τον υποψήφιο να εργαστεί υπό δοκιμή για διάστημα που μπορεί να διαρκέσει από μια εβδομάδα έως ένα μήνα.
 - Το βασικότερο κριτήριο ώστε ο υποψήφιος να περάσει το στάδιο της δοκιμής είναι η πρότερη σχέση-γνωριμία με τον εργοδότη. Δεδομένου ότι το είδος της θέσης δεν παίζει τόσο σπουδαίο ρόλο το κριτήριο αυτό υπερισχύει των πραγματικών προσόντων.
- Παρά το γεγονός ότι οι διαδικασίες δεν διαφοροποιούνται σημαντικά, τα κριτήρια μεταβάλλονται όταν οι μικρές επιχειρήσεις αναζητούν εργατικό δυναμικό με ικανότητες να αναλάβουν θέσεις ευθύνης. Ειδικότερα:
 - Η επαφή με τον κοινωνικό περίγυρο για αναζήτηση «γνωστού» υποψηφίου ισχύει και σε αυτήν την περίπτωση. Απλώς σε λιγότερο έντονο βαθμό.
 - Οι αγγελίες που δημοσιεύονται δεν περιορίζονται στον τοπικό τύπο, αλλά εκτείνονται και στο διαδίκτυο.
 - Η ικανότητα και η εμπειρία του κάθε υποψηφίου να επιτελέσει αποτελεσματικά τα καθήκοντα της θέσης είναι το βασικότερο κριτήριο, όταν οι μικρές επιχειρήσεις αναζητούν συνεργάτη για μια θέση εργασίας με ιδιαίτερες απαιτήσεις.
 - Παράλληλα αναφέρθηκαν κάποιες επιπρόσθετες διαδικασίες εξεύρεσης προσωπικού που αφορούν μικρές επιχειρήσεις. Πχ. κάποιες επιχειρήσεις αντλούν προσωπικό μέσω απευθείας διασύνδεσης με τις αντίστοιχες σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, κάποιοι άλλοι χρησιμοποιούν ηλεκτρονική πλατφόρμα ευρέσεως εργασίας κλπ.
- Σε ότι αφορά τις μεγάλες επιχειρήσεις, σημειώνονται τα ακόλουθα:
 - Ανεξάρτητα από τον τομέα δραστηριοποίησης, διαθέτουν οργανωμένο τμήμα προσωπικού.
 - Η διαδικασία και τα κριτήρια προσέλκυσης - επιλογής ανθρώπινου δυναμικού ορίζονται από την στρατηγική της κάθε εταιρείας.
 - Το είδος όμως της θέσης σε κάποιες περιπτώσεις επιφέρει και μερική διαφοροποίηση στην πολιτική προσέλκυσης υποψηφίων. Συγκεκριμένα:
 - ✓ Για την πρόσληψη ανειδίκευτων εργατών ή γενικότερα προσωπικού σε θέσεις χαμηλών απαιτήσεων κάποιες εταιρείες απευθύνονται στην τοπική κοινωνία. Όταν μάλιστα η επιχείρηση είναι εγκατεστημένη εκτός αστικού περιβάλλοντος, η άμεση επαφή με τις τοπικές κοινότητες κρίνεται επιβεβλημένη με συνέπεια οι διαθέσιμες θέσεις εργασίας διαδίδονται ακόμη και στόμα με στόμα.

- ✓ Παρά την εξαίρεση αυτή, κατά κανόνα για την προσέλκυση υποψηφίων συνεργατών οι μεγάλες επιχειρήσεις είτε δημοσιεύουν αγγελία στον τύπο, είτε συνεργάζονται με εταιρείες παροχής υπηρεσιών ανθρώπινου δυναμικού. Επίσης χρησιμοποιούνται τα social media, ιδιαιτέρως το LinkedIn. Επιπρόσθετα αναφέρθηκε περίπτωση όπου εταιρεία του τεχνολογικού τομέα καλεί τους εργαζόμενούς της να προτείνουν εάν θέλουν κάποιον υποψήφιο. Εάν τελικώς ο υποψήφιος επιλεγεί και είναι παραγωγικός, τότε ο εργαζόμενος που τον σύστησε λαμβάνει ένα «introducer's bonus».
- Η διαδικασία επιλογής του κατάλληλου υποψηφίου εξαρτάται επίσης σε μεγάλο βαθμό από το είδος της θέσης:
 - ✓ Σε θέσεις όπου η εμπειρία ή τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται είναι χαμηλά, μια μόνο συνέντευξη αρκεί.
 - ✓ Για υψηλότερων απαιτήσεων εργασιακές θέσεις ο υποψήφιος μπορεί να περάσει από διάφορα στάδια αξιολόγησης, τα οποία περιλαμβάνουν τεστ δεξιοτήτων (αριθμητική ικανότητα, διαγραμματική ανάλυση, ανάλυση πληροφοριών, αγγλικών), περισσότερες από μία συνεντεύξεις ή ακόμη και ημέρα προσομοίωσης, όπου οι υποψήφιοι καλούνται να επιλύσουν ζητήματα που σχετίζονται με τα εργασιακά καθήκοντα ενώ παράλληλα βαθμολογούνται.
 - ✓ Την τελική επιλογή -εκτός από τις απαραίτητες δεξιότητες και τα τυπικά προσόντα- σε μεγάλο βαθμό επηρεάζει η αξιολόγηση της προσωπικότητας του υποψηφίου. Τα τμήματα προσωπικού ανάμεσα στους ικανότερους υποψηφίους εκτιμούν ποιοτικές μεταβλητές, όπως ο δυναμισμός, το εσωτερικό κίνητρο για υψηλή απόδοση ή ικανότητα απόδοσης ως μέλος μιας ομάδας.

II. *Επίδραση δημογραφικών χαρακτηριστικών στη διαδικασία επιλογής προσωπικού*

- Στις **εμπορικές επιχειρήσεις** το φύλο καθορίζεται κυρίως από το είδος της εργασίας με τις γυναίκες να έχουν προβάδισμα στα καταστήματα ένδυσης-υπόδησης και τους άνδρες σε εμπορικές επιχειρήσεις με περισσότερο τεχνικά χαρακτηριστικά. Παράλληλα το εργατικό δυναμικό είναι σχετικά νεαρό.
- Νεαρό επίσης, αλλά αμιγώς ανδροκρατούμενο είναι στον **τομέα της τεχνολογίας**.
- Ανδροκρατούμενοι είναι οι κλάδοι της **μεταποίησης και κατασκευών**
- Στρατηγικά δε φαίνεται οι επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από το βαθμό οργάνωσής τους ή τον κλάδο δραστηριότητάς τους, να δείχνουν προτίμηση σε κάποια συγκεκριμένη δημογραφική ταυτότητα. Αντίθετα, όποια αξιοσημείωτη παρατήρηση εντοπίζεται γύρω από κάποιο δημογραφικό χαρακτηριστικό (φύλο, ηλικία, εθνικότητα), εξηγείται από τις ιδιαιτερότητες της αντίστοιχης θέσης εργασίας. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι όπου χρειάζεται καλή και ποιοτική επικοινωνία με τον πελάτη, προτιμούνται υποψήφιοι που χειρίζονται πολύ καλά την ελληνική γλώσσα (ανεξάρτητα εάν είναι Έλληνες ή αλλοδαποί).
- Σχετικά με την κατανομή των δυο φύλων στην αγορά εργασίας τα ευρήματα δείχνουν ότι πολλές θέσεις εργασίας συνδέονται με συγκεκριμένο προφίλ φύλου. Παράδειγμα αποτελεί η συντριπτική συγκέντρωση ανδρών εργαζομένων στις τεχνολογικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Αναφέρονται ως παράδειγμα οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις διότι αποτελούν έναν από τους ελάχιστους κλάδους που την τελευταία περίοδο εξακολουθούν

σταθερά να παράγουν νέες θέσεις εργασίας. Παρά λοιπόν ότι ζητούνται νέοι εργαζόμενοι, οι υποψήφιοι είναι κυρίως άνδρες. Ομοίως οι τεχνολογικές επιχειρήσεις απασχολούν κυρίως άτομα νεαρής ηλικίας. Η σχέση που έχουν οι νεότερες γενιές με τις επιστήμες γύρω από την τεχνολογία είναι αυτή που έχει καθορίσει το φαινόμενο αυτό και όχι η ένταξη από μέρους των επιχειρήσεων δημογραφικών χαρακτηριστικών ως κριτήρια επιλογής προσωπικού. Αντίστοιχη περίπτωση αποτελεί ο αριθμός γυναικών νοσηλευτών, δεδομένου ότι είναι πολύ περισσότερες από τους άνδρες νοσηλευτές.

- Αν γύρω από το θέμα επιχειρούνταν μια γενίκευση των παρατηρήσεων θα ήταν η εξής:
- Οι μεγάλες επιχειρήσεις επηρεάζονται από τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των εργαζομένων, μόνο εάν αυτά έχουν αντίκτυπο στην αποδοτικότητα και στα καθήκοντά τους (πχ βαριά χειρονακτική εργασία και υποψήφιος άνω των 60 ετών).
 - Οι μικρές επιχειρήσεις συμπεριφέρονται με τον ίδιο τρόπο, αλλά πιο εύκολα συναντούνται εξαιρέσεις. Επί παραδείγματι, κάποιοι εργοδότες προτιμούν να προσλαμβάνουν υποψηφίους κάτω των 25 ετών επειδή έχουν χαμηλότερο εργασιακό κόστος. Επίσης αναφέρθηκε ότι αποφεύγουν να προσλαμβάνουν γυναίκες για να αποφύγουν το κόστος που θα τους δημιουργήσει μια ενδεχόμενη αποχώρηση για λόγους εγκυμοσύνης.

III. Δεξιότητες που απαιτούνται ανά κλάδο δραστηριότητας

a. Βασικές δεξιότητες

Οι βασικές δεξιότητες ομαδοποιούνται σε 4 κατηγορίες που είναι απολύτως απαραίτητες σε **οποιοδήποτε τύπο και κλάδο εργασίας**. Πιο συγκεκριμένα:

- Γλωσσική ικανότητα σε προφορικό και γραπτό λόγο. Οποιοδήποτε ικανό προς εργασία άτομο, πρέπει να έχει την ικανότητα να επικοινωνήσει στοιχειωδώς και να γνωρίζει γραφή και ανάγνωση
- Αριθμητική ικανότητα. Ομοίως άπαντες πρέπει να μπορούν αν εκτελέσουν απλές αριθμητικές πράξεις
- Ψηφιακές ικανότητες. Η αγορά εργασίας θεωρεί απαραίτητο για όλους τους υποψηφίους να είναι καλοί χρήστες ηλεκτρονικών υπολογιστών και των απλών λογισμικών που αυτό συνεπάγεται (κειμενογράφος, λογιστικά φύλλα, παρουσιάσεις, ιστοσελίδες).
- Ξένες γλώσσες. Όλοι οι επαγγελματίες, ανεξάρτητα από το είδος της θέσης, χρειάζεται να μπορούν να κατανοήσουν απλά, βασικά κείμενα ή λέξεις της αγγλικής γλώσσας.

b. Οριζόντιες δεξιότητες

Οι απαιτούμενες οριζόντιες δεξιότητες οι οποίες όπως και οι βασικές, είναι απαραίτητες σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας είναι οι εξής:

- Επικοινωνιακές δεξιότητες. Το εύρος των επικοινωνιακών δεξιοτήτων είναι μεγάλο. Αυτές μπορούν να περιγραφούν από την απλή ευγένεια προς τον πελάτη με φανερή διάθεση για εξυπηρέτηση έως και την ικανότητα επεξήγησης δύσκολων εννοιών ή την πειθώ στις πωλήσεις. Όποια πτυχή και αν χρειάζεται η επιχείρηση, συνήθως όλο το σύνολο καλείται επικοινωνιακές δεξιότητες. Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι κάποιοι συνεντευξιαζόμενοι

θεωρούν αυτό το χαρακτηριστικό ως μη επίκτητο με αποτέλεσμα να συμβιβάζονται με την μη ύπαρξή του. Αντιθέτως είναι δεξιότητα που διδάσκεται και καλλιεργείται.

- Επίλυση προβλημάτων. Σε όλους τους επαγγελματικούς ρόλους προκύπτουν ζητήματα που χρήζουν ιδιαίτερων χειρισμών για να αντιμετωπισθούν. Η κατανόηση και επίλυση ενός προβλήματος κατά την εργασία είναι αυτονόητη.
- Ικανότητα αρμονικής εργασίας ως μέλος μιας ομάδας. Η διανομή των ρόλων σε μια ομάδα και η αποδοχή του κάθε ρόλου από τα μέλη της, υπό το πρίσμα της ιεραρχίας και των λοιπών χαρακτηριστικών είναι κρίσιμη δεξιότητα.
- Ανάλυση πρωτοβουλιών. Κάθε εργαζόμενος πρέπει να είναι σε θέση να αναλάβει πρωτοβουλία όταν αυτό χρειαστεί, χωρίς να εξαρτάται πάντα από την διευθυντική καθοδήγηση.

c. Κοινωνικές δεξιότητες

Οι κοινωνικές δεξιότητες σχετίζονται με την ικανότητα του ατόμου να αντιλαμβάνεται το περιβάλλον και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες καλείται να ενεργήσει. Ομοίως είναι απαραίτητες σε όλους τους επαγγελματικούς κλάδους

- Δικτύωση-Ανάπτυξη συνεργειών. Ίσως να μπορούσε να ενταχθεί ως μια πτυχή των βασικών κοινωνικών δεξιοτήτων, αλλά αποτελεί μια ξεχωριστή δεξιότητα. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να μπορούν να ξεχωρίσουν μια ευκαιρία για ανάπτυξη συνεργασιών και να την καλλιεργούν στο βαθμό που τους αντιστοιχεί ανάλογα με τα καθήκοντά τους.
- Ευελιξία-προσαρμοστικότητα. Το οικονομικό περιβάλλον, είναι συνεχώς μεταβαλλόμενο. Οι επιχειρήσεις αναγκάζονται να ακολουθούν τις όποιες αλλαγές επιβάλλονται από την αγορά. Έχει παρατηρηθεί, δυσκολία των εργαζομένων να αποδεχτούν αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας της επιχείρησης που εργάζονται. Ακόμη και αν οι αλλαγές γίνονται κατά τεκμήριο προς όφελός τους, επικρατεί μια αμυντική στάση απέναντί τους. Η προσαρμοστικότητα είναι μια δεξιότητα που ιδίως την περίοδο αυτή παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων

d. Επαγγελματικές δεξιότητες

Σε ότι αφορά τις απαιτούμενες επαγγελματικές δεξιότητες (η απαίτηση αυτή συναντάται κυρίως σε μεγάλες επιχειρήσεις, επίσης ανεξαρτήτου κλάδου), σημειώνονται τα ακόλουθα:

- Διαχείριση προσωπικού – συνεργασιών. Ομοιάζει με την ικανότητα αρμονικής συνεργασίας στα πλαίσια μιας ομάδας αλλά απευθύνεται σε πιο υψηλά στελέχη που διαχειρίζονται υφισταμένους.
- Δημιουργική σκέψη. Θα μπορούσε κανείς να περιορίσει τη δεξιότητα αυτή σε εργαζόμενους που απασχολούνται αμιγώς σε δημιουργικά κομμάτια όπως marketing ή software developers, στην πραγματικότητα όμως, σε όλες τις θέσεις ιδιαίτερος των μεγάλων εταιρειών απαιτείται δημιουργική ευελιξία στην εκτέλεση των καθηκόντων.
- Ικανότητα παρουσιάσεων. Είναι αρκετά σύνηθες ένας εργαζόμενος να πρέπει να παρουσιάσει μια αναφορά σε συναδέλφους προϊσταμένους ή πελάτες. Η δημιουργία και εκτέλεση μιας

σαφούς και ορθώς δομημένης παρουσίασης είναι μια δεξιότητα που ζητείται όλο ένα και περισσότερο.

IV. Ζήτηση και προσφορά τυπικών προσόντων ανά κλάδο δραστηριότητας

Το πρώτο και σημαντικότερο τυπικό προσόν **ανεξαρτήτως κλάδου** είναι η **εμπειρία**. Η ζήτηση για έμπειρο προσωπικό δεν καλύπτεται από την προσφορά σύμφωνα με τους συμμετέχοντες στην έρευνα. Σε κάποιες περιπτώσεις η εύρεση έμπειρων εργαζομένων είναι αδύνατη. Ειδικότερα:

- Το φαινόμενο αυτό είναι ιδιαίτερος έντονο στις **τεχνολογικές επιχειρήσεις** της περιφέρειας. Η συνεχής εξέλιξη της τεχνολογικής αγοράς σε συνδυασμό με τη μη έγκαιρη επικαιροποίηση των προγραμμάτων σπουδών των τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων οδηγούν στη δημιουργία αποφοίτων – νέων επαγγελματιών που στερούνται εμπειρίας ακόμη και σε πανεπιστημιακό εργαστηριακό περιβάλλον. Επιπρόσθετη αιτία που οι τεχνολογικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας Πελοποννήσου δυσκολεύονται να προσελκύσουν συνεργάτες με την απαραίτητη εμπειρία, είναι ο ανταγωνισμός με τις αντίστοιχες εταιρείες της Αττικής, η οποία είναι γεωγραφικά πιο προσιτή στους εργαζόμενους.
- Ένας ακόμη κλάδος που δυσκολεύεται να προσελκύσει έμπειρο προσωπικό είναι αυτός των **ξενοδοχειακών μονάδων** που βρίσκονται σε σχετικά απομακρυσμένα μέρη. Ομοίως, βασική αιτία του φαινομένου αυτού αποτελεί ο ανταγωνισμός με τις ξενοδοχειακές μονάδες που είναι χωροθετημένες σε πιο δημοφιλείς περιοχές.

Εκτός από την εμπειρία, ζητούνται και **διπλώματα ή πτυχία τριτοβάθμιας εκπαίδευσης**, όπου η θέση εργασίας απαιτεί συγκεκριμένη ειδίκευση. Επ’ αυτού σημειώνονται τα εξής:

- **Κανένας επαγγελματικός κλάδος** δε φαίνεται να δυσκολεύεται να προσελκύσει πτυχιούχους για οποιαδήποτε θέση και αν προκύψει. Το υψηλό ποσοστό ανεργίας εξειδικευμένου προσωπικού στην περιφέρεια επιβεβαιώνει την εικόνα αυτή.
- Μια αναφορά που παραπέμπει σε έλλειψη τυπικών προσόντων σχετίζεται ξανά με τις απομακρυσμένες ξενοδοχειακές μονάδες και έχει να κάνει με **πτυχιούχους σχολών τουριστικών επαγγελμάτων και μάγειρες**.
- Επίσης φαίνεται να μην υπάρχει επαρκής αριθμός πτυχιούχων **τεχνολόγων τροφίμων**.
- Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι από πλευράς εμπορικών επιχειρήσεων ζητείται **πιστοποιητικό γνώσης λογισμικού κειμενογράφου, λογιστικών φύλλων και δημιουργίας παρουσιάσεων**.

V. Πιθανές ελλείψεις σε συγκεκριμένες δεξιότητες (οριζόντιες ή επαγγελματικές)

Οι επιχειρήσεις **μεταποίησης και η βιομηχανία** (ως υποκατηγορία της μεταποίησης) χρειάζονται **χειριστές τεχνικών μηχανημάτων**. Παράλληλα κρίνεται απαραίτητη η συνεχής ενημέρωση και επιμόρφωση των εργατών γύρω από **θέματα ασφαλείας**, καθώς είτε λόγω κακής νοοτροπίας είτε λόγω αμέλειας οι εργαζόμενοι δεν προστατεύουν τον εαυτό τους από ενδεχόμενα εργατικά ατυχήματα. Επίσης ζητούνται **γνώσεις τεχνικών αυτοματισμού**. Υπό προϋποθέσεις, χρειάζονται πιο **εξειδικευμένες ψηφιακές δεξιότητες**, που σχετίζονται με τη χρήση ERP ή σχεδιαστικών προγραμμάτων. Στις βιομηχανίες που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των τροφίμων, χρειάζονται δεξιότητες **τεχνολόγων τροφίμων και πιστοποίησης**

ποιότητας. Τέλος συνεχή επικαιροποίηση γνώσεων χρειάζονται τα **διευθυντικά στελέχη** γύρω από τις εξελίξεις στις **βασικές αρχές διοίκησης και διακυβέρνησης.**

Ο κλάδος της **μεταποίησης** (κυρίως μικρές μεταποιητικές μονάδες) και οι **εμπορικές επιχειρήσεις** χρειάζονται **εκπαιδευτικές δράσεις σε θέματα ανάπτυξης καινοτομιών.**

Σε **τεχνικές δεξιότητες** εστίασαν περισσότερο οι εκπρόσωποι του **εμπορικού κλάδου.** Η **δεξιότητα μεταποίησης ενδυμάτων ή μικροεπισκευής υποδημάτων** κρίθηκε απαραίτητη για τα μικρά εμπορικά καταστήματα. Ιδιαίτερη ανάγκη υπάρχει για προσωπικό που να μπορεί να διακοσμήσει και να οργανώσει τις βιτρίνες των εμπορικών καταστημάτων. Τέλος, υπάρχει έλλειψη και σε εργαζομένους που να μπορούν να δημιουργήσουν ένα e-shop συμπεριλαμβανομένων και των ICT δεξιοτήτων αλλά και τον τρόπο λειτουργίας του.

Οι **ξενοδοχειακές επιχειρήσεις** δεν υπέδειξαν ελλείψεις σε συγκεκριμένες δεξιότητες, αλλά προβλήματα προσέλκυσης ανθρώπων με τις απαραίτητες αυτές δεξιότητες σε μονάδες που είναι σχετικά απομακρυσμένες. Ειδικευμένοι μάγειρες κυρίως, αλλά και υπόλοιπο προσωπικό τουριστικών επαγγελμάτων αποφεύγει να εγκατασταθεί σε τέτοιες περιοχές ενώ οι μονάδες αδυνατούν να ερωμιστούν μεγαλύτερο μισθολογικό κόστος σε σχέση με την υπόλοιπη αγορά για να τους προσελκύσουν.

Οι **μηχανικοί** χρειάζονται συνεχή επικαιροποίηση των γνώσεων τους γύρω από ζητήματα νομοθεσίας καθώς διαμορφώνει σε μεγάλο βαθμό το πλαίσιο δραστηριοποίησής τους. Παράλληλα είναι πολύ σημαντικό να καλλιεργηθούν σε βάθος δεξιότητες γύρω από τη διαχείριση των υδάτινων πόρων, διαχείριση αποβλήτων, εξοικονόμηση ενέργειας και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας γενικότερα.

Απαραίτητη είναι η εκπαίδευση των **αγροτών** σε θέματα όπως ασφάλεια στη χρήση φυτοφαρμάκων, βελτίωση των υφιστάμενων ή την ανάπτυξη νέων μεθόδων παραγωγής, τρόπο φύλαξης και διακίνησης των προϊόντων.

Χρήσιμα στοιχεία συλλέχθηκαν επίσης για τις ελλείψεις σε επαγγελματικές δεξιότητες γύρω από την **τεχνολογία, την έρευνα και την καινοτομία.** Ο κλάδος αυτός χρειάζεται να εμπλουτίσει τα στελέχη του με δεξιότητες γύρω από το project management, την οικονομία και τη διοίκηση. Χρειάζονται τέλος γνώσεις ανάπτυξης λογισμικού σε πολύ εξειδικευμένες γλώσσες προγραμματισμού.

Παραπάνω αναφέρθηκε μια ευρεία γκάμα επαγγελματικών δεξιοτήτων στις οποίες υπάρχει έλλειψη στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Οι ελλείψεις αυτές όμως, δεν συνεπάγονται κενές θέσεις εργασίας. Όπως άλλωστε έχει αναλυθεί στο πρώτο κεφάλαιο, τα ποσοστά ανεργίας της περιφέρειας είναι πολύ υψηλά σε όλες τις κατηγορίες εργατικού δυναμικού και οι θέσεις που δημιουργούνται είναι λίγες. Στην πράξη όλες οι επιχειρήσεις κάνουν συμβιβασμούς στις απαιτήσεις που έχουν από το εργατικό δυναμικό γύρω από τις συγκεκριμένες ελλείψεις. Όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, αντιμετωπίζουν εσωτερικά την όποια έλλειψη επαγγελματικής δεξιότητας με εκπαίδευση.

Ενότητα 3: Εργασία και επαγγελματική κατάρτιση

I. Στοιχεία για προγράμματα κατάρτισης (εκτιμήσεις)

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα, απέφυγαν να κάνουν συγκεκριμένες εκτιμήσεις γύρω από τη συμμετοχή των επιχειρήσεων που εκπροσωπούσαν και των εργαζομένων τους σε προγράμματα κατάρτισης.

Σχετικά με τη συμμετοχή ή μη των εργαζομένων ή των ανέργων στα προγράμματα κατάρτισης, φαίνεται ότι σε μεγάλο ποσοστό υπάρχει συμμετοχή στα προγράμματα αυτά.

Οι άνεργοι έχοντας ως βασικά κίνητρα την είσπραξη των αντίστοιχων επιδομάτων αλλά και την εύρεση εργασίας συμμετέχουν πιο πρόθυμα.

Η συμμετοχή των εργαζομένων, παρά το γεγονός ότι σχετίζεται στα περισσότερα προγράμματα με την είσπραξη κάποιου ποσού, γίνεται με λιγότερη προθυμία. Αιτία αποτελεί το γεγονός ότι τα προγράμματα κατάρτισης πραγματοποιούνται εκτός ωραρίου εργασίας και οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζουν πρόβλημα ελεύθερου χρόνου. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα επιχείρησης η οποία ολοκλήρωσε μόλις το 40% των προγραμμάτων κατάρτισης που σχεδίασε λόγω φόρτου εργασίας των στελεχών. Κλείνοντας, φαίνεται ότι οι εργαζόμενοι με υψηλότερο εκπαιδευτικό υπόβαθρο και θέση εργασίας συμμετέχουν πιο ενεργά στη δια βίου εκπαίδευση από εργαζόμενους με χαμηλότερο εκπαιδευτικό υπόβαθρο.

II. Βασικά κίνητρα για συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης

Το κυριότερο κίνητρο που έχουν οι εργαζόμενοι ή οι άνεργοι για να συμμετάσχουν σε προγράμματα κατάρτισης είναι το οικονομικό βοήθημα που συνήθως συνοδεύει το κάθε πρόγραμμα. Σε μεγάλες επιχειρήσεις η συνεχής κατάρτιση των στελεχών αυξάνει τις πιθανότητες για μια προαγωγή ή αύξηση μισθού. Στις μικρότερες επιχειρήσεις το κίνητρο αυτό είναι μάλλον ανέφικτο λόγω του γενικότερου οικονομικού περιβάλλοντος.

Στις συζητήσεις που έγιναν προτάθηκαν και μια σειρά από εναλλακτικά πιθανά κίνητρα, είτε προς το προσωπικό είτε προς τις επιχειρήσεις. Η αύξηση του επιδόματος που λαμβάνει ο συμμετέχοντας ήταν το πιο κυρίαρχο. Η είσπραξη ενός ποσού από μέρος της επιχείρησης για να επιτρέψει στον εργαζόμενο να απουσιάσει από την εργασία του τις ημέρες της εκπαίδευσης ήταν ακόμη μια πρόταση. Η πρόταση αυτή πηγάζει από το γεγονός ότι τα περισσότερα προγράμματα κατάρτισης πραγματοποιούνται μετά το πέρας του εργασιακού ωραρίου, έτσι ο εκπαιδευόμενος-εργαζόμενος μπορεί να είναι 12 ώρες συνεχόμενες απασχολημένος γεγονός που τον απωθεί από το να συμμετάσχει στην εκπαίδευση.

Το τελευταίο κίνητρο που αναφέρθηκε έχει να κάνει με την πιθανότητα ο εργαζόμενος να χάσει την εργασία του στο μέλλον. Συγκεκριμένα προτάθηκε, σε ενδεχόμενη απώλεια της εργασίας του, ο εργαζόμενος που συμμετείχε σε προγράμματα κατάρτισης, να έχει ένα επιπλέον όφελος είτε στο επίδομα ανεργίας είτε στις ασφαλιστικές του εισφορές.

III. Αποτελεσματικότητα προγραμμάτων κατάρτισης

Οι κυριότερες παρατηρήσεις γύρω από την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων κατάρτισης είναι:

- Κρίθηκαν αποτελεσματικά και χρήσιμα τα εκπαιδευτικά προγράμματα γύρω από τις τεχνικές εξαγωγών. Οι συμμετέχοντες αποκόμισαν χρήσιμες γνώσεις και κρίνεται ότι η επανάληψη τους είναι απαραίτητη.
- Αρνητικά σχόλια έγιναν από μεγάλες επιχειρήσεις σχετικά με την γραφειοκρατία που έχουν τα προγράμματα κατάρτισης.
- Φορείς επίσης επισήμαναν τη μη υλοποίηση σημαντικών προγραμμάτων στην περιφέρεια, καθώς προγράμματα που ήταν διαθέσιμα στην Αττική ή στα κεντρικά επιμελητήρια δεν ήταν εφικτό να διεξαχθούν αλλού.
- Επίσης οι τεχνολογικές επιχειρήσεις προτιμούν να οργανώνουν in-house εκπαιδευτικά προγράμματα με ίδιους πόρους διότι τα υπάρχοντα δεν καλύπτουν τις εξειδικευμένες ανάγκες του προσωπικού τους.
- Θετική ήταν σε γενικές γραμμές η άποψη των περισσότερων συνομιλητών γύρω από τα προγράμματα με τη μέθοδο “voucher” διότι περιελάμβαναν μεγάλο κομμάτι πρακτικής άσκησης. Ωστόσο προτάθηκε να υπάρχει μεγαλύτερος έλεγχος γύρω από το κατά πόσο εκτελείται με συνέπεια το θεωρητικό μέρος των προγραμμάτων αυτών, ενώ παράλληλα ζητήθηκε η θεωρητική υλη να συντάσσεται σε συνεργασία με τις επιχειρήσεις που θα «φιλοξενήσουν» εκπαιδευόμενους. Τέλος κρίνεται αναγκαία η εποπτεία της πρακτικής άσκησης ώστε ο καταρτιζόμενος να ασκείται σε αντικείμενα που άπτονται του προγράμματος. Συμπερασματικά λοιπόν τα προγράμματα «επιταγής εισόδου στην αγορά εργασίας» κρίθηκαν ότι κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση αλλά χρειάζονται μικρο-τροποποιήσεις και αυστηρότερο έλεγχο.
- Κλείνοντας τη σειρά των παρατηρήσεων γύρω από τα προγράμματα κατάρτισης, επισημάνθηκε ότι θα πρέπει η στόχευση των προγραμμάτων να είναι πάνω σε τομείς που σχετίζονται με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας. Συνεπώς τα προγράμματα κατάρτισης πρέπει να σχεδιάζονται με βάση και τη γεωγραφική κατανομή των ωφελουμένων της περιφέρειας αλλά και τις ευρύτερες τάσεις του οικονομικού περιβάλλοντος.

IV. Προτάσεις βελτίωσης της σύζευξης των αναγκών δεξιοτήτων μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργασίας

Στο τελευταίο μέρος των συνεντεύξεων ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να διατυπώσουν ελεύθερα, τις όποιες προτάσεις ή σκέψεις είχαν γύρω από τον τρόπο σύζευξης μεταξύ των προσφερόμενων και ζητούμενων δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας.

Βασική πρόταση για τη σύζευξη προσφερόμενων και ζητούμενων δεξιοτήτων είναι η κατάρτιση εκπαιδευτικών προγραμμάτων γύρω από τα αντικείμενα που αναπτύχθηκαν στην προηγούμενη ενότητα. Οι επιπλέον προτάσεις βασίστηκαν στη διασύνδεση των κλάδων παραγωγής, στην ενίσχυση των δεσμών μεταξύ Πανεπιστημίου-επιχείρησης αλλά και στην κινητικότητα. Συγκεκριμένα προτάθηκαν:

- Η επιστημονική κατάρτιση των αγροτών, οι περισσότεροι εκ των οποίων έχουν εμπειρική γνώση του αντικειμένου τους. Η αύξηση της ποιότητας αλλά και της ποσότητας της παραγωγής μπορεί να βελτιώσει και τον τομέα της επεξεργασίας τροφίμων.
- Προγράμματα κινητικότητας. Η κινητικότητα μπορεί να αφορά επιχειρηματίες, αγρότες ή εργαζομένους οι οποίοι θα εκπαιδεύονται δουλεύοντας σε μεγαλύτερες μονάδες του τομέα τους.

- Παροχή πρόσθετων κινήτρων σε μειονεκτικές περιοχές της περιφέρειας
- Βελτίωση των υπαρχόντων προγραμμάτων κατάρτισης με ιδιαίτερη έμφαση στην απόκτηση εμπειρίας και μεγαλύτερο έλεγχο στην ποιότητα του αποτελέσματος
- Κοινά ερευνητικά έργα αγροτικού-τεχνολογικού ενδιαφέροντος. Θεωρείται ότι μπορούν να αναπτυχθούν πολλά τεχνολογικά εργαλεία για τη βελτιστοποίηση του έργου των αγροτών.
- Καλύτερη διασύνδεση των προγραμμάτων σπουδών των τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με τις επιχειρήσεις. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η διεξαγωγή ενδοεπιχειρησιακών εργαστηρίων για εκπαίδευση και έρευνα, η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας μέσω της πρακτικής σε μια επιχείρηση, ή πρακτική άσκηση σε περιόδους όπου δεν υπάρχουν μαθήματα ή εξετάσεις έτσι ώστε ο εκπαιδευόμενος -σπουδαστής να είναι απερίσπαστος στην πρακτική του και
- Η προβολή των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιφέρειας.

6 Διατύπωση προτάσεων εξειδίκευσης δράσεων εκπαίδευσης και κατάρτισης

6.1 Σύνοψη ευρημάτων ποιοτικών ερευνών – προτάσεις

Στη παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα βασικά ευρήματα της πρωτογενούς και δευτερογενούς έρευνας που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της μελέτης, από την οποία προκύπτουν ορισμένα ενδιαφέροντα συμπεράσματα αναφορικά με τις ανάγκες της περιφερειακής αγοράς εργασίας. Πιο συγκεκριμένα διαπιστώνονται τα κάτωθι:

Κλάδοι που εμφανίζουν δυναμική στην Περιφέρεια

- Η πρωτογενής παραγωγή (Γεωργία – Κτηνοτροφία - Υδατοκαλλιέργειες) και η βιομηχανία τροφίμων και ποτών παρουσιάζουν ιδιαίτερη δυναμική στην Περιφέρεια και επηρεάζουν και άλλους κλάδους της οικονομίας, όπως η χημική βιομηχανία, μεταφορές και logistics, εμπόριο, εστίαση, τουρισμός κ.α.
- Ο τουρισμός εκτός «βαριά» βιομηχανία της χώρας αποτελεί και έναν τομέα με ιδιαίτερες αναπτυξιακές προοπτικές στην Πελοπόννησο. Η σημαντική τουριστική υποδομή που διαθέτει η περιφέρεια σε συνδυασμό με την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά της, την καθιστούν πόλο έλξης επισκεπτών από Ελλάδα και εξωτερικό. Άμεσα συνδεδεμένοι με την αλυσίδα αξίας «Τουρισμός – Πολιτισμός» είναι και άλλοι κλάδοι της οικονομίας όπως αγροδιατροφή (πρωτογενής τομέας και βιομηχανία τροφίμων και ποτών), μεταφορές και τα logistics, περιβάλλον (πράσινος τουρισμός) κλπ.
- Οι επιχειρήσεις που κινούνται γύρω από την τεχνολογία, την έρευνα και την καινοτομία επίσης παρουσιάζουν δυναμική. Σημειώνεται ότι η ΠΔΕ είναι από τις περιφέρειες εκείνες οι οποίες διαθέτουν σημαντικό αριθμό ερευνητικών υποδομών.
- Σε ότι αφορά λοιπούς κλάδους της οικονομίας όπως είναι το εμπόριο και οι υπηρεσίες, αναπτυξιακές δυνατότητες εμφανίζουν όσοι συνδέονται με κάποιον από τους κλάδους με δυναμική που προαναφέρθηκαν. Πχ. εμπόριο τροφίμων, εστίαση κλπ.

Επαγγέλματα σε ζήτηση

Τα επαγγέλματα σε ζήτηση είναι άμεσα εξαρτημένα με τους κλάδους οι οποίοι παρουσιάζουν ιδιαίτερη δυναμική.

Ειδικότερα, οι ανάγκες που καταγράφηκαν αφορούσαν:

- Σε ότι αφορά τον κλάδο υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης καταγράφεται ανάγκη για εξειδικευμένο προσωπικό όπως:
 - Πτυχιούχοι σχολών τουριστικών επαγγελμάτων
 - Μάγειρες/ Σεφ.
 - Τεχνολόγους τροφίμων
- Σε ότι αφορά τον τομέα των υπηρεσιών που σχετίζονται με τον πρωτογενή τομέα (αγροτική παραγωγή, κτηνοτροφία, αλιεία – υδατοκαλλιέργειες) σταθερή αναμένεται να είναι η ζήτηση για τους: Γεωπόνους, Δασολόγους, Κτηνιάτρους, Ιχθυολόγους.
- Οι επιχειρήσεις της μεταποίησης με έμφαση στη βιομηχανία χρειάζονται χειριστές τεχνικών μηχανημάτων.
- Σε ότι αφορά τις επιχειρήσεις στον τεχνολογικό τομέα ανάγκη καταγράφεται για εξειδικευμένο προσωπικό σε συναφείς ειδικότητες (ΤΠΕ, έρευνα κλπ.)
- Στο εμπορικό κλάδο καταγράφεται ανάγκη προσωπικό με ειδικές δεξιότητες και γνώσεις όπως:

- Η διακόσμηση και οργάνωση βιτρινών καταστημάτων.
- Η δημιουργία και λειτουργία ενός e-shop.

Κενές θέσεις εργασίας, πρακτικής άσκησης κλπ.

- Σε ότι αφορά κενές θέσεις εργασίας:
 - Κενές θέσεις εργασίας καταγράφηκαν στον ξενοδοχειακό κλάδο και ειδικότερα στις ξενοδοχειακές μονάδες σε απομακρυσμένες περιοχές και κυρίως για εξειδικευμένο προσωπικό όπως σεφ.
 - Στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τεχνολογικό κλάδο αναμένεται να υπάρχει μικρή αύξηση των θέσεων εργασίας το επόμενο διάστημα.
 - Ομοίως αυξητική τάση αναμένεται θέσεων εργασίας, αναμένεται και στον κλάδο της βιομηχανίας.
- Σε ότι αφορά τη διάθεση θέσεων πρακτικής άσκησης σχετικό ενδιαφέρον εκδηλώθηκε για τις ακόλουθες ειδικότητες:
 - ΤΠΕ (Πληροφορική, Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί και Μηχανικοί Η/Υ, Μηχανικοί λογισμικού, Μηχανικοί ηλεκτρονικών/δικτύων)
 - Νηπιαγωγοί κ βρεφονηπιοκόμοι
 - Τεχνικές ειδικότητες (ηλεκτρολόγοι – υδραυλικοί, χειριστές μηχανημάτων)
 - Ποιοτικός έλεγχος (χημικοί, τεχνολόγοι τροφίμων)
 - Οικονομία – Διοίκηση (Στελέχη πωλήσεων, Υπάλληλοι γραφείου, Οικονομολόγοι, Σύμβουλοι επιχειρήσεων, Λογιστές Γραμματειακή υποστήριξη)
 - Μηχανικοί (Μηχανολόγοι Μηχανικοί, Πολιτικοί Μηχανικοί)
 - Νοσηλεύτες
 - Βιολόγοι
 - Πωλητές ρούχων
 - Τουριστικές ειδικότητες (σερβιτόροι, barwomen, barmen, μουσικοί, τεχνικοί ήχου και φωτός).

Ζητούμενες δεξιότητες

- Σε όλους τους κλάδους που εξετάστηκαν κρίθηκαν αναγκαίες οι κάτωθι **βασικές δεξιότητες** που πρέπει να διαθέτουν οι εργαζόμενοι:
 - Γλωσσική ικανότητα σε προφορικό και γραπτό λόγο.
 - Αριθμητική ικανότητα.
 - Ψηφιακές ικανότητες.
 - Ξένες γλώσσες με έμφαση στην αγγλική γλώσσα.
- Σε όλους τους κλάδους που εξετάστηκαν κρίθηκαν αναγκαίες οι κάτωθι **οριζόντιες δεξιότητες** που πρέπει να διαθέτουν οι εργαζόμενοι:
 - Επικοινωνιακές δεξιότητες.
 - Επίλυση προβλημάτων.
 - Ικανότητα αρμονικής εργασίας ως μέλος μιας ομάδας.
 - Ανάλυση πρωτοβουλιών.
- Σε όλους τους κλάδους που εξετάστηκαν κρίθηκαν αναγκαίες οι κάτωθι **κοινωνικές δεξιότητες** που πρέπει να διαθέτουν οι εργαζόμενοι:
 - Δικτύωση-Ανάπτυξη συνεργειών
 - Ευελιξία-προσαρμοστικότητα

- Σε ότι αφορά ειδικές **επαγγελματικές δεξιότητες** που πρέπει να διαθέτουν οι εργαζόμενοι από μεγάλες (κυρίως) επιχειρήσεις ανεξαρτήτως κλάδου ζητήθηκαν τα ακόλουθα:
 - Διαχείριση προσωπικού – συνεργασιών.
 - Δημιουργική σκέψη.
 - Ικανότητα παρουσιάσεων.

Ανάγκες επιμόρφωσης

- Στον κλάδο της μεταποίησης και στη βιομηχανία καταγράφηκε η ανάγκη για ενημέρωση και επιμόρφωση των εργαζομένων σε θέματα όπως:
 - Ασφάλεια στο χώρο εργασίας
 - Τεχνικές αυτοματισμού
 - Εξειδικευμένες ψηφιακές δεξιότητες (όπως χρήση ERP ή σχεδιαστικών προγραμμάτων)
 - Πιστοποίηση ποιότητας για τον κλάδο των τροφίμων
 - Βασικές αρχές διοίκησης και διακυβέρνησης για τα ανώτερα διοικητικά στελέχη.
- Σε μικρές μεταποιητικές μονάδες και σε εμπορικές επιχειρήσεις καταγράφηκε η ανάγκη ενημέρωσης και επιμόρφωσης σε θέματα ανάπτυξης καινοτομιών.
- Σε ότι αφορά τα εμπορικά καταστήματα οι ανάγκες επιμόρφωσης εστιάζονται σε τεχνικές δεξιότητες όπως:
 - Μεταποίηση ενδυμάτων
 - Μικροεπισκευή υποδημάτων
 - Οργάνωση και διακόσμηση βιτρίνας
 - Λειτουργία e-shop συμπεριλαμβανομένων.
- Στον κλάδο των μηχανικών καταγράφηκε η ανάγκη επικαιροποίηση των γνώσεών τους γύρω θέματα όπως:
 - Νομοθετικό πλαίσιο
 - Διαχείριση των υδάτινων πόρων
 - Διαχείριση αποβλήτων
 - Εξοικονόμηση ενέργειας
 - Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
- Σε ότι αφορά τους εργαζόμενους στον αγροτικό τομέα τονίστηκε η ανάγκη εκπαίδευσης σε θέματα όπως:
 - Ασφάλεια στη χρήση φυτοφαρμάκων
 - Βελτίωση υφιστάμενων ή ανάπτυξη νέων μεθόδων παραγωγής
 - Αποθήκευση και διακίνηση προϊόντων.
 - Προγράμματα κινητικότητας αγροτών (εκπαίδευση δουλεύοντας σε μεγαλύτερες μονάδες του τομέα τους).
 - Ενσωμάτωση τεχνολογικών εργαλείων στην αγροτική δραστηριότητα.
- Σε ότι αφορά τον κλάδο της τεχνολογίας, έρευνας και καινοτομίας τονίστηκε η ανάγκη εμπλουτισμού των γνώσεων σε θέματα όπως:
 - Διαχείριση έργου, διοίκηση επιχείρησης και οικονομικά θέματα.
 - Ανάπτυξη λογισμικού σε πολύ εξειδικευμένες γλώσσες προγραμματισμού.

6.2 Ενδεικτικά προγράμματα κατάρτισης

«ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ»

Εκπαιδευτική Ενότητα	Ώρες
Προστασία περιβάλλοντος	30
Εισαγωγή στη βιολογική γεωργία	30
Γενική αμπελουργία	30
Ειδική αμπελουργία	40
Τεχνολογία οίνου	40
Προδιαγραφές συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης στη βιολογική αμπελουργία	50
Εφαρμογή συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης προϊόντων βιολογικής αμπελουργίας	45
Υγιεινή και ασφάλεια στο χώρο εργασίας	20
Βασικές αρχές εργατικής νομοθεσίας	5
Τεχνικές αναζήτησης εργασίας	10
Σύνολο ωρών του θεωρητικού μέρους του προγράμματος	300
Σύνολο ωρών πρακτικής άσκησης σε επιχειρήσεις	150
Γενικό σύνολο	450

«ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΤΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΕΡΓΩΝ ΦΙΛΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»

Εκπαιδευτική Ενότητα	Ώρες
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΡΥΠΑΝΣΗ	40
ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΙΛΙΚΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	50
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	45
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ	50
ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	50
ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΡΥΠΑΣΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	30
ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	20
ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ	5
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	10
Σύνολο ωρών του θεωρητικού μέρους του προγράμματος	300
Σύνολο ωρών πρακτικής άσκησης σε επιχειρήσεις	150
Γενικό σύνολο	450

«ΕΡΓΑΤΕΣ-ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ»

Εκπαιδευτική Ενότητα	Ώρες
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΡΥΠΑΝΣΗ	40
ΛΥΜΑΤΑ - ΑΠΟΒΛΗΤΑ	50
ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	45
ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	50
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	80
ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	20
ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ	5
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	10
Σύνολο ωρών του θεωρητικού μέρους του προγράμματος	300
Σύνολο ωρών πρακτικής άσκησης σε επιχειρήσεις	150
Γενικό σύνολο	450

«ΠΩΛΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ / ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ»

Εκπαιδευτική Ενότητα	Ώρες
Προστασία περιβάλλοντος	20
Πράσινη επιχειρηματικότητα	10
Μάρκετινγκ και πωλήσεις βιολογικών προϊόντων	25
Η τεχνική των πωλήσεων	25
Δομή της οργάνωσης των πωλήσεων	30
Προσωπική βελτίωση πωλητή	30
Συμπεριφορά καταναλωτή και αποτελεσματικότητα στην πώληση	25
Δημόσιες σχέσεις και επικοινωνία με τον πελάτη	25
Η εξυπηρέτηση του πελάτη	25
Αρχές της ενεργητικής πώλησης	25
Διαπραγμάτευση	25
Υγεία και ασφάλεια στο χώρο εργασίας	20
Βασικές αρχές εργατικής νομοθεσίας	5
Τεχνικές αναζήτησης εργασίας	10
Σύνολο ωρών του θεωρητικού μέρους του προγράμματος	300
Σύνολο ωρών πρακτικής άσκησης σε επιχειρήσεις	150
Γενικό σύνολο	450

«ΕΡΓΑΤΕΣ-ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΤΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΠΙΟΥ»

Εκπαιδευτική Ενότητα	Ώρες
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΡΥΠΑΝΣΗ	35
ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΙΛΙΚΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	50
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	50
ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	50
ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΡΥΠΑΣΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	80
ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	20
ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ	5
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	10
Σύνολο ωρών του θεωρητικού μέρους του προγράμματος	300
Σύνολο ωρών πρακτικής άσκησης σε επιχειρήσεις	150
Γενικό σύνολο	450

“ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ”

Εκπαιδευτική Ενότητα	Ώρες
<u>Ενότητα 1η:</u> Εισαγωγή στον Τουρισμό	30
<u>Ενότητα 2η:</u> Η επιχείρηση του Εστιατορίου	50
<u>Ενότητα 3η:</u> Οργάνωση- εξοπλισμός και στελέχωση εστιατορίου	30
<u>Ενότητα 4η:</u> Οι πωλήσεις στο εστιατόριο	30
<u>Ενότητα 5η:</u> Τα ειδικά γεύματα	30
<u>Ενότητα 6η:</u> Η τεχνική στο εστιατόριο	35
<u>Ενότητα 7η:</u> Τρόποι σερβιρίσματος	20
<u>Ενότητα 8η:</u> Καθήκοντα και κανόνες συμπεριφοράς στο σέρβις	20
<u>Ενότητα 9η:</u> Η μαγειρική στο εστιατόριο	20
<u>Ενότητα 10η:</u> Υγεία και ασφάλεια στο χώρο εργασίας	20
<u>Ενότητα 11η:</u> Βασικές αρχές εργατικής νομοθεσίας	5
<u>Ενότητα 12η:</u> Τεχνικές αναζήτησης εργασίας	10
Σύνολο ωρών του θεωρητικού μέρους του προγράμματος	300
Σύνολο ωρών πρακτικής άσκησης σε επιχειρήσεις	150
Γενικό σύνολο	450

“ΣΥΝΤΗΡΗΤΗΣ - ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ”

Εκπαιδευτική Ενότητα	Ώρες
Εισαγωγή στον Τουρισμό	40
Δομή και οργάνωση ξενοδοχειακών μονάδων	60
Κατασκευές κτιρίων	50
Οικοδομική	40
Συντήρηση λιθοδομών, επιχρισμάτων, χρωματισμών	35
Συντήρηση μηχανολογικού εξοπλισμού	40
Υγιεινή και ασφάλεια στο χώρο εργασίας	20
Βασικές αρχές εργατικής νομοθεσίας	5
Τεχνικές αναζήτησης εργασίας	10
Σύνολο ωρών του θεωρητικού μέρους του προγράμματος	300
Σύνολο ωρών πρακτικής άσκησης σε επιχειρήσεις	150
Γενικό σύνολο	450

“ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΕΣ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ”

Εκπαιδευτική Ενότητα	Ώρες
Εισαγωγή στον Τουρισμό	35
Δομή και οργάνωση ξενοδοχειακών μονάδων	40
Οργάνωση και λειτουργία του τμήματος υποδοχής	50
Κρατήσεις – Τύποι κρατήσεων	30
Πηγές κρατήσεων	30
Κρατήσεις μέσω τηλεφώνου	50
Κρατήσεις μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	30
Υγεία και ασφάλεια στο χώρο εργασίας	20
Βασικές αρχές εργατικής νομοθεσίας	5
Τεχνικές αναζήτησης εργασίας	10
Σύνολο ωρών του θεωρητικού μέρους του προγράμματος	300
Σύνολο ωρών πρακτικής άσκησης σε επιχειρήσεις	150
Γενικό σύνολο	450

Βιβλιογραφία

Α. Ελληνική βιβλιογραφία

1. ΕΤΑΜ Ανώνυμη Εταιρία Συμβουλευτικών και Μελετητικών Υπηρεσιών (2014), *«Σχεδιασμός Ενεργειών Καταπολέμησης της Φτώχειας και Εμβάθυνσης της Κοινωνικής Συνοχής στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, για την περίοδο 2014-2020»*, Α΄ και Β΄ Μέρος.
2. ΕΤΑΜ Ανώνυμη Εταιρία Συμβουλευτικών και Μελετητικών Υπηρεσιών (2015), *«Ανάλυση δράσεων / προσκλήσεων συμπεριλαμβανομένης της εξειδίκευσης κριτηρίων αξιολόγησης και ένταξης των πράξεων (μεθοδολογία αξιολόγησης)»*, 2^ο Παραδοτέο του έργου «Εξειδίκευση της εθνικής στρατηγικής για την κοινωνική ενταξη και καταπολέμηση της φτώχειας για την Περιφέρεια Πελοποννήσου».
3. ΟΜΑΣ Α.Ε. (2014), *«Σχέδιο Δράσης και Εφαρμογής Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης της Περιφέρειας Πελοποννήσου»*, 2^ο Παραδοτέο.

Παράρτημα

Πίνακας προσδιορισμού/εξειδίκευσης αναγκών ανά κατηγορία εν δυνάμενων ωφελούμενων της Περιφέρειας Πελοποννήσου

	Νοικοκυριά & Ηλικιωμένοι	Άνεργοι/ες	Μετανάστες	Ρομά	Άτομα με αναπηρία	Λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες
Εξασφάλιση ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος	Ανάδειξη του ζητήματος & θέσπιση	Ανάδειξη του ζητήματος & θέσπιση	Ανάδειξη του ζητήματος & θέσπιση	Ανάδειξη του ζητήματος & θέσπιση	Ανάδειξη του ζητήματος & θέσπιση	Ανάδειξη του ζητήματος & θέσπιση
Τροφή και στέγαση	Κοινωνικό παντοπωλείο Κοινωνική Τιμολόγηση τοπικών προϊόντων Κοινωνικό Τιμολόγιο ΔΕΗ/Νερό Δημοτικός Λαχανόκηπος Ενίσχυση ΜΚΟ Υπνωτήρια αστέγων Κέντρο ημερήσιας υποδοχής αστέγων Κοινωνικά συσσίτια	Κοινωνικό παντοπωλείο Κοινωνική Τιμολόγηση τοπικών προϊόντων Κοινωνικό Τιμολόγιο ΔΕΗ/Νερό Ενίσχυση ΜΚΟ	Κοινωνικό παντοπωλείο Συσσίτιο Υπνωτήρια Παροχή Στέγης Κοινωνική Τιμολόγηση τοπικών προϊόντων Ενίσχυση ΜΚΟ	Συσσίτιο Υπνωτήρια Κοινωνικό Τιμολόγιο ΔΕΗ/Νερό Κοινωνική Τιμολόγηση τοπικών προϊόντων. Στέγαση-δανειοδότηση Διαμόρφωση Οικισμών Ενίσχυση ΜΚΟ	Πρόσβαση σε κοινωνικό παντοπωλείο. Κοινωνική Τιμολόγηση τοπικών προϊόντων Κοινωνικό Τιμολόγιο ΔΕΗ/Νερό Ενίσχυση Ιδρυμάτων & Φορέων Δημοτικός Λαχανόκηπος Ενίσχυση ΜΚΟ	Κοινωνικό παντοπωλείο Συσσίτιο Υπνωτήρια Παροχή Στέγης Κοινωνική Τιμολόγηση τοπικών προϊόντων. Ενίσχυση Ιδρυμάτων & Φορέων/ υπηρεσιών Δήμου Δημοτικός Λαχανόκηπος Ενίσχυση ΜΚΟ
Προσβασιμότητα σε υπηρεσίες υγείας	«Βοήθεια στο Σπίτι» Κοινωνικό Φαρμακείο Κοινωνικό Ιατρείο. Πρόσβαση Α'θμια περίθαλψη (ΕΣΥ) Κινητές Μονάδες Μαστογράφος Κινητές Μονάδες Υγείας Κινητές Μονάδες Στοματικής Υγιεινής Ενίσχυση ΜΚΟ Τηλεϊατρική Τηλεδιάγνωση Health Voucher (εισιτήριο ελεύθερη πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας)	Πρόσβαση Α'θμια περίθαλψη (ΕΣΥ) «Βοήθεια στο Σπίτι» Κάρτα Υγείας Ενίσχυση ΜΚΟ Health Voucher	Πρόσβαση Α'θμια περίθαλψη (ΕΣΥ) Κάρτα Υγείας Κινητές Μονάδες Μαστογράφος Κινητές Μονάδες Υγείας Κινητές Μονάδες Στοματικής Υγιεινής Κοινωνικό Φαρμακείο Κοινωνικό Ιατρείο Ενίσχυση ΜΚΟ Health Voucher	Πρόσβαση Α'θμια περίθαλψη (ΕΣΥ) Κάρτα Υγείας Κινητές Μονάδες Μαστογράφος Κινητές Μονάδες Υγείας Κινητές Μονάδες Στοματικής Υγιεινής Κοινωνικό Φαρμακείο Κοινωνικό Ιατρείο Ενίσχυση ΜΚΟ Τηλεϊατρική Τηλεδιάγνωση Health Voucher	Πρόσβαση Α'θμια περίθαλψη (ΕΣΥ) Κάρτα Υγείας Κινητές Μονάδες Μαστογράφος Κινητές Μονάδες Υγείας Κινητές Μονάδες Στοματικής Υγιεινής Κοινωνικό Φαρμακείο Κοινωνικό Ιατρείο Ενίσχυση ΜΚΟ Τηλεϊατρική Τηλεδιάγνωση Health Voucher	Πρόσβαση Α'θμια περίθαλψη (ΕΣΥ) Κάρτα Υγείας Κοινωνικό Φαρμακείο Κοινωνικό Ιατρείο Μονάδες Απεξάρτησης «Βοήθεια στο Σπίτι» Ενίσχυση ΜΚΟ Τηλεϊατρική Τηλεδιάγνωση Health Voucher
Υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας / συμβουλευτική	Σχολές Γονέων Αντιμετώπιση ενδοοικογενειακής βίας και σχολικής βίας Ενδυνάμωση γυναικών Στέγη Ανηλίκων Συμβουλευτική σε υπερχρεωμένα νοικοκυριά Διακανονισμός & Συμβουλευτική Ενίσχυση ΜΚΟ Λέσχες απασχόλησης	Ενδυνάμωση Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού Συμβουλευτική Απασχόλησης Συμβουλευτική & Επιχειρηματικότητα Ενίσχυση ΜΚΟ	Ενδυνάμωση σε Γυναίκες Συμβουλευτική για τα Δικαιώματα & τις Υποχρεώσεις Στέγη Ανηλίκων Αντιμετώπιση Βίας ενδοοικογενειακά. Δομές Ισότητας Γραφείο Εξυπηρέτησης Μεταναστών	Σχολές Γονέων Αντιμετώπιση Βίας ενδοοικογενειακά. Ενδυνάμωση σε Γυναίκες Στέγη Ανηλίκων Δομές Ισότητας Συμβουλευτική Απασχόλησης Συμβουλευτική & Επιχειρηματικότητα	Ενδυνάμωση Συμβουλευτική για τα Δικαιώματα Δομές Ισότητας & Ένταξης Προσβασιμότητα & χρήση Νέων Τεχνολογιών «Access City Award» Συμβουλευτική Απασχόλησης Συμβουλευτική & Επιχειρηματικότητα	Ενδυνάμωση. Στέγη Ανηλίκων Συμβουλευτική Απασχόλησης Συμβουλευτική & Επιχειρηματικότητα Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού Ενίσχυση ΜΚΟ

ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

	Νοικοκυριά & Ηλικιωμένοι	Άνεργοι/ες	Μετανάστες	Ρομά	Άτομα με αναπηρία	Λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες
	Τηλεφωνικές γραμμές και προγράμματα αυτοβοήθειας Κοινωνικό ΚΕΠ		Σχολές Γονέων Ενίσχυση ΜΚΟ	Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού Ενίσχυση ΜΚΟ	Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού Ενίσχυση ΜΚΟ	
Απασχόληση* * Διασύνδεση με Θεματικό Άξονα για Εκπ/ση & ΔΒΜ	Πρόγραμμα απασχόλησης τρίτης ηλικίας	Γραφεία Διασύνδεσης Πανεπιστημίου & ΟΑΕΔ Θερμοκοιτίδες για Επιχειρηματικότητα Κοινωνική Εργασία Κοινοφελή Εργασία σε ΜΚΟ/ Ιδρύματα Ενίσχυση ιδιωτικού τομέα στην απασχόληση Ενίσχυση ΜΚΟ Μέσω ΚΕΠ το Jobcenter (“Trägerversammlung”) του Dortmund Τράπεζα χρόνου	Θερμοκοιτίδες για Επιχειρηματικότητα Κοινωνική Εργασία Κοινοφελή Εργασία σε ΜΚΟ/ Ιδρύματα Αντιμετώπιση της εκμετάλλευσης & εργόσημο Ενίσχυση ΜΚΟ	Επιχειρηματικότητα στις γυναίκες Λαϊκές Αγορές & αδειοδότηση Αντιμετώπιση της εκμετάλλευσης & εργόσημο Κοινωνική Εργασία Κοινοφελή Εργασία σε ΜΚΟ/ Ιδρύματα Ενίσχυση ΜΚΟ	Γραφεία Διασύνδεσης Πανεπιστημίου, Επαγγελματικές Ενώσεις & ΟΑΕΔ Θερμοκοιτίδες για Επιχειρηματικότητα Κοινωνική Εργασία Κοινοφελή Εργασία σε ΜΚΟ/ Ιδρύματα Ενίσχυση ιδιωτικού τομέα στην απασχόληση Ενίσχυση ΜΚΟ	Γραφεία Διασύνδεσης Πανεπιστημίου, Επαγγελματικές Ενώσεις & ΟΑΕΔ Θερμοκοιτίδες για Επιχειρηματικότητα Κοινωνική Εργασία Κοινοφελή Εργασία σε ΜΚΟ/ Ιδρύματα Ενίσχυση ιδιωτικού τομέα στην απασχόληση Ενίσχυση ΜΚΟ
Κοινωνική επιχειρηματικότητα		Κοινωνική Φάρμα Γυναικείοι Συνεταιρισμοί Αγροτικοί Συνεταιρισμοί Επαγγελματική Συνεταιρισμοί Δημοτικός Λαχανόκηπος	Κοινωνική Φάρμα Γυναικείοι Συνεταιρισμοί Αγροτικοί Συνεταιρισμοί Επαγγελματική Συνεταιρισμοί Δημοτικός Λαχανόκηπος ΚΟΙΣΠΕ	Γυναικείοι Συνεταιρισμοί Αγροτικοί Συνεταιρισμοί Επαγγελματική Συνεταιρισμοί Δημοτικός Λαχανόκηπος ΚΟΙΣΠΕ	Κοινωνική Φάρμα ΚΟΙΣΠΕ	Κοινωνική Φάρμα Γυναικείοι Συνεταιρισμοί Αγροτικοί Συνεταιρισμοί Επαγγελματική Συνεταιρισμοί Δημοτικός Λαχανόκηπος ΚΟΙΣΠΕ ΡΕΤΟ όχι στα Ναρκωτικά
Εκπαίδευση & Δια βίου μάθηση* * Διασύνδεση με Θεματικό Άξονα για Εκπ/ση & ΔΒΜ	Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας Δομές Δια Βίου Μάθησης Κοινωνικά Φροντιστήρια για μαθητές Αντιμετώπιση Σχολικής Διαρροής με δομές παροχής εξατομικευμένης στήριξης και οικονομικής ενίσχυσης των νέων που επιστρέφουν στο σχολείο	Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας Δομές Δια Βίου Μάθησης Επαγγελματική Κατάρτιση Προγράμματα Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Νυχτερινά Σχολεία Ηλεκτρονικός Γραμματισμός Ανάπτυξη Οριζόντιων Δεξιοτήτων	Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας Δομές Δια Βίου Μάθησης Ελληνικός Γραμματισμός Ηλεκτρονικός Γραμματισμός Ανάπτυξη Οριζόντιων Δεξιοτήτων Κοινωνικά Φροντιστήρια για μαθητές Αντιμετώπιση Σχολικής Διαρροής Κοινωνικά Φροντιστήρια για μαθητές Επιμόρφωση των διδασκόντων	Αντιμετώπιση αναλφαβητισμού Δομές Σχολείων για Ρομά σε καταυλισμούς Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας Δομές Δια Βίου Μάθησης Ανάπτυξη Οριζόντιων Δεξιοτήτων Κοινωνικά Φροντιστήρια για μαθητές Αντιμετώπιση Σχολικής Διαρροής Κοινωνικά Φροντιστήρια για μαθητές Επιμόρφωση των διδασκόντων	Σχολεία Ειδικής Αγωγής Παράλληλη Στήριξη σε όλες τις βαθμίδες Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας Δομές Δια Βίου Μάθησης Επαγγελματική Κατάρτιση Προγράμματα Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Ηλεκτρονικός Γραμματισμός Ανάπτυξη Οριζόντιων Δεξιοτήτων Κοινωνικά Φροντιστήρια για μαθητές Επιμόρφωση των διδασκόντων	Σχολεία Ειδικής Αγωγής Παράλληλη Στήριξη σε όλες τις βαθμίδες Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας Δομές Δια Βίου Μάθησης Επαγγελματική Κατάρτιση Προγράμματα Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Ηλεκτρονικός Γραμματισμός Ανάπτυξη Οριζόντιων Δεξιοτήτων Κοινωνικά Φροντιστήρια για μαθητές Επιμόρφωση των διδασκόντων
Εξάλειψη	Δομές Ισότητας για τη Γυναίκα	Δομές Ισότητας για τη	Διαπολιτισμική	Διαπολιτισμική	Κοινωνική & Οικονομική	Θεμελιώδη Δικαιώματα

ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

	Νοικοκυριά & Ηλικιωμένοι	Άνεργοι/ες	Μετανάστες	Ρομά	Άτομα με αναπηρία	Λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες
στερεοτύπων, διακρίσεων και κοινωνικού αποκλεισμού	▪ Gender Budgeting στους Δήμους ▪ Σχέδιο Στρατηγικής Ισότητας των Φύλλων ▪ Υπογραφή της Χάρτας ▪ Δομές Γυναικείας Επιχειρηματικότητας ▪ Ενίσχυση ΜΚΟ ▪ Δράσεις πληροφόρησης, ευαισθητοποίηση και δικτύωσης	▪ Γυναίκα ▪ Gender Budgeting στους Δήμους ▪ Σχέδιο Στρατηγικής Ισότητας των Φύλλων ▪ Υπογραφή της Χάρτας ▪ Δομές Γυναικείας Επιχειρηματικότητας ▪ Ενίσχυση ΜΚΟ ▪ Δράσεις πληροφόρησης, ευαισθητοποίηση και δικτύωσης	▪ Εκπαίδευση στα Σχολεία ▪ Πολιτισμικά Φόρουμ ▪ Πολιτισμικές Εκδηλώσεις ▪ Πολιτικά Δικαιώματα & Ιθαγένεια ▪ Κοινωνική & Οικονομική Ταυτότητα ▪ Ενίσχυση ΜΚΟ ▪ Θεσμός διαπολιτισμικού διαμεσολαβητή ▪ Ειδικά προγράμματα για την υποδοχή και υποστήριξη της ενσωμάτωσης των μεταναστών ▪ Δράσεις πληροφόρησης, ευαισθητοποίηση και δικτύωσης	▪ Εκπαίδευση στα Σχολεία ▪ Απόκτηση Ιθαγένειας & Πολιτικά Δικαιώματα ▪ Κοινωνική & Οικονομική Ταυτότητα ▪ Συμμετοχή στην παραγωγική διαδικασία ▪ Ενίσχυση ΜΚΟ ▪ Θεσμός διαπολιτισμικού διαμεσολαβητή ▪ Δράσεις πληροφόρησης, ευαισθητοποίηση και δικτύωσης	▪ Ταυτότητα ▪ Δομές Ισότητας & Επικοινωνία ▪ Υποδομές μεταφοράς και συγκοινωνίας. ▪ Συμμετοχή στην παραγωγική διαδικασία ▪ Ενίσχυση ΜΚΟ ▪ Δράσεις πληροφόρησης, ευαισθητοποίηση και δικτύωσης	▪ Επικοινωνία του ζητήματος ▪ Άρση της προκατάληψης με πολιτιστικές δράσεις ▪ Συμμετοχή στην παραγωγική διαδικασία ▪ Ενίσχυση ΜΚΟ ▪ Δράσεις πληροφόρησης, ευαισθητοποίηση και δικτύωσης

Μεθοδολογικό πλαίσιο ποιοτικής έρευνας πεδίου

Η ποιοτική έρευνα πεδίου πραγματοποιείται με την οργάνωση και διενέργεια εις βάθος συνεντεύξεων (in depth interviews) με εκπροσώπους εργοδοτών, επαγγελματικών συνδέσμων και επιμελητηρίων που δραστηριοποιούνται στην Πελοπόννησο.

Με βάση το ενδιαφέρον από τα ευρήματα από τις ατομικές εις βάθος συνεντεύξεις η ποιοτική έρευνα δύναται να συνεχιστεί περαιτέρω και με μεγαλύτερο βάθος, οργανώνοντας **ομάδες εστιασμένης συζήτησης (focus groups)** με εκπροσώπους επιχειρήσεων συγκεκριμένου τομέα ή κλάδου.

Για την οργάνωση των **εις βάθος συνεντεύξεων** τα κύρια και κρίσιμα μεθοδολογικά ζητήματα που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής είναι: α) η κατάρτιση ημιδομημένου οδηγού συνέντευξης και β) τα κριτήρια επιλογής των ατόμων -εκπροσώπων συλλογικών ομάδων που θα παρέχουν τη σχετική πληροφόρηση.

(i) Ημιδομημένος Οδηγός

Ο εν λόγω Οδηγός θα πρέπει να καλύπτει τις θεματικές όπως:

- Γενικά χαρακτηριστικά της ομάδας, ή του κλάδου, ή του επαγγέλματος που εκπροσωπείται
- Προϊόντα – υπηρεσίες που παράγει (αρχικά, σήμερα, μελλοντικά)
- Προοπτικές και τάσεις του κλάδου (στην εγχώρια και διεθνή αγορά)
- Εκτίμηση αριθμού εργαζομένων (αρχικά, σήμερα, μελλοντικά)
- Χαρακτηριστικά εργαζομένων: εκπαίδευση, εθνικότητα, φύλο, κλπ (αρχικά, σήμερα, μελλοντικά)
- Τρόπος επιλογής και αξιολόγησης του προσωπικού (πηγές εξεύρεσης νέου προσωπικού, κριτήρια, εμπλεκόμενοι στην επιλογή, τρόπος αξιολόγησης υπάρχοντος προσωπικού, αποτελέσματα αξιολόγησης, εμπλεκόμενοι στην αξιολόγηση)
- Προσόντα, δεξιότητες, ικανότητες, χαρακτηριστικά των εργαζομένων
- Τυπικά προσόντα που ζητούνται από τους εργαζόμενους και τυπικά προσόντα που προσφέρονται από τους υποψήφιους και τους ήδη εργαζόμενους.
- Δεξιότητες που ζητούνται από τους εργαζόμενους και δεξιότητες που έχουν οι υποψήφιοι και οι εργαζόμενοι στην επιχείρηση.
- Άλλες ικανότητες που θεωρούνται χρήσιμες για συγκεκριμένα επαγγέλματα και δεν περιλαμβάνονται στα παραπάνω.
- Άλλα χαρακτηριστικά που θεωρούνται αλληλένδετα με συγκεκριμένες ειδικότητες ή που θεωρούνται απαραίτητα για πολλές ειδικότητες. Για παράδειγμα είναι απαραίτητη η μυϊκή δύναμη για κάποιες ειδικότητες; Πρέπει για ορισμένες θέσεις να προτιμούνται οι γυναίκες ή οι άνδρες και για ποιο λόγο; Χαρακτηριστικά όπως το φύλο, η οικογενειακή κατάσταση, η εθνικότητα επηρεάζουν την πιθανότητα πρόσληψης για κάποιες θέσεις και ποιες; Πώς αυτά τα χαρακτηριστικά επηρεάζουν τις προοπτικές εξέλιξης του προσωπικού στην επιχείρηση;
- Τρόπος αντιμετώπισης των ελλείψεων δεξιοτήτων και ικανοτήτων από την επιχείρηση. Γίνεται προσπάθεια ανανέωσης του προσωπικού και πρόσληψης ατόμων που έχουν τις ζητούμενες δεξιότητες; Γίνεται προσπάθεια απόκτησης των ζητούμενων δεξιοτήτων

μέσα στην επιχείρηση; Ποιος οργανώνει αυτή τη διαδικασία μέσα στην επιχείρηση; Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν τις επιλογές των διαφόρων επιχειρήσεων.

- Άποψη για το εκπαιδευτικό σύστημα. Σε ποιο βαθμό προετοιμάζει τους μελλοντικούς εργαζόμενους. Δυνατά και αδύναμα σημεία.
- Άποψη για το σύστημα κατάρτισης (ανέργων και εργαζομένων). Είναι ανταγωνιστικό ή συμπληρωματικό με το σύστημα εκπαίδευσης; Δυνατά και αδύνατα σημεία. Πού πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη βαρύτητα από την πολιτεία, στο εκπαιδευτικό σύστημα ή στο σύστημα κατάρτισης και σε ποιο είδος κατάρτισης (ανέργων ή εργαζομένων);
- Προτάσεις για την κάλυψη δεξιοτήτων και την καλύτερη σύζευξη προσφοράς και ζήτησης εργασίας.

(ii) Κριτήρια Επιλογής των ατόμων για εις βάθος συνέντευξη

Προτείνεται στην έρευνα να συμμετάσχουν εκπρόσωποι από επαγγελματικούς φορείς, οργανώσεις και επιμελητήρια που δραστηριοποιούνται στην ΠΔΕ. Η προσέγγιση θα πρέπει γίνει σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, ώστε να υπάρξει αναλυτική και ειδική συγκέντρωση πληροφορίας.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι κάτωθι φορείς:

- Επιμελητήρια (όπως Αχαΐας, Ηλείας, Αιτωλοακαρνανίας, Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας – Τμήμα Βορειοδυτικής Πελοποννήσου & Δυτικής Ελλάδας κ.α.)
- Επαγγελματικοί Σύνδεσμοι (όπως Σύνδεσμος Τεχνολογικών Επιχειρήσεων Πελοποννήσου, Ελληνικός Σύνδεσμος Νέων Επιχειρηματιών Πελοποννήσου κ.α.)
- Ερευνητικοί φορείς και οι λοιποί φορείς καινοτομίας
- Ενώσεις Ξενοδόχων
- Εμπορικοί Σύλλογοι
- Επιχειρήσεις (μεγάλες επιχειρήσεις που είναι αντιπροσωπευτικές και θα μας δώσουν στοιχεία για δεξιότητες, ειδικά για οριζόντιες δεξιότητες)

Ημι-δομημένος οδηγός συνέντευξης ποιοτικής έρευνας

Ημιδομημένος Οδηγός εις βάθος Συνέντευξης (in depth interview)	
1. Ποια είναι τα γενικά χαρακτηριστικά της ομάδας, ή του κλάδου, ή του επαγγέλματος που εκπροσωπείτε;	
✓ Ποια είναι τα προϊόντα – υπηρεσίες που παράγει (αρχικά, σήμερα, μελλοντικά) - ποια τα στοιχεία καινοτομίας;	
✓ Ποιες είναι οι προοπτικές και τάσεις του κλάδου (στην εγχώρια και διεθνή αγορά) – ο κλάδος είναι δυναμικός, στάσιμος ή φθίνων;	
✓ Αναφορά σε κενές θέσεις εργασίας. Εκτίμηση για αριθμό κενών θέσεων εργασίας και συσχέτιση με ειδικότητες και εκπαιδευτικό επίπεδο.	
✓ Εκτίμηση αριθμού εργαζομένων (αρχικά, σήμερα, μελλοντικά).	
✓ Ποια είναι τα χαρακτηριστικά των εργαζομένων: εκπαίδευση, εθνικότητα, φύλο, κλπ. (αρχικά, σήμερα, μελλοντικά).	
2. Ποια είναι τα προσόντα, οι δεξιότητες και οι ικανότητες των εργαζομένων;	
✓ Με ποιόν τρόπο επιλέγονται οι εργαζόμενοι (πηγές εξεύρεσης νέου προσωπικού, κριτήρια, εμπλεκόμενοι στην επιλογή, τρόπος αξιολόγησης υπάρχοντος προσωπικού, αποτελέσματα αξιολόγησης, εμπλεκόμενοι στην αξιολόγηση)	
✓ Τυπικά προσόντα που ζητούνται από τους εργαζόμενους και τυπικά προσόντα που προσφέρονται από τους υποψήφιους και τους ήδη εργαζόμενους.	
✓ Συζήτηση για βασικές δεξιότητες, κοινωνικές δεξιότητες και δεξιότητες σε ΤΠΕ. Ποιες δεξιότητες και ικανότητες απαιτούνται από τους εργαζόμενους	

Ημιδομημένος Οδηγός εις βάθος Συνέντευξης (in depth interview)	
(υφιστάμενους και υποψήφιους). *	
✓ Ποιες είναι οι σημαντικότερες δεξιότητες που σχετίζονται με το συγκεκριμένο επάγγελμα ή οι οριζόντιες δεξιότητες;	
✓ Υπάρχουν άλλα χαρακτηριστικά που θεωρούνται αλληλένδετα με συγκεκριμένες ειδικότητες ή που θεωρούνται απαραίτητα για πολλές ειδικότητες; Για παράδειγμα είναι απαραίτητη η μυϊκή δύναμη για κάποιες ειδικότητες;	
✓ Χαρακτηριστικά όπως το φύλο, η οικογενειακή κατάσταση, η εθνικότητα ή η ηλικία επηρεάζουν την πιθανότητα πρόσληψης για κάποιες θέσεις και ποιες;	
3. Σε ποιόν βαθμό παρατηρείται αναντιστοιχία δεξιοτήτων;	
✓ Εντοπίζονται συγκεκριμένες «οριζόντιες» και/ή επαγγελματικές δεξιότητες στις οποίες διαπιστώνεται έλλειψη; Ποιες είναι οι δεξιότητες αυτές, σε ποια επαγγέλματα και κλάδους διαπιστώνονται οι σχετικές ελλείψεις;	
✓ Υπάρχουν άλλες ικανότητες που θεωρούνται χρήσιμες και δεν περιλαμβάνονται στα παραπάνω; Υπάρχουν τέτοιες ικανότητες που θεωρούνται χρήσιμες από τους εργοδότες αλλά που λείπουν συχνά από τους εργαζόμενους και γιατί;	
✓ Με ποιόν τρόπο αντιμετωπίζονται οι ελλείψεις σε δεξιότητες και ικανότητες;	
4. Πόσο συχνά συμμετέχουν οι εργαζόμενοι σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και διά βίου μάθησης; Με ποιους τρόπους αναπτύσσονται οι δεξιότητες και οι ικανότητες του ανθρώπινου δυναμικού;	
✓ Στοιχεία για προγράμματα κατάρτισης, αντικείμενα,	

<i>Ημιδομημένος Οδηγός εις βάθος Συνέντευξης (in depth interview)</i>	
φορείς, πιστοποιήσεις κ.λπ.	
✓ Κίνητρα για συμμετοχή, δημοσιότητα προγραμμάτων.	
✓ Πόσο αποτελεσματικά θεωρείτε τα προγράμματα κατάρτισης για ανέργους και για εργαζόμενους;	
5. Προτάσεις για την κάλυψη δεξιοτήτων και την καλύτερη σύζευξη προσφοράς και ζήτησης εργασίας.	

Οδηγίες για την επικαιροποίηση των στοιχείων της δευτερογενούς έρευνας

Στο πλαίσιο της καταγραφής των τάσεων της προσφοράς και ζήτησης σε δεξιότητες και ειδικότητες, αξιοποιούνται και δευτερογενείς πηγές μέσω έρευνας γραφείου (desk research). Οι δευτερογενείς πηγές περιλαμβάνουν στατιστικά στοιχεία, εκθέσεις, μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, επιστημονικά άρθρα και newsletter από εθνικούς και διεθνείς φορείς εγνωσμένου κύρους. Υπογραμμίζεται ότι η μελέτη θα πρέπει να επικαιροποιείται σε ετήσια βάση από την αρμόδια Διεύθυνση της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Στα πλαίσια της παρούσας μελέτης χρησιμοποιήθηκαν δευτερογενείς πηγές για τη συλλογή δεδομένων που αφορούν την εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση, την απασχόληση, την ανεργία, τον τουρισμό, τη βιομηχανία, τη γεωργία, τη φορολογία, τις καταθέσεις, την παραγωγική διάρθρωση, τις επενδύσεις και τα μακροοικονομικά στοιχεία της Περιφέρειας. Οι πηγές που αξιοποιήθηκαν ήταν οι εξής:

- Στοιχεία ανεργίας και απασχόλησης από την Ελληνική Στατιστική Αρχή
- Στοιχεία και εκθέσεις από ΟΑΕΔ
- Μελέτες και έρευνες κοινωνικών εταίρων (π.χ. ΙΝΕΓΣΕΕ)
- Μακροοικονομικά μεγέθη από την Ελληνική Στατιστική Αρχή και τη EUROSTAT
- Στοιχεία ανεργίας και απασχόλησης από τη EUROSTAT
- Φορολογικά στοιχεία από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων
- Στοιχεία καταθέσεων από την Τράπεζα της Ελλάδος
- Στοιχεία τουρισμού από το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος και τον ΣΕΤΕ
- Στοιχεία εξαγωγών από τον ΣΕΒΕ
- Εκθέσεις του Δικτύου Ευρυδίκη
- Στοιχεία από τον ΟΟΣΑ για δεξιότητες (π.χ. OECD Skills Outlook 2013)
- Στοιχεία από μελέτες του CEDEFOP για δεξιότητες και ειδικότητες (π.χ. Ευρωπαϊκή Έρευνα Εργοδότη)
- Στοιχεία ειδικοτήτων από τη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης

Όλα τα ανωτέρω στοιχεία επικαιροποιούνται με διαφορετική συχνότητα από τους αρμόδιους φορείς και είναι διαθέσιμα για διαφορετικές περιόδους αναφοράς. Το γεγονός αυτό υποδηλώνει πως η επικαιροποίηση των στοιχείων της μελέτης θα πρέπει να ακολουθήσει κάποιον αλγόριθμο για την εξασφάλιση όσο το δυνατόν μεγαλύτερης ομοιογένειας και συγκρισιμότητας.

Ο αλγόριθμος αυτός θα εξετάζει τη συχνότητα δημοσιοποίησης των νεότερων στοιχείων από κάθε φορέα και τη βαρύτητα/σημασία που έχει κάθε σελίδα πληροφοριών για την εξαγωγή των συμπερασμάτων που επιθυμεί η Περιφέρεια. Για παράδειγμα, ένα σελίδα για το οποίο τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία είναι του 2011 και είναι άγνωστο το πότε θα επικαιροποιηθεί και με ποιά στοιχεία (π.χ. μόνο με του 2012 ή θα συμπεριλαμβάνει και τα έτη 2013, 2014), δεν μπορεί λογικά να αποτελεί εμπόδιο για την επικαιροποίηση της μελέτης όταν αυτό αποφασισθεί, ιδιαίτερα εάν το συγκεκριμένο σελίδα πληροφοριών δεν έχει μεγάλη προστιθέμενη αξία.

Ο επόμενος Πίνακας παρουσιάζει τους φορείς με τους αντίστοιχους ηλεκτρονικούς συνδέσμους (link) από όπου μπορούν να αντληθούν και να επικαιροποιηθούν τα βασικά στοιχεία της μελέτης. Επιπλέον παρατίθεται και η χρονική συχνότητα – όπου αυτή είναι γνωστή - βάσει της οποίας επικαιροποιούνται τα στατιστικά στοιχεία. Τέλος, σημειώνονται και οι αντίστοιχοι Πίνακες/Γραφήματα της μελέτης που μπορούν να επικαιροποιηθούν από τη συγκεκριμένη πηγή.

ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Πηγή	Σύνδεσμος	Συχνότητα επικαιροποίησης
Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) – Περιφερειακοί Εθνικοί Λογαριασμοί	http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE	Σε διαρκή βάση
Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) – Ετήσιοι Εθνικοί Λογαριασμοί	http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A0702	Ετησίως
Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) – Απογραφή πληθυσμού	http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A1603	Κάθε 10 έτη
Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) – Στατιστικά θέματα Αγοράς εργασίας, Γεωργίας, Βιομηχανίας	http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A0101#	Σε διαρκή βάση
Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) – Δείκτες Κύκλου Εργασιών	http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A0399	Μηνιαία / Τριμηνιαία
Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) – Στατιστικά ανά μήνα	http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=173&Itemid=458&lang=el	Μηνιαία
Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (EUROSTAT) – General and Regional Data	http://ec.europa.eu/eurostat/data/database	Ετησίως
Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ) – Στατιστικά δελτία φορολογικών δεδομένων	http://www.gsis.gr/gsis/info/gsis_site/PublicIssue/Statistics.html	Σε διαρκή βάση
Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) – Ανάλυση καταθέσεων ανά Νομό	http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Statistics/money/deposits.aspx	6-μηνιαία, κάθε Ιούνιο και Δεκέμβριο
Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΞΕΕ) – Στατιστικά - δυναμικότητες	http://www.grhotels.gr/GR/BusinessInfo/Pages/studies.aspx	Ετησίως
Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΞΕΕ) – Στατιστικά – πληρότητες - αφίξεις	http://www.grhotels.gr/GR/BusinessInfo/Pages/studies.aspx	Σε διαρκή βάση
Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) - Στατιστικά	http://sete.gr/el/statistika-vivliothiki/statistika/	Σε διαρκή βάση
Σύνδεσμος Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος (ΣΕΒΕ) – Στατιστικά και Μελέτες εξαγωγών	http://www.seve.gr/default.aspx?lang=el-GR&loc=1&&page=588&newsid=1289	Σε διαρκή βάση
Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ (ΙΝΕΓΣΕΕ) – Ετήσια έκθεση και μελέτες	http://www.inegsee.gr/	Ετησίως και σε διαρκή βάση

Κωνσταντίνος Κοκκινοπλίτης

Research & Innovation Strategy Experts

Κύπρου 120, Αθήνα 11361

T: 210 867 4195, F: 210 867 4111

E: info@rise-consulting.gr

W: www.rise-consulting.gr